

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLY ŠTERNBERK,
OLOMOUCKÁ 76
zpracovaný pro obor vzdělávání**

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

**Základní škola Šternberk,
Olomoucká 76**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1 Název vzdělávacího programu	4
1.2 Údaje o škole.....	4
1.3 Zřizovatel	4
1.4 Platnost dokumentu	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Úplnost a velikost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.3 Dlouhodobé projekty	6
2.4 Umístění školy	7
2.5 Charakteristika žáků	7
2.6 Podmínky školy.....	7
2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	9
3.1 Zaměření školy.....	9
3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu.....	9
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie.....	9
3.4 Klíčové kompetence	11
3.5 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.6 Začleňování průřezových témat.....	15
4. UČEBNÍ PLÁN	19
4.1 Učební plán pro ZŠ při PL 1. – 5. ročník ZŠ	19
4.2 Učební plán pro ZŠ při PL 6. – 9. ročník ZŠ	20
4.3 Tabulace učebního plánu pro ZŠ pro žáky s PAS	21
4.4 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	23
5. UČEBNÍ OSNOVY	24
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	24
5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	24
5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK	51
5.1.3 NĚMECKÝ JAZYK	60
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	64
5.2.1 MATEMATIKA	64
5.3 INFORMATIKA	77
5.3.1 INFORMATIKA	77
5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	86
5.4.1 PRVOUKA	86
5.4.2 PŘÍRODOVĚDA	94
5.4.3 VLASTIVĚDA	99
5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	104
5.5.1 DĚJEPIS	104
5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	110
5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	118
5.6.1 FYZIKA.....	118

5.6.2 CHEMIE	125
5.6.3 PŘÍRODOPIS	131
5.6.4 ZEMĚPIS	138
5.7 UMĚNÍ A KULTURA	147
5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA	147
5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	156
5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	163
5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	163
5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA	172
5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	179
5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI	179
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	187
6.1 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků – ZŠ při PL.....	187
6.2 Hodnocení a klasifikace chování žáka	188
6.3 Sebehodnocení žáka	188
6.4 Ověřování klíčových kompetencí – nastavení evaluace ŠVP.....	189
6.5 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků – ZŠ pro žáky s PAS.....	190

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV

1.2 Údaje o škole

Název školy: Základní škola Šternberk, Olomoucká 76
Adresa školy: Olomoucká 76, 785 01 Šternberk
odloučené pracoviště: ZŠ při PL, Olomoucká 173, Šternberk
ZŠ pro žáky s PAS, Táboritů 25, 779 00 Olomouc
Ředitelka školy: Mgr. Radka Urbanová Kovaříková
Kontakty: telefon: ředitelství: 585 012 581, 721 230 580
e-mail: reditelstvi@zs-sternberk.cz

IČ: 61989789
Datová schránka:uqugyng
IZO: 108012832
RED-IZO 600026558

1.3 Zřizovatel

Olomoucký kraj
Adresa: Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
Kontakt: 585 508 857, 585 508 553

1.4 Platnost dokumentu

Úplné znění **Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola** vychází z Opatření ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s účinností od 1.9.2023, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č.j. MSMT-12464/2023 k úpravě RVP ZV.

Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola, Čj. ZŠŠt 490/2024 – ŠVP ZV je platný od 1. září 2024. Projednáno a schváleno na pedagogické radě dne 28.8.2024.

.....
Mgr. Radka Urbanová Kovaříková
ředitelka školy

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Hlavní budova školy

Základní škola Šternberk, Olomoucká 76 zajišťuje na pracovišti **Olomoucká 76, Šternberk** vzdělávání v přípravném stupni ZŠS, v 1. až 9. postupném ročníku ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 ŠZ pro žáky s lehkým mentálním postižením, nebo kombinací tohoto postižení s jiným handicapem, případně žáky se středním a těžkým mentálním postižením, či kombinací tohoto postižení s dalším postižením včetně poruch autistického spektra, v oborech vzdělávání:

- 79-01-C/01 Základní škola
- 79-01-B/01 Základní škola speciální

Hlavním předmětem činnosti základní školy je vzdělávání žáků, kteří potřebují vyšší míru podpory, pro kterou se nemohou s úspěchem vzdělávat v základní škole s běžným výukovým programem.

Škola je situována nedaleko vlakového a autobusového nádraží. Dopravní obslužnost je velmi dobrá. Do školy dojíždí žáci ze širokého okolí.

Škola je umístěna v areálu velké zahrady sousedící s dopravním hřištěm, je tvořena třemi budovami – 2 pavilony s učebnami a speciálními učebnami spojenými s provozní budovou ředitelství a školní jídelnou – výdejnou. Přístup do pavilonů je bezbariérový.

Vyučování probíhá v kmenových třídách pod vedením kvalifikovaného speciálního pedagoga a asistenta pedagoga. Ve třídách se vyučuje 4 až 6 žáků ve třídách ZŠ speciální a 6 až 14 žáků ve třídách ZŠ s minimální doporučenou úrovní očekávaných výstupů.

Podle zaměření předmětů jsou využívány následující odborné učebny: školní dílna, cvičná kuchyňka, počítačová učebna, interaktivní učebna, pracovna školní družiny, pracovna výchovného poradce a školního psychologa. K dispozici je učitelská a žakovská knihovna, venkovní hřiště a zahrada. Povinná výuka plavání je zajištěna plaveckou školou v Aquacentru Šternberk.

Nedílnou součástí školy na pracovišti ZŠ Šternberk, Olomoucká 76 je Školní jídelna – výdejna a Školní družina. Družina poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a nadání dětí, prohlubuje a rozšiřuje vědomosti žáků a podílí se také na přípravě na vyučování. Žákům nabízí smysluplné využití volného času po ukončení vyučování. Vede žáky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu. Činnosti a aktivity žáků ve školní družině se uskutečňují v oblasti sportovní, estetické, pracovní a rekreační. Obsahová náplň těchto oblastí probíhá v souladu se Školním vzdělávacím programem školní družiny. Výchovné aktivity jsou rozvrženy v týdenní skladbě zaměstnání a pravidelně se střídají činnosti různého charakteru.

Detašované pracoviště

Další součástí školy je pracoviště **Olomoucká 173, Šternberk**. Jedná se o ZŠ při zdravotnickém zařízení umístěnou v areálu Psychiatrické léčebny Šternberk s kapacitou 40 žáků. Škola má k dispozici samostatnou budovu se třemi učebnami a další dvě učebny umístěné přímo v budově dětského oddělení. Zajišťuje vzdělávání žáků hospitalizovaných na dětském oddělení Psychiatrické léčebny Šternberk se zdravotním znevýhodněním či oslabením. Vzdělávací strategie u těchto žáků dodržuje rámec ŠVP a současně respektuje požadavky kmenové školy i aktuální zdravotní stav každého žáka. Vzhledem k vytíženosti dětského oddělení je tato součást téměř zcela kapacitně zaplněna.

Odloučené pracoviště pro žáky s poruchami autistického spektra sídlí na adrese **Táboritů 25, Olomouc – Bělidla**. Žáci jsou zde vzděláváni v oborech základní školy a základní školy speciální včetně přípravného stupně ZŠS. K odlehčení častého smyslového přetížení či negativních projevů problémového chování žáků jsou využívány individuální učebny, místnosti s prvky snoezelenu, speciální výukové dílny s ergoterapeutickým či muzikoterapeutickým zaměřením, zahrada školy. Vyučování probíhá v kmenových třídách pod vedením kvalifikovaného speciálního pedagoga, ev. tandemového pedagoga a dvou asistentů pedagoga. Ve třídách se vyučuje

4 až 6 žáků ve třídách ZŠ speciální a 6 až 14 žáků ve třídách ZŠ a ZŠ s minimální doporučenou úrovní očekávaných výstupů.

Poslední částí je pracoviště **Sadová 7, Šternberk**, kde probíhá individuální výuka žáků ZŠ speciální ve spolupráci s Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o. U žáků, kteří pro svůj aktuální zdravotní stav nemohou opustit zařízení sociálních služeb je zde smluvně zajištěna výpůjčka pracovny na dobu výuky. Vyučující má na místě k dispozici odpovídající prostor i vybavení pro individuální práci se žákem.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má kvalifikovaný pedagogický sbor, učitelé jsou speciální pedagogové, usilují o neustálý profesní i odborný růst. Ve škole pracuje proškolený výchovný poradce, proškolený koordinátor EVVO, preventista rizikového chování a školní psycholožka. Učitelé se průběžně vzdělávají v různých oblastech podle ročních plánů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Systematické plánování jejich vzdělávání vychází z Dlouhodobé koncepce rozvoje školy, osobních konzultací s pedagogy i aktuálních potřeb školy. Ve škole pracují asistenti pedagoga a vychovatelé ŠD, kteří mají odpovídající pedagogické vzdělání.

Klima pedagogického sboru je příznivé, učitelé spolupracují, převažuje vstřícné kooperativní prostředí. Výchovné působení učitelů je jednotné, přitom však respektují individualitu každého žáka. Důležitá je také role výchovného poradce a školního psychologa, kteří jsou nejen garantem profesní orientace, ale současně konzultanty pedagogům i rodičům. V případě potřeby působí jako mediátoři a každý žák má možnost využít jejich pomoci nejen ve stanovených konzultačních hodinách.

Podpůrné činnosti školy jsou přehledně seskupeny do Centra podpory, které je zveřejněno na internetových stránkách školy. Zde mají rodiče k dispozici základní informace o poskytovaných službách i kontakty na odpovědné pracovníky.

2.3 Dlouhodobé projekty

Škola je dlouhodobě zapojena do projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v SO ORP Šternberk. Pedagogičtí pracovníci se v rámci MAP zúčastňují seminářů a webinářů určených k rozvoji pedagogických dovedností. Škola je nadále zapojena do výzev pro Inkluzivní vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality II v rámci MAS Šternbersko o.p.s., se kterou úzce spolupracuje. Cílem těchto projektů je zlepšování kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích.

Od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2025 škola realizuje Tranzitní program, jehož cílem je rozvíjet pracovní a sociální dovednosti a usnadnit tak žákům přechod ze základní školy do hlavního proudu vzdělávání a do běžného pracovního prostředí.

Škola dlouhodobě spolupracuje se Střední školou strojírenskou a lesnickou ve Šternberku v oblasti motivace pro budoucí povolání i osvojování dovedností žáků a také v oblasti EVVO.

Škola je zapojena do projektů Mléko do škol, Ovoce do škol a do projektu Obědy pro děti organizace Women for Women, o.p.s. Škola je dlouhodobě zapojena do projektu Recyklohraní. Průběžně se zapojujeme do vyhlašovaných dotačních projektů a grantů.

2.4 Umístění školy

Škola je situována nedaleko vlakového a autobusového nádraží. Dopravní obslužnost je velmi dobrá. Do školy dojíždí žáci ze širokého okolí. Objekt školy je bezbariérový, pavilonového typu. Tvoří jej centrální budova se dvěma stejnými pavilony orientovanými jihovýchodním směrem. Škola má v užívání rozlehlý pozemek. Na něm je situováno travnaté hřiště, školní pozemek s ovocným sadem, motýlí loukou a venkovním altánem.

Škola má schválena další tři místa poskytování vzdělávání:

ZŠ při Psychiatrické léčebně Šternberk, Olomoucká 173, 785 01 Šternberk, učebnu umístěnou ve Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o., Sadová 7, 785 01 Šternberk a ZŠ pro žáky s PAS, Táboritů 25, Olomouc.

2.5 Charakteristika žáků

Škola při PL Šternberk (detašované pracoviště) je jediným vzdělávacím zařízením v Olomouckém kraji, které zajišťuje výchovu

a vzdělávání hospitalizovaných dětských psychiatrických pacientů. Klientelu tvoří především žáci s diagnózami hyperkinetických poruch chování, nepřizpůsobivostí chování, adaptačními reakcemi na stres a trauma, ADHD, autismu a dále žáci se závažnými duševními chorobami. Předpokládaná délka jejich hospitalizace je 3 měsíce, výjimkou však nejsou ani pobyty delší nebo opakované.

Při výuce je důsledně uplatňován individuální přístup, preferovaná je výchovná složka pedagogického působení se zaměřením na změnu postojů a chování žáka. Důraz je kladen na vytváření učebních a pracovních návyků a zlepšení motivace k učení.

Při výuce je zohledňován ŠVP kmenových škol ve smyslu obsahu a časového rozvržení učiva tak, aby byla zajištěna kontinuita výuky a tím umožněno bezproblémové začlenění žáků do výchovně vzdělávacího procesu po skončení hospitalizace.

Pracoviště **Táboritů 25, Olomouc** je odloučené pracoviště ZŠ Šternberk, Olomoucká 76.

Nová škola v Olomouci je druhou školou tohoto druhu v České republice. Na této budově probíhá vzdělávání pro žáky s poruchami autistického spektra.

2.6 Podmínky školy

Součásti disponují dostatečně velkými prostory. Třídy jsou slunné, čisté a esteticky upravené. Učitelé a žáci mají k dispozici učitelskou a žakovskou knihovnu. Pravidelně jsou obměňovány učebnice a učební pomůcky.

Vybavení součásti ZŠ při PL odpovídá specifickým podmínkám provozu. V rámci Dlouhodobého záměru probíhá obnova školního nábytku ve třídách. Všichni vyučující mají volný přístup k internetu, tiskárně a kopírce. Žákům je umožněn přístup k internetu v rámci výuky informatiky.

Prostory ZŠ pro žáky s PAS využívá při výuce místnosti s prvky snoezelenu, individuální místnosti, zahradu školy a atletické hřiště.

2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Součást ZŠ při PL úzce spolupracuje s:

- odborníky pedopsychiatrického oddělení
- odborníky oddělení rehabilitačního
- vedením PL

S kmenovými školami navazujeme kontakt z naší strany zejména formou písemných sdělení o zařazení žáka do výuky, požadujeme vyplnění školního dotazníku a informace o učivu na dobu pobytu. Po dobu jeho hospitalizace pak dle potřeby vyhotovujeme návrhy klasifikace, po skončení pobytu zasíláme KŠ osobní záznam žáka s informacemi o průběhu a výsledcích výchovně vzdělávacího působení. Od kmenových škol vyžadujeme zprávu o zapojení žáka do výuky po návratu z léčení.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá formou pohovorů v průběhu a při ukončení hospitalizace. Prostřednictvím ošetřujících lékařů jsou informováni zejména o průběhu a výsledcích výchovně vzdělávacího působení školy. Informace o prospěchu získávají také z pravidelně vedených a předkládaných individuálních klasifikačních záznamů.

V oblasti environmentální výchovy jsme v minulých letech navázali spolupráci s neziskovou ekologickou organizací Sluňákov. Ve vzdělávací, kulturní a osvětové činnosti jsou našimi partnery vedení státního hradu Šternberk a Městské knihovny ve Šternberku. Při výchovně vzdělávací činnosti se účastníme vhodných akcí pořádaných institucemi města Šternberka.

Součást ZŠ pro žáky s PAS úzce spolupracuje s:

- odborníky pedopsychiatrie, klinické psychologie
- odborníky poradenských zařízení, neziskových zařízení věnujících se problematice PAS
- logopedy, apod.

Naše škola usiluje o udržení a rozvíjení dobrých vztahů žák – učitel – rodič i spolupráci s veřejností.

Zákonní zástupci žáků mají po dohodě možnost účasti ve výuce, jsou zváni na zážitkové a vzdělávací akce organizované školou. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá formou pohovorů při předávání a předávání dětí, čtvrtletně formou třídních schůzek.

Žáci školy pod vedením vyučujících prezentují výsledky své práce veřejnosti (Dny otevřených dveří, besídky, vystoupení pro rodiče apod.).

Informace o aktivitách školy prezentujeme na webových stránkách školy i v místním tisku.

Spolupracujeme s PPP a SPC Olomouckého kraje, P-centrem, Linkou bezpečí, Úřadem práce, psychology a odbornými lékaři atd. V rámci prevence rizikového chování spolupracujeme zejména formou besed s Policií ČR a odborem sociálně právní ochrany dětí.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Co chceme a kam směřujeme:

- škola má výrazná specifika, kterými se odlišuje od ostatních škol a tím dochází k její profilaci
- škola respektuje nadřazenost lékařské péče nad vzděláváním (ZŠ při PL)
- respektuje také režim zdravotnického zařízení (ZŠ při PL)

3.1 Zaměření školy

- výuka v malotřídním typu školy
- výuka různých typů základních škol
- výuka dle redukováného učebního plánu
- vytváření podmínek pro žáky s PAS
- odlišnosti vzdělávání žáků s několika kombinacemi postižení
- zohlednění aktuálního zdravotního stavu žáka
- prioritní spolupráce se zdravotnickým personálem

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Základním cílem je podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje žáky s PAS optimálně se rozvíjet v souladu s individuálními potřebami. Poskytnout prostor a čas k aktivnímu učení a plnému rozvoji jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a výsledků je postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn. Žákům je dána možnost zažít si úspěch, pracovat s chybou a nebát se jí.

Dílčí cíle:

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které jsou uplatnitelné v životě
- zavádět do výuky efektivní metody jako je kooperativní a projektové vyučování, které vede k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti a respektu
- vést žáky k dodržování pravidel, zejména školního řádu
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému a sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- provádět adekvátní začleňování žáků do tříd
- zaměřit se na plynulý a bezproblémový přechod žáka zpět do kmenové školy

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení

- práce s přiměřeným učivem
- stanovení dílčích cílů
- poznávání vlastních možností
- prezentace vlastních výsledků
- samostatnost organizace vlastní činnosti
- propojení informací se skutečným životem
- hodnocení formou zpětné vazby
- využívání kladného hodnocení pomocí odměňovacího systému
- hodnocení toho, co žák zvládá

- metody, podporující zvědavost
- metody, podporující přímou zkušenost
- dobré výsledky, podporující motivaci
- dostatek informačních zdrojů a impulsů
- osobní příklad

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- nepředkládat žákům poznatky jen v hotové podobě
- objevovat vzájemné vztahy a příčiny
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- uplatňovat základní myšlenkové operace srovnáváním, tříděním, analýzou a syntézou
- rozvíjet schopnosti logického uvažování
- řešit problémy na základě kritického hodnocení informací
- podporovat netradiční způsoby řešení
- přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- dát základ pro hledání a objevování problémů
- spolupráce a společné prožívání, práce v týmu
- dodržování etiky komunikace
- komunikace různými formami – ústně, písemně, výtvarnými a technickými prostředky
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně a v logickém sledu
- obhajovat vlastní názor
- naslouchat jiným a rozumět jim

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých

- stanovit jasná pravidla pro soužití ve škole, práva, povinnosti i sankce
- atmosféra demokracie a přátelství
- kooperativní učení, spolupráce ve výuce
- osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- spolupráce učitelů, zdravotnického personálu, rodičů a zástupců žáka

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- pracovat se školním řádem
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se řídí společnost
- mít pozitivní představu o sobě samém, ale i schopnost vcítit se do situace ostatních a respektovat jejich přesvědčení a názory
- učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- učit se argumentovat
- demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
- osvojit si dodržování mravních hodnot a zásad slušného chování

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí a přírodě

- aktivní přístup k ochraně životního prostředí, ochraně kulturních i společenských hodnot
- učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, etickým hodnotám
- orientovat se ve vlastním citovém životě a citových vztazích
- s pomocí dospělých se naučit řešit své citové vztahy

- umět otevřeně a kultivovaně projevovat své city
- uvědomění si citové nevyzrálости v období dospívání

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- učit žáky ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních
- čistota školy a vhodné hygienické prostředí
- organizace denního režimu, jeho osvojení
- relaxační a hygienické přestávky v učení
- prevence závislostí přiměřeně věku žáků
- důsledná prevence šikany a všech projevů násilí
- respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
- dle svých možností umět poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- vnímat kulturní a historické dědictví
- být vnímaví k tradicím a kulturním hodnotám jiných
- solidarita s druhými, otevřenost vůči spolužákům a dospělým
- rozvíjet kritické postoje k negativním projevům ve škole i společnosti
- vztah k integrovaným žákům, schopnost empatie
- pomoci vytvářet podmínky pro adaptaci žáků z jiného kulturního prostředí
- porozumění a tolerování odlišného způsobu života jiných kultur
- ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
- učit uvažovat v evropských a celosvětových souvislostech
- rozvíjet prosociální cítění a chování

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky
- uplatňování sebehodnocení žáků
- připravit pro celoživotní vzdělávání

3.4 Klíčové kompetence

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňují učitelé při výuce takové formy a metody práce, aby docházelo k rozvoji osobnosti žáka jako celku (skupinová práce, dialog, integrace výukových oblastí, projekty aj.).

Učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (forma tištěná, elektronická...).

Žáci se účastní v rámci možností kulturních a odborných akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.

Velký podíl na rozvoji klíčových kompetencí má klima součásti – tvůrčí a partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, tolerance k odlišnostem. Dále pak také úzká partnerská spolupráce s odborníky pedopsychiatrického oddělení léčebny.

Vytváříme základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

- kompetence rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka
- vedeme k sebehodnocení
- maximalizujeme jejich šanci prožít si úspěch
- učíme pracovat s chybou
- umožňujeme realizovat vlastní nápady
- vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení
- vedeme k aktivnímu organizování vlastního učení
- učíme vyhledávat a třídit informace na základě jejich pochopení
- žák umí posoudit vlastní pokrok a určit překážky
- umí kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování s cílem obhájit své řešení
- rozvíjíme učení v souvislostech, neučíme izolovaně jednotlivé obory
- vytváříme ucelený obraz světa
- učíme využívat co největší množství zdrojů informací – práce s knihou, encyklopedií, internetem, vlastní zkoumání
- praktickým ověřováním učíme schopnosti aplikovat při řešení obdobných problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme k všestranné komunikaci se spolužáky, učiteli, ostatními osobami ve škole
- učíme naslouchat promluvám druhých, umět jim porozumět a na ně reagovat
- učíme formulaci a vyjadřování vlastních názorů a jejich obhájení
- učíme výstižně a v logickém sledu vyjadřovat myšlenky a názory
- učíme porozumět různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků pro spojení s okolním světem
- začleňujeme kooperativní formy učení, jejichž prostřednictvím vedeme ke schopnosti komunikace a spolupráce při práci

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i ostatních
- učíme přejímat role v rámci skupinového vyučování
- učíme odpovědnosti, respektování při dodržování společně stanovených pravidel
- pomáháme vytvářet představu o sobě samém k podpoře sebedůvěry
- vedeme k uvědomělému ovládání svého jednání, úcty při jednání s druhými
- vedeme k aktivnímu vytváření příjemné atmosféry
- učíme také i odmítavému postoji ke všemu, co pravidla a dobré vztahy narušuje

Kompetence občanské

- připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- navazujeme na školní řád pravidly stanovenými společně se žáky v jejich třídních kolektivech
- seznamujeme jasně a srozumitelně žáky s jejich právy i povinnostmi
- vedeme k odpovědnosti za svoje chování
- učíme respektovat a ctít národní, kulturní a historické tradice
- seznamujeme s kulturou a tradicemi jiných národů a národnostních menšin

- klademe důraz na environmentální výchovu
- učíme žáky chovat se jako osoby odpovědné za životní prostředí
- učíme umět se rozhodnout v krizových životních situacích a v situacích ohrožujících život

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- učíme uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme k objektivnímu sebehodnocení všech činností a posouzení reálných možností
- pomáháme při profesní orientaci
- seznamujeme vhodnými a dostupnými formami s pracovními postupy a používáním jednoduchých nástrojů
- učíme využívat znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí k rozvoji přípravy na budoucnost
- učíme přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu
- učíme aktivnímu přístupu ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- připravujeme žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně se rozhodují, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálního prostředí
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- podporujeme v chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- pomáháme předcházet situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- etická komunikace a sdílení dat v digitálním prostředí

3.5 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Našimi žáky jsou děti s PAS, zdravotně postižené, zdravotně a sociálně znevýhodněné.

Organizace výuky na ZŠ při PL je podřízena léčebnému procesu, koordinována s provozem dětského oddělení. Podmínkou úspěšné pedagogické činnosti je úzká spolupráce s primářem, lékaři, psychologem a zdravotníky dětského oddělení. Při výuce je důsledně uplatňován individuální přístup, pro tento účel jsou zpracovávány individuální výchovně vzdělávací plány na předpokládanou dobu pobytu.

U žáků s PAS jsou uplatňovány zásady Strukturovaného učení – metoda, která se v českých školách při vzdělávání dětí s PAS hojně využívá. Pomáhá dětem s orientací v prostoru, čase a v sociálních situacích. Součástí je vizuální podpora (používání obrázků, fotografií, piktogramů a dalších vizuálních pomůcek, které usnadňují komunikaci a porozumění), úprava prostředí (vytvoření klidného a bezpečného prostředí, které dítěti umožní soustředit se na výuku), individuální přístup (učitelé přizpůsobují výuku a metody vzdělávání tak, aby co nejlépe vyhovovaly individuálním potřebám a schopnostem žáka s PAS).

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, se syndromem LMR, poruchou sociální a mentální adaptace, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují normy společenského života. Jsou nepřizpůsobiví, impulzivní, snadno unavitelní. Pro tyto žáky máme jasně a přesně sestavená pravidla komunikace ve třídě i mimo ni, klademe důraz na kritické myšlení a

samostatné jednání bez podléhání manipulacím, vedeme k aktivní spolupráci. Probíhá neustálé a bezprostřední usměrňování nežádoucích projevů chování – výchova prostředím, režimem a osobním příkladem. Navozování žádoucích změn chování probíhá v uklidňujícím prostředí při respektování práv dítěte.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Jedná se o žáky, kteří jsou na kmenové škole zohledněni z důvodů některé z poruch učení, a to na základě absolvování a závěrů platných vyšetření v PPP nebo speciálním pedagogickém centru. Při zjištěných, dosud nediagnostikovaných, projevech některé z poruch jsou žáci v průběhu hospitalizace na doporučení učitele vyšetřeni psychologem dětského oddělení.

Ke zmírnění projevů poruch typu dyslexie, dysgrafie a dysortografie využíváme vyučovacích hodin českého jazyka, kde formou specifických metod, s pomocí kompenzačních pomůcek umožňujeme žákům kvalitnější zapojení do vyučovacího procesu. Žáci jsou pak zohledněni v klasifikaci výkonů v ČJ, cizím jazyce, ale i v naukových předmětech, kde je třeba uplatnit čtení a psaní. Bývají často zařazováni společně se žáky ZŠ praktické do hodin řečové výchovy, případně dle provádíme nad rámec vyučování individuální reedukaci.

V případě žáků s poruchou typu dyskalkulie je nutné snížení náročnosti i obsahu učiva, dáváme možnost práce s názorem i u žáků vyšších ročníků.

Žáci s kteroukoliv specifickou poruchou učení jsou zohledněni v klasifikaci.

Vzdělávání žáků se specifickými potřebami a s více vadami

Vzdělávání probíhá individuálně na základě informací z pedagogické dokumentace a individuálních vzdělávacích plánů zaslaných kmenovou školou, případně po konzultaci s primářem, ošetřujícím lékařem a ostatními odborníky pedopsychiatrického oddělení. Na základě daných zjištění může dojít i ke změnám v učebním plánu. Rozsah výuky stanoví vedoucí součásti po dohodě s ošetřujícím lékařem.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

V podmínkách naší součásti se jedná o žáky se závažnou psychiatrickou diagnózou, kteří na kmenové škole vynikají či převyšují intelektuálně své vrstevníky. Pro tyto žáky máme stanovené rozšíření a prohloubení základního učiva, především v oblastech, ve kterých prezentují svoje nadání. Mohou individuálně pracovat na PC, s naučnou literaturou, jsou jim zadávány individuální úkoly nad rámec učiva formou referátů, tematických prací a projektů. Práce s těmito žáky je opět limitována jejich aktuálním zdravotním stavem.

3.6 Začleňování průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, nevytváříme pro ně samostatné předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, jejich obsah realizujeme i formou projektů.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. Stupeň					2. Stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Vzhledem ke specifitě naší školy prolínají všechna tato témata celým vyučovacím procesem – aktuální a okamžité řešení problémů a situací každého dne. Uskutečňujeme je i prakticky formou vhodných her, modelových situací a diskusí. Klidnou a kamarádkou atmosférou navozujeme pozitivní ladění mysli, vztah k sobě samému i druhým, vzájemné poznávání a tolerování v rámci skupiny. V celém vyučovacím procesu rozvíjíme vnímání, pozornost a soustředění, od individuálních dovedností postupujeme ke schopnosti kooperace. Na základě analýzy vlastních a cizích postojů vytváříme povědomí spravedlivosti a odpovědnosti.								
Rozvoj schopností a poznávání									
Sebepoznání a sebepojetí									
Seberegulace a sebeorganizace									
Psychohygiena									
Kreativita									
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí									
Mezilidské vztahy									
Komunikace									
Kooperace a kompetence									
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
Hodnoty, postoje, praktická etika									

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. Stupeň					2. Stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Prv/INT	Prv/INT	Prv/INT	VI/INT	VI/INT	Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT
Občan, občanská společnost a stát				VI/INT	VI/INT	D/INT Ov/INT	D/INT Ov/INT	D/INT Ov/INT	D/INT Z/INT Ov/INT
Formy participace občanů v politickém životě				VI/INT		Ov/INT	Ov/INT	D/INT Ov/INT	D/INT Z/INT Ov/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI/INT		D/INT Ov/INT	D/INT Ov/INT	D/INT Ov/INT	D/INT Z/INT Ov/INT

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. Stupeň					2. Stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Čj/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Z/INT Hv/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT IT/INT	Čj/INT Aj/INT Z/INT Hv/INT Vv/INT IT/INT
Objevujeme Evropu				M/INT VI/INT	M/INT VI/INT	M/INT Z/INT Aj/INT Nj/INT	M/INT Z/INT F/INT Aj/INT	M/INT F/INT Ch/INT Aj/INT	M/INT F/INT Ch/INT Aj/INT
Jsme Evropané					VI/INT		Z/INT D/INT P/INT	M/INT Z/INT D/INT P/INT Ch/INT	M/INT Z/INT D/INT P/INT Ch/INT

Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. Stupeň					2. Stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Prv/INT Hv/INT	Prv/INT Hv/INT	Čj/INT Hv/INT	Čj/INT Hv/INT	Čj/INT VI/INT Hv/INT	Čj/INT Aj/INT	D/INT Z/INT Aj/INT	D/INT Z/INT Aj/INT	Z/INT Aj/INT
Lidské vztahy	Prv./INT Čj/INT Pě/INT Vv/INT	Prv/INT Čj/INT Pě/INT Vv/INT	Prv./INT Čj/INT Pě/INT Vv/INT	Čj/INT VI/INT Př/INT Pě/INT Vv/INT	Čj/INT VI/INT Př/INT Pě/INT Vv/INT	Ov/INT Rv/INT Vv/INT	Ov/INT Rv/INT Vv/INT	Ov/INT Rv/INT Vv/INT P/INT	Ov/INT Rv/INT Vv/INT
Etnický původ				VI/INT	VI/INT	Z/INT D/INT	Z/INT	Z/INT P/INT	Z/INT
Multikultura			Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT Z/INT	Aj/INT Z/INT	Čj/INT Aj/INT Z/INT	Čj/INT Aj/INT Z/INT
Princip sociálního smíru a solidarity	Prv/INT	Prv/INT	Prv/INT	VI/INT	VI/INT	Z/INT Ov/INT	Z/INT Ov/INT	Z/INT Ov/INT	Z/INT Ov/INT

Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. Stupeň					2. Stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv/INT	Vv/INT	Prv/INT Vv/INT	Př/INT Vv/INT	Př/INT Vv/INT	P/INT Z/INT Vv/INT	P/INT Z/INT Vv/INT	P/INT Z/INT	P/INT Z/INT
Základní podmínky života		Prv/INT	Prv/INT	Př/INT VI/INT	Př/INT VI/INT	P/INT Z/INT	P/INT	P/INT Z/INT Ch/INT	P/INT Z/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	P Prv/INT Vv/INT Pě/INT	P Prv/INT Vv/INT Pě/INT	P Prv/INT Vv/INT Pě/INT	P Př/INT Vv/INT Pě/INT	P Př/INT Vv/INT Pě/INT	P P/INT Z/INT Vv/INT	P P/INT Vv/INT	P P/INT Z/INT Ch/INT Vv/INT	P P/INT Z/INT Ch/INT Vv/INT
Vztahy člověka k prostředí	P Prv/INT Pě/INT	P Prv/INT Pě/INT	P Prv/INT Pě/INT	P Př/INT Pě/INT	P Př/INT Pě/INT	P P/INT D/INT Z/INT Ov/INT	P P/INT D/INT Ov/INT	P P/INT Z/INT Ch/INT Ov/INT	P P/INT Z/INT Ch/INT Ov/INT

Mediální výchova

Tematické okruhy	1. Stupeň					2. Stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj/INT	Čj/INTj	Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Čj/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT
Stavba mediálních sdělení						Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT
Vnímání autora mediálních sdělení	P1 Čj/INT Vv/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Vv/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Vv/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Vv/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Vv/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Hv/INT	P1 Čj/INT Hv/INT
Fungování a vliv médií ve společnosti			Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT IT/INT	Čj/INT Ov/INT IT/INT
Tvorba mediálního sdělení				Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT Aj/INT Z/INT	Čj/INT A/INTj Z/INT	Čj/INT Aj/INT IT/INT	Čj/INT Aj/INT IT/INT
Práce v realizačním týmu	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3

P1 knihovna
 P2 Velikonoce
 P3 Vánoce

Vysvětlivky:

INT – integrace tematického okruhu průřezového tématu

např. Čj/INT – daný tematický okruh je součástí českého jazyka, a to formou integrace

P - projekt

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro ZŠ při PL 1. – 5. ročník ZŠ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	7+2	7+2	7	7	7	35+4	41+4
	anglický jazyk (německý jazyk)	-	-	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	matematika	4+1	4+1	4+1	4	4	20+3	20+3
Informatika	informatika				+1	+1	+2	+2
Člověk a jeho svět	prvouka	3+1	3+1	3+1	-	-	9+3	17+3
	přírodověda	-	-	-	2	2	4	
	vlastivěda	-	-	-	2	2	4	
Umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	5	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5	
Člověk a svět práce	pracovní činnosti	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a zdraví	tělesná výchova	0	0	0	0	0	0	0
Časová dotace		18+4	18+4	20+2	21+1	21+1		98+12
Celková časová dotace		22	22	22	22	22		110

4.2 Učební plán pro ZŠ při PL 6. – 9. ročník ZŠ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	celkem	Součet za obor
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5	23+5
	anglický jazyk	2	2	2	2	8	
Matematika a její aplikace	matematika	4+1	4+1	3+1	3+1	14+4	14+4
Informatika	informatika	1	+1	1	+1	2+2	2+2
Člověk a příroda	fyzika	1	1	1	1	4	18
	chemie	-	-	1	1	2	
	přírodopis	2	2	2	2	8	
	zeměpis	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	dějepis	1	1	1	1	4	8
	výchova k občanství	1	1	1	1	4	
Umění a kultura	hudební výchova	0,5	0,5	0,5	0,5	2	4
	výtvarná výchova	0,5	0,5	0,5	0,5	2	
Člověk a svět práce	pracovní činnosti	1	1	1	1	4	4
Člověk a svět zdraví	výchova ke zdraví	1	1	1	1		4
	tělesná výchova	0 INT	0 INT	0 INT	0 INT	0	0 INT
Časová dotace		20+2	19+3	20+2	18+4		77+11
Celková časová dotace		22	22	22	22		88

4.3 Tabulace učebního plánu pro ZŠ pro žáky s PAS

Učební plán - 1.stupeň ZŠ, 1. -5.ročník

Celkem povinně hodin			21	21	24	26	26	118
oblasti		předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	
Jazyk a jazyková komunikace	42	Český jazyk	6+1	6+1	7	7	7	33+2
		Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	20	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Informatika	2	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	11	Prvouka	2	2	2	0	0	6
		Přírodověda	0	0	0	1+1	2	3+1
		Vlastivěda	0	0	0	1	1	2
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12+3
		Výtvarná výchova	2	2	1+1	1+1	1+1	
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5+5
Disponibilní časová dotace	16		3	3	3	4	3	16

Učební plán - 2. stupeň ZŠ, 6.-9.ročník

Celkem povinně hodin			30	30	31	31	122
oblasti		předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Součet
Jazyk a jazyková komunikace	33	Český jazyk	4+2	4	4	3+1	15+3
		Anglický jazyk	3	3	3	3	12
		Německý jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	15	Matematika	3+1	4	4	4	15+1
Informatika	4	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	10	Dějepis	1	1	2	2	6
		Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	20	Fyzika	1	1	1	1	4
		Chemie	0	0	1	1	2
		Přírodopis	2	2	2	2	8
		Zeměpis	2	2	1	1	6
Umění a kultura	9	Hudební výchova	1	1	1	1	4
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
		Výchova ke zdraví	0	1	1	+1	2+1
Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	1+3	1+3	1+3	0+4	3+13
Disponibilní časová dotace celkem	18		6	3	3	6	18

4.4 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Tvorba učebního plánu

Při tvorbě ŠVP a sestavení učebního plánu postupováno dle platných předpisů pro vzdělávání žáků ve školách při zdravotnických zařízeních. Rozsah výuky zohledňuje především zdravotní aspekty a charakter zařízení. Byl stanoven po dohodě s primářkou dětského oddělení.

Při tvorbě ŠVP a sestavení učebního plánu pro žáky s PAS byly respektovány zásady Strukturovaného učení.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

K úpravě dochází v učebním plánu součásti ZŠ při PL, kde je zařazena výuka pouze jednoho cizího jazyka. Na našem pracovišti není možné zařazení dalšího cizího jazyka z důvodů: výuka žáků se specifickými výukovými potřebami, nedostatečné personální a organizační zajištění výuky z důvodu většího množství výběru z možných variant pro druhý cizí jazyk (němčina, ruština, španělština atd.).

Vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

K úpravě dochází v učebním plánu součásti ZŠ při PL, kde Rozhodnutím ředitelky školy ze dne 1.2.2002 bylo zrušeno zařazení tělesné výchovy do učebního plánu školy. Rozhodnutí vyplynulo z charakteru zařízení a zohledňuje zejména bezpečnostní a zdravotní aspekty výuky hospitalizovaných žáků.

Zrušení hodin tělesné výchovy je stanovenými způsoby kompenzováno v průběhu celého vyučování a v odpoledních činnostech.

Žáci jsou zařazeni na základě diagnózy a druhu postižení do individuálního rehabilitačního programu. V průběhu vyučování jsou zařazovány pohybové aktivity nejen ke zvýšení pohybových schopností a dovedností, ale i takové, které vedou k všestrannému rozvoji žáka. Učební prvky tělesné výchovy jsou integrovány např. do výuky ČJ a cizího jazyka – prostorová orientace, schopnost rychlého a správného rozhodování. V hodinách hudební výchovy vhodně spojujeme rytmus s pohybem – pohyb na říkanky, písničky, taneční kroky, koordinace pohybů.

Do vyučovacích hodin vkládáme tělovýchovné chvilky, vždy aktuálně, při projevech únavy u žáků. V těchto chvílích zaměřujeme pozornost na cvičení pro nápravu držení těla a odstraňování nedostatků, které vznikají při školních činnostech z důvodů jednostranného zatížení.

V případě příznivého počasí v průběhu všech ročních období využíváme také prostor hřišť a parku PL k vycházkám, k drobným pohybovým a míčovým hrám. Podle potřeb je škole k dispozici malá tělocvična na oddělení.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace								
Vzdělávací předmět	Český jazyk a literatura								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	7+2	7+2	7	7	7	4+1	4+1	4+1	3+2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Orientovat v jazyce se učí žáci tak, že v hodinách českého jazyka a literatury nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy. Žáci si v každé hodině uvědomí propojenost jazyka, stylistických a literárních prvků.

Po celý rok budou zařazovány jazykové rozbor, pravopisná a stylistická cvičení a budeme pečovat také o zvukovou stránku mluvených projevů.

Značný význam má individuální přístup učitele k žákům. Je uplatňován diferencovaný přístup k žákům se specifickými poruchami učení, u kterých klademe důraz na projev slovní a zohledňujeme potíže v projevu písemném. Individuálně se přistupuje i k hodnocení všech žáků – využití hodnocení slovního.

Nadaní žáci budou úkolováni z rozšiřujícího učiva, a to i formou krátkodobých projektů.

Při vyučování vede učitel žáky k používání jazykových příruček, Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny, Stručné mluvnice české, encyklopedií, vhodného obrazového materiálu a dostupného SW.

Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy Městské knihovny, na které se žáci připravují také formou třídních krátkodobých projektů.

Cílové zaměření předmětu

Osvojit si a užívat český jazyk v mluvené i písemné podobě, otevřít tak cestu k poznání a pochopení přírodních a společenských skutečností, duchovního bohatství minulosti i současnosti.

Žák je veden k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje
- pochopení jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky, úměrně k jejich věku, k samostatnému vyhledávání informací bohatství minulosti i současnosti
- vedeme k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- seznamujeme s aplikacemi naučených pravidel, s mluvnickými a literárními termíny

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému nalézání pravidel, aby uměli pracovat s chybou a nalézt správné řešení, aby uměli svá řešení obhájit

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně slovem i písmem, rozšiřuje slovní zásobu, vede ke správné a srozumitelné stavbě celků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme formou práce ve skupinách příležitosti pro diskusi, respektování druhých, ochotu a potřebu vzájemné pomoci, zažití rolí

Kompetence občanské

- vedeme k uznání individuálních rozdílů a vzájemné tolerance, seznamuje se slovesným dědictvím, podporuje potřebu literárního projevu (recitace, četba)

Kompetence pracovní

- utváříme u žáků pozitivní vztah k práci, vede k poznání reálných možností a předpokladů při rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence digitální

- upevňujeme základní hygienické návyky spojené se psaním a používáním digitálních technologií
- připravujeme žáky k používání digitálních zařízení při učení i při zapojení do života
- zařazujeme čtení elektronických textů a jejich reprodukci podle jednoduché osnovy

ročníkové výstupy – 1.ročník	učivo - 1. ročník	PT
J A Z Y K O V Á V Ý C H O V A		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky -píše velká písmena na začátku věty -píše velká písmena u vlastních jmen osob -při čtení odlišuje krátké a dlouhé slabiky	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA: sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
K O M U N I K A Č N Í A S L O H O V Á V Ý C H O V A		
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - vypráví podle obrázkové osnovy jednoduchý příběh ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - opisuje jednoduchá slova a věty - spojí písmena ve slabiky - píše správné tvary písmen a číslic - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky, klíčky ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - plynule spojuje slabiky a slova - odlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku - rozlišuje sluchem i zrakem jednoduchá slova - skládá a čte slabiky a slova přiměřená jeho věku - rozlišuje písmena tiskací a psací - rozlišuje jednotlivá písmena a ve vztahu jim odpovídající hlásky ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - žák neskáče do řeči, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - vypráví o vlastních zážitcích	NASLOUCHÁNÍ: praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) MLUVENÝ PROJEV: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vyprávění) PÍSEMNÝ PROJEV: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, Hygiena zraku), technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev)	OSV VDO MKV EV

ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - odliší pohádku od ostatních literárních útvarů ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypráví podle obrázkové osnovy jednoduchý příběh ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vyjadřuje pocit, dojem z četby, z poslechu literárního díla ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - recituje básničky, říkadla	ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení jednoduchých vět, četba s porozuměním, četba se správnou intonací POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec)	
ročníkové výstupy – 2.ročník	učivo – 2.ročník	PT
JAZYKOVÁ	VÝCHOVA	OSV VDO MKV EV
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - dělí slova na konci řádku - odůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - vyslovuje správně krátké a dlouhé samohlásky - rozlišuje jednotlivé hlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - určuje slova významem nadřazená a podřazená, slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - vyjmenuje názvy slovních druhů ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací, tázací a práci v textu, volí vhodné jazykové a zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - rozlišuje jména obecná a vlastní - používá správnou výslovnost a psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - píše a odůvodňuje i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ČJL-3-2-08 - psaní ú, ů ČJL-3-2-08 školní výstupy - řadí slova podle abecedy seřadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl	SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV: věta, slovo – slovo nadřazené, podřazené, souřadné ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA: rozdělení hlásek, druhy vět, slovo, slabika, hláska, písmeno SKLADBA: věta jednoduchá a souvětí, pořádek slov ve větě, pořadí vět v textu PRAVOPIS: lexikální: pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov, dělení slov na konci řádku podle slabik, písmeno ě ve slovech, vlastní jména osob a zvířat, abeceda TVAROSLOVÍ: slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky vlastní jména osob a zvířat	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA PSANÍ		
-		

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - kontroluje vlastní písemný projev - správně spojuje písmena a slabiky - píše písmena a číslice podle normy psaní ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - přepisuje jednoduché texty - užívá diakritická znaménka	tvary písmen, spojování písmen a slabik, diakritická znaménka, opis a přepis	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - slušně osloví, pozdraví, poprosí, poděkuje ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - tvoří krátké souvislé projevy na jednoduché téma ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - píše jednoduché věty ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - seřadí věty podle děje - dodržuje posloupnost děje	MLUVENÝ PROJEV: formy společenského styku, základ vypravování, děj, jednoduchý popis, zdvořilé vystupování, mimika, gesta, vypravování ČTENÍ: plynulé čtení přiměřených textů, hlasité a tiché čtení, slovní přízvuk NASLOUCHÁNÍ: pozorný poslech čtených textů PÍSEMNÝ PROJEV: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, Hygiena zraku), technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev), formální úprava textu, žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, sms)	
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - čte pohádky, příběhy o lidech, věcech, o přírodě - recituje básně - čte se správným slovním přízvukem - čte s porozuměním nahlas i potichu - přechází k plynulému čtení bez slabikování ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vypravuje, domýšlí příběhy, dramatizuje, vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vypravování ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů	ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení jednoduchých vět, četba s porozuměním, četba se správnou intonací, samostatná četba POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, poezie, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, text, ilustrace, rým, verš)	

učitele a podle svých schopností - vypravuje o přečtené knize spolužákům - vnímá spojení textu s ilustrací školní výstupy – poslouchá čtený text		
ročníkové výstupy – 3.ročník	učivo - 3. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky -rozpoznává hlásky, slabiky, určuje počet slabik ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - píše správně vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování - vyhledá slova souznačná a protikladná - třídí slova podle významu ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - rozliší u podstatných jmen číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - skloňuje podstatná jména - užívá správné tvary přídavných jmen, sloves, podstatných jmen ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje větu a souvětí ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - rozlišuje v textu druhy vět a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - docvičuje správné tvary písmen - kontroluje a opravuje podle svých možností svůj písemný projev - napíše krátký dopis, adresu, píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení - vyplní telegram	SKLADBA: věta jednoduchá a souvětí stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV: nauka o slově, synonyma, opozita, slova příbuzná, hláskosloví, stavba slova PRAVOPIS: lexikální: vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z morfologický: slovesa, tvary sloves, časování TVAROSLOVÍ: slovní druhy ohebné a neohebné, podstatná jména, vlastní jména osob, zvířat, místních pojmenování Psaní úprava písemného projevu upevňování správných tvarů písma kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů	OSV MKV EGS MV
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pozdraví, přivítá návštěvu, rozloučí se, podá informace, požádá o informace, napíše dopis	MLUVENÝ PROJEV: stylizace a kompozice, jazykové prostředky, členění jazykového projevu, souvislé jazykové projevy, otázky a odpovědi, vypravování, popis, osnova, formy společenského styku PÍSEMNÝ PROJEV: úprava písemného projevu, upevňování správných tvarů písma, kontrola vlastního projevu, dopis, adresa, vyplňování formulářů ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení, členění textu, četba s porozuměním, četba se správnou intonací, samostatná četba, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), praktické čtení (technika	

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - vyslovuje slova se správným přízvukem ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - vyhledává vhodné výrazy podle obsahu a cíle vyjádření ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - popisuje ústně a písemně jednoduché věci a činnosti, tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - kontroluje a opravuje podle svých možností svůj písemný projev - docvičuje správné tvary písmen - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - napíše krátký dopis, adresu, píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - používá jednoduchou osnovu - vypravuje podle obrázků školní výstupy - používá správný slovosled v jednoduchých větách	čtení, znalost orientačních prvků v textu), četba jako zdroj poznání	
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - čte s porozuměním, využívá čtenářské dovednosti ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vnímá četbu jako zdroj informací ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - čte plynule věty ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypravuje pohádky, domýšlí příběhy, dramatizuje školní výstup - seznámí se s dětskou literaturou, ilustracemi, divadlem	ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení, členění textu, četba s porozuměním, četba se správnou intonací, samostatná četba, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu), četba jako zdroj poznání POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, práce s literárním textem, besedy nad knihami ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, poezie, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, text, ilustrace, rým, verš), základy literatury (bajka, povídka, režisér)	
ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo - 4. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - vyhledá v textu slova mnohознаčná a slova citově zabarvená - najde slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná - porovná význam slov, významové okruhy ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ Stavba slova	OSV EGS MV MKV MV

- rozdělí slovo na předponovou část, kořen slova, příponovou část - najde slova příbuzná ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozliší spisovnou a nespisovnou podobu slova ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - správně píše předložky a předpony - rozliší předponu a předložku ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - uvědoměle používá -i, -y po obojetných souhláskách uvnitř vyjmenovaných slov a jim příbuzných slov - určuje slova příbuzná k slovům vyjmenovaným - vyjmenuje řadu vyjmenovaných slov po b, f, l, m, p, s, v, z ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává v textu infinitiv - časuje slovesa v oznamovacím způsobu - u sloves pozná osobu, číslo, čas - pozná vlastní jména osob, zvířat a měst - skloňuje správně podstatná jména podle pádu a vzoru v písemném i mluveném projevu - u podstatných jmen určí rod, číslo, pád, vzor - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu školní výstup pozná vlastní jména osob, zvířat a měst ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - píše správně -i, -y v koncovkách přičestí minulého ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledává základní skladební dvojici	GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA Pravopis, vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka, základní pravopisné jevy, psaní i, í, y, ý, po obojetných souhláskách uvnitř slova, předpony a předložky TVAROSLOVÍ Slovní druhy, podstatná jména, slovesa SKLADBA Shoda přísudku s podmětem	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - čte s porozuměním krátký text vhodný pro daný věk ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - reprodukuje krátké sdělení spolužáků ostatním - reprodukuje hlavní děj a myšlenky ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - vytvoří vhodný nadpis ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - používá přímou řeč při vypravování v mluveném projevu - vyhledává v textu přímou řeč - člení text na odstavce ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	PRÁCE S TEXTEM komunikace VYPRÁVOVÁNÍ řeč přímá a nepřímá POPIS Popis obrázku, kamaráda, květiny, zvířete, bytu	

- dodržuje posloupnost dějové složky - sestavuje osnovu - docvičuje různé druhy popisů - užívá vhodné výrazové prostředky ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - dokáže oslovit neznámého člověka a požádat o radu, pomoc, totéž poskytnout ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - vede správně dialog, telefonický rozhovor a zanechává vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - získané jazykové poznatky využívá ve svých mluvených projevech na dané téma blízké jeho věku a zájmu ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - získané jazykové poznatky využívá ve svých psaných projevech na dané téma blízké jeho věku a zájmu	JEDNODUCHÉ SLOHOVÉ ÚTVARY V PSANÉM PROJEVU: Adresa, pohlednice, dopis, sms JEDNODUCHÉ SLOHOVÉ ÚTVARY V MLUVENÉM PROJEVU: Telefonní rozhovor, vzkaz na záznamníku, slovní dialog v běžném životě JAZYKOVÉ PROJEVY SAMOSTATNÉ	
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
školní výstupy - věty správně frázuje - snaží se o správnou intonaci, slovní a větný přízvuk - čte správně, plynule a s porozuměním, potichu i nahlas ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - vyjadřuje svůj vlastní dojem z četby ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - reprodukuje čtený text dle svých vyjadřovacích schopností ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - seznámí se s pojmem lidová slovesnost - na základě práce s textem najde několik typických znaků pro pohádku - rozlišuje pohádku a pověst ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - svými slovy charakterizuje hlavní hrdiny a popisuje jejich kladné a záporné rysy ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - navštíví a sdělí prožitek z divadelního a filmového představení ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - pokusí se o vlastní dramatizaci pohádky či příběhu se spolužáky ve třídě ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - stručně ústně i písemně zformuluje svůj zážitek z četby - diskutuje se spolužáky o přečtené knize, zhlédnutém filmu ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - stručně zapíše do čtenářského deníku zážitek z četby a namaluje obrázek ke knize školní výstupy - recituje vhodné básně ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Rozvoj techniky čtení čtení uměleckých a populárně naučných textů Seznámení s pojmy: pohádka, bajka, povídka, říkanka, báseň, verš, rým, spisovatel, čtenář, próza, poezie, lidová slovesnost, rozpočítadlo, hádanka, divadelní představení, herec, režisér, přirovnání Příběhy s dětským hrdinou Dětský čtenář a láska ke knize Četba, literárně-výchovné aktivity Přednes vhodných literárních textů Výstava dětských knih ve třídě	

- namaluje ilustraci k oblíbené knížce - sdělí dojmy z ilustrací na základě školní a domácí přípravy - představí vybraného dětského spisovatele spolužákům ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - pokusí se napsat vlastní literární text	Organizace besed o knihách a časopisech Tvorba vlastního výtvarného doprovodu	
--	--	--

ročníkové výstupy – 5.ročník	učivo - 5. ročník	PT
J A Z Y K O V Á V Ý C H O V A		
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyjmenuje tři cizí jazyky - užívá spisovné jazykové prostředky ve vztahu ke komunikačnímu záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu národního jazyka ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - dělí slova na konci řádku - pozná pádové a osobní koncovky - najde kořen slova - v příponě určí koncovku - rozdělí slovo na předponu, základ slova a příponu - určí ve slově předponovou a příponovou část, slovotvorný základ - ke známým slovům tvoří další příbuzná slova - najde v textu slova příbuzná ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - píše správně pravopis koncovek přídavných jmen procvičuje psaní přípon ný/ní, ský/ští - píše správně mě/mně v běžných slovech - píše správně skupiny bě/bje, vě/vje, pě v nejčastěji používaných slovech - doplňuje předpony podle smyslu - odliší předložku od předpony ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - správně píše základní číslovky (dvacet pět) - zvládá pravopis nejznámějších vlastních jmen ze svého nejbližšího okolí - správně píše předložky ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - píše uvědoměle i/y po obojetných souhláskách, uvnitř slova ve vyjmenovaných a jim příbuzných slovech - vyjmenuje základní řady vyjmenovaných slov ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - píše správně koncovky v přítěstí minulém v jednoduchých příkladech ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - snaží se používat správné tvary podmínovacího způsobu slovesa být - vyhledá v textu infinitiv - u sloves určuje osobu, číslo, slovesný způsob a čas - vyhledá v textu číslovky - nahradí podstatná jména zájmeny - vyhledá v textu zájmena - odlišuje přídavná jména tvrdá a měkká - u podstatných jmen určí rod, číslo, pád a vzor - zařadí typické příklady slov do jednotlivých slovních druhů - vyjmenuje jednotlivé slovní druhy - vyhledá v textu slova ohebná a neohebná ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledává různé druhy podmětů ve větě - vysvětlí, jak najde ve větě podmět a přísudek	Obecné poznatky o jazyce Národní jazyk Stavba slova dělení slov, slova příbuzná, pád, koncovka Grafická stránka jazyka souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova přídavná jména odvozená od podstatných jmen psaní i, í, y, ý po obojetných souhláskách v kořenu slova, předponě a příponě vlastní jména států, měst, národností řeč přímá a nepřímá pravopis přídavných jmen pravopis ve shodě číslovky Tvarosloví - slovní druhy podstatná jména mluvnické kategorie podstatných jmen přídavná jména měkká a tvrdá zájmena - jejich druhy číslovky slovesa – slovesné tvary	OSV EGS MV MKV MV

- vyhledává základní skladební dvojici ve větě a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledá rozvíjející skladební dvojice ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - spojuje věty v souvětí, rozvine větu jednoduchou v souvětí - rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba základní větné členy rozvíjející větné členy shoda přísudku s podmětem souvětí	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - slušně pozdraví, požádá dospělé osoby o pomoc - představí svou vlastní osobu - dodržuje základní pravidla komunikace: neskáče do řeči, dívá se do očí - příjemně vystupuje při komunikaci s kamarády, učiteli a ostatními lidmi - dbá na jazykovou kulturu svého projevu podle svých schopností - vyhledá v textu přímou řeč - pozná v textu věty uvozovací - používá pravidla slušného chování - sestaví SMS zprávu ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - odlišuje svůj mluvený a písemný projev podle komunikačních okolností ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - napíše krátký dopis - správně napíše adresu na pohled a dopis školní výstupy - vyplní podací lístek, poštovní poukázku - používá ve vypravování prvky zvyšující napětí - přímou řeč, různá slovesa ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - zdokonaluje hlasité i tiché čtení - čte plynule, nahlas, správně a s porozuměním - upevňuje své čtenářské dovednosti ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - sdělí hlavní myšlenku vhodného textu - zapamatuje si podstatné informace z přečteného textu (jména, čísla, ...), dovede je zaznamenat, odliší je od okrajových informací ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - při vypravování dodržuje dějovou posloupnost - vytvoří vhodný nadpis pro vypravování - sestaví osnovu krátkého vypravování - vypravuje jednoduché příběhy ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - vyhledává požadované informace v odborném textu (učebnice, slovník, jazyková příručka, encyklopedie) a napíše krátký zápis ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a	Jednoduché slohové útvary v psaném projevu formy společenského styku - dopis, pohled, podací lístek, poštovní průvodka, telegram, telefonický rozhovor, inzerát, vzkaz Jednoduché slohové útvary v mluveném projevu telefonní rozhovor přivolání pomoci (PP) pro kamaráda Slohové útvary uměleckého stylu Vypravování reprodukce dětského příběhu Slohové útvary odborného stylu popis kamaráda, zvířete, věci práce s naučným textem encyklopedie, slovníky, internet, výukové programy	

zapamatuje si z něj podstatná fakta - reprodukuje hlavní poznatky z textu ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - pozná reklamní text, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - při popisu dodržuje posloupnost		
ČTENÍ A LITERÁRNÍ	VÝCHOVA	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - reprodukuje čtený a slyšený text dle svých schopností - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - vysvětlí hlavní myšlenku a děj příběhu ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - na ukázkách rozliší prózu, poezii, drama ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - vyhledá rýmy a jednoduchý rým vytvoří školní výstupy - předčítá a recituje vybrané básničky - na ukázkách rozliší prózu, poezii, drama - zapamatuje si podstatné informace z přečteného textu (jména, čísla, ...), dovede je zaznamenat, odliší je od okrajových informací - vysvětlí hlavní myšlenku a děj příběhu - předčítá a recituje vybrané básničky - vyhledá rýmy a jednoduchý rým vytvoří - reprodukuje čtený a slyšený text dle svých schopností - sdělí hlavní myšlenku vhodného textu ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - získané informace zprostředkuje v mluvené podobě spolužákům školní výstupy - vyhledá základní informace o autorovi oblíbené knihy z různých zdrojů (encyklopedie, internet, literární příručky, slovníky) - zaujme svůj osobní postoj k postavám z ukázky, tento postoj odůvodní ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - porovná přečtenou a zfilmovanou pohádku nebo nakreslí obrázek k pohádkové písničce - porovná různá divadelní a filmová představení ze svého pohledu ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma zapojí se do dramatizace pohádky, povídky ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - zformuluje zážitek z četby a ten zapíše do čtenářského deníku - vede si čtenářský deník ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - napíše vlastní literární text	Co je to literatura čtení uměleckých i populárně naučných textů, pohádka, pověst Práce se základními literárními pojmy próza, poezie, drama lidová slovesnost básně českých a zahraničních autorů volná reprodukce textu Příběhy ze života dětí a mládeže Ilustrace práce s knihou Návštěva divadla a kina Maňásek, loutka, divadlo Dětský čtenář a láska ke knize Četba, literárně-výchovné aktivity volná reprodukce textu kulturní život v obci školní a městské knihovny	
ročníkové výstupy – 6.ročník	učivo – 6. ročník	PT
žák: ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a další jazykové útvary, především obecnou češtinu a nářečí - čte texty z různých nářečních oblastí	Jazyková výchova Obecné poznatky o jazyce - národní jazyk, spisovné a nespisovné útvary českého jazyka	OSV MDV

- dokáže srovnat jednotlivá nářečí se spisovnou češtinou - orientuje se v rozmístění útvarů národního jazyka podle mapy ČR ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, vyhledává obtížné tvary slov - je seznámen s Internetovou jazykovou příručkou (UJČ)	- práce s jazykovědnými příručkami	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - odliší zvukovou a písemnou podobu slov - správně artikuluje - správně klade přízvuk - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - hláska a písmeno, spisovná výslovnost, slovní přízvuk, zvuková stránka věty	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější zásady tvoření českých slov - slovo rozdělí na kořen, předponovou a příponovou část - rozlišuje příponu a koncovku - hledá slova příbuzná ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - hledá slova příbuzná a tvoří jejich spisovné tvary s přihlédnutím k hláskovým alternacím	Nauka o slovní zásobě - stavba slova, morfématický a tvarotvorný rozbor	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - správně třídí slovní druhy, určuje jejich kategorie - rozlišuje druhy podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek - u sloves tvoří správně podmíňovací způsob ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický - procvičí a upevní dovednost správného pravopisu ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech	Tvarosloví - slovní druhy, ohebné slovní druhy, jejich pravopis, třídění a kategorie	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - ve větě vyhledá a určí základní skladební dvojici a méně obtížné příklady rozvíjejících větných členů - rozlišuje přívlastek shodný a neshodný - rozlišuje základní druhy příslovečných určení - rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech	Skladba - základní a rozvíjející větné členy, shoda přísudku s podmětem, věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech - procvičí a upevní dovednost správného pravopisu ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, vyhledává obtížné tvary	Grafická stránka jazyka - pravopis slova (skupiny hlásek, pravopis v předponě, kořenu a koncovce) - shoda přísudku s podmětem - práce s jazykovědnými příručkami	

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - podle časové posloupnosti seřadí jednoduchý příběh - uspořádá informace v textu - podle obrázků vypravuje jednoduchý příběh - je seznámen s osnovou, jejím účelem a typy ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - sepíše jednoduché vypravování - upevní si pravidla správného užívání přímé řeči ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - pro své sdělení využívá vhodné jazykové prostředky ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - vypráví o svém zážitku	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Vypravování - časová posloupnost, osnova a její typy, jazykové prostředky - vypravování mluvené a psané	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - vyhledá hlavní myšlenku textu, klíčová slova - je schopen z textu vyhotovit výpisky a výtah ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - popíše předmět, osobu a jednoduchý pracovní postup	Popis - popis předmětu, místa, osoby, děje a pracovního postupu - posloupnost údajů, jazykové prostředky Práce s informacemi - klíčová slova, výpisky, výtah	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - pro své sdělení využívá vhodné jazykové prostředky ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - napíše dopis nebo e-mail kamarádovi	Dopis úřední a osobní - jazykové prostředky Jednoduché tiskopisy - zpráva, oznámení, žádost	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - zná základní literární druhy a žánry, dovede je na základě konkrétního příkladu charakterizovat a v některých případech doložit dalšími typickými texty a uvést jejich výrazné představitele ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek	<u>Literární výchova</u> Funkce literatury Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl	Mýty a pověsti	

díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování		
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - zná základní literární druhy a žánry, dovede je na základě konkrétního příkladu charakterizovat a v některých případech doložit dalšími typickými texty a uvést jejich výrazné představitele ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Významné osobnosti české národní literatury - představitelé z řad autorů prózy, poezie a dramatu	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - zná základní literární druhy a žánry, dovede je na základě konkrétního příkladu charakterizovat a v některých případech doložit dalšími typickými texty a uvést jejich výrazné představitele ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Fantasy a sci-fi - fantasy literatura - vědecko-fantastická literatura	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek	Humor a satira v literatuře - humoristická literatura včetně komiksu - satirická literatura	

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování		
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - dovede pracovat s různými zdroji informací, dovede nalézt dostupnou informaci na síti a částečně zhodnotit spolehlivost zdroje ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek	Literatura faktu	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Literatura s prvky tajemství a hrůzy	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Literatura pro děti a mládež - literatura se zvířecím hrdinou - literatura s dětským hrdinou	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - dovede s uměleckým textem tvůrčím způsobem pracovat - pokouší se o jednoduché vlastní texty	Reflexe individuální mimočítankové četby Vlastní literární tvorba žáků - literární soutěž ke Dni Země	
ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo – 7. Ročník	PT
žák: ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<u>Jazyková výchova</u>	

- procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití ČJL-9-2-05 využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - orientuje se ve vybraných jazykových - v případě potřeby využívá Internetovou jazykovou příručku (UJC) - vyhledává obtížné tvary slov	Grafická stránka jazyka - pravopis slova (skupiny hlásek, pravopis v předponě, kořenu a koncovce) - shoda přísudku s podmětem - práce s jazykovědnými příručkami	OSV MDV
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - zopakuje si a prohloubí znalosti tvaroslovného učiva, týkajícího se především ohebných slovních druhů - správně třídí slovní druhy, určuje jejich kategorie - rozlišuje druhy podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek - správně píše velká písmena u vlastních jmen - správně stupňuje přídavná jména, dokáže poznat a utvořit jmenný tvar přídavného jména - dokáže skloňovat a vhodně užívat vztažná zájmena - rozlišuje slovesný rod činný a trpný - u sloves tvoří správně podmiňovací způsob ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití ČJL-9-2-05 využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - naučí se vědomě užívat spisovné tvary ve vhodných komunikačních situacích	Tvarosloví - podstatná jména obecná a vlastní, - víceslovné názvy - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa, slovesný rod - příslovce	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje větu s podmětem, větu bez podmětu a větný ekvivalent - ve větě vyhledá a určí základní skladební dvojici a rozvíjející větné členy - rozlišuje typy přísudku a podmětu - dokáže určit doplněk - rozlišuje přívlastek shodný a neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející - podrobněji rozlišuje druhy příslovečných určení - rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití	Skladba - typy výpovědi, výpovědi podle funkce - základní větné členy, shoda přísudku s podmětem - rozvíjející větné členy, druhy příslovečných určení	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - vlastními slovy vysvětlí pojmy synonyma, antonyma a homonyma, uvádí jejich příklady - srovnává významové odstíny synonym a funkčně je užívá ve výpovědi - seznámí se se základními způsoby obohacování slovní zásoby - slovo rozdělí na kořen, předponovou a příponovou část, rozlišuje příponu a koncovku ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - tvoří spisovné tvary odvozených slov	Nauka o slovní zásobě - slovo a jeho význam - způsoby obohacování slovní zásoby	

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - podle časové posloupnosti seřadí příběh, uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - sepiše vypravování - upevní si pravidla správného užívání přímé řeči ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - pro své sdělení využívá vhodné jazykové prostředky ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - vypráví o svém zážitku - v psaném projevu používá jazykové prostředky zvyšující jeho poutavost - v mluveném projevu používá jazykové a základní mimojazykové prostředky zvyšující jeho poutavost	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Vypravování - časová posloupnost, osnova a její typy, jazykové prostředky - vypravování mluvené a psané	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - popíše předmět, osobu a pracovní postup - pracuje s návody - charakterizuje reálnou nebo smyšlenou postavu	Popis - popis pracovního postupu, popis osoby - posloupnost údajů, jazykové prostředky Charakteristika - charakteristika přímá a nepřímá - posloupnost údajů, jazykové prostředky	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - srovná prostý a subjektivně zabarvený popis ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu -	Subjektivně zabarvený popis - specifika užívaných jazykových prostředků - posloupnost údajů	
ČBL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - vyhledá hlavní myšlenku textu, klíčová slova ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - do životopisu zařazuje relevantní informace	Životopis a práce s informacemi - životopis strukturovaný a souvislý - posloupnost údajů, jazykové prostředky	

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - dle vzorového formuláře sestaví strukturovaný životopis		
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - dovede pracovat s různými zdroji informací, dovede nalézt dostupnou informaci na síti a částečně hodnotit spolehlivost zdroje	Literární výchova Kapitoly z historie českého národa - základy českého státu, státní symboly, čeští králové - 20. Století Regionální literatura	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Příběhy ze Starého a Nového zákona Příběhy z antické literatury	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek	Reflexe lidské existence a smyslu života v literatuře - poezie a próza	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek	Publicistické útvary a reflexe publicistiky v literatuře	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Detektivní příběhy	

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - naučí se vědomě užívat spisovné tvary ve vhodných komunikačních situacích ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - vyhledává obtížné tvary slov		
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - orientuje se ve vybraných jazykových - v případě potřeby využívá Internetovou jazykovou příručku (UJC) - vyhledává obtížné tvary slov	Grafická stránka jazyka - pravopis slova (skupiny hlásek, pravopis v předponě, kořenu a koncovce) - shoda přísudku s podmětem - práce s jazykovědnými příručkami	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje větu s podmětem, větu bez podmětu a větný ekvivalent - ve větě vyhledá a určí základní skladební dvojici a rozvíjející větné členy - rozlišuje typy přísudku a podmětu - dokáže určit doplněk - rozlišuje přívlastek shodný a neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející, těsný a volný - podrobněji rozlišuje druhy příslovečných určení - rozliší větu jednoduchou a souvětí, souvětí souřadné a podřadné - seznámí se s významovými poměry mezi několikanásobnými větnými členy a větami v souvětí - seznámí se s druhy vedlejších vět, určuje druhy vedlejších vět ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití	Skladba - typy výpovědí - základní a rozvíjející větné členy - věta a souvětí - významové poměry mezi větnými členy a větami - druhy vedlejších vět - interpunkce	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - charakterizuje reálnou nebo smyšlenou postavu	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Charakteristika - charakteristika přímá a nepřímá - posloupnost údajů, jazykové prostředky	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - vyhledá hlavní myšlenku textu, klíčová slova - je schopen z textu vyhotovit výpisky a výtah	Práce s informacemi - klíčová slova, výpisky a výtah - výklad	

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - srovná prostý a subjektivně zabarvený popis ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - popisuje skutečnost subjektivním způsobem za užití vhodných jazykových prostředků - vyjádří svůj vztah k dané skutečnosti	Subjektivně zabarvený popis - specifika užívaných jazykových prostředků - posloupnost údajů	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - odlišuje fakta od názorů - ověřuje si informace pomocí otázek a porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - zapojuje se do diskuze ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - písemně zformuluje úvahu nad určitým tématem	Úvaha - jazykové prostředky - posloupnost údajů - objektivní a subjektivní hodnocení	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - je schopen vyplnit přihlášku - sepiše objednávku, pozvánku, nebo žádost ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - pro své sdělení využívá vhodné jazykové prostředky ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky	Jiné slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích - přihláška, objednávka, pozvánka, žádost	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - zná základní literární druhy a žánry, dovede je na základě konkrétního příkladu charakterizovat a v některých případech doložit dalšími typickými texty a uvést jejich výrazné představitele ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - dovede pracovat s různými zdroji informací, dovede nalézt dostupnou informaci na síti a zhodnotit spolehlivost zdroje	<u>Literární výchova</u> Základy literární teorie - funkce literatury - literární druhy a žánry – poezie, próza, drama; lyrika, epika, drama - vybrané umělecké postupy a prostředky	

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-03 formuluje ústně dojmy ze své četby - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Literární historie - nejstarší literární památky - antická literatura - středověká literatura - renesanční literatura - barokní literatura - literatura klasicismu a osvícenství	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - dovede pracovat s různými zdroji informací, dovede nalézt dostupnou informaci na síti a zhodnotit spolehlivost zdroje ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - dovede s uměleckým textem tvůrčím způsobem pracovat - pokouší se o vlastní texty	Reflexe individuální mimočítankové četby Vlastní literární tvorba žáků - literární soutěž ke Dni Země	
ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo – 9. ročník	PT
žák: ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - čte texty z různých období vývoje českého národního jazyka a srovnává je se současnou podobou spisovné češtiny - seznámí se s jednotlivými období vývoje českého národního jazyka a s významnými osobnostmi, které se na jeho vývoj podílely ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - dohledává původ vybraných přejatých slov	Jazyková výchova Obecné poznatky o jazyce - vývoj českého národního jazyka - práce s jazykovědnými příručkami	OSV MDV
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - odliší zvukovou a písemnou podobu slov - správně artikuluje - správně klade přízvuk - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch - zopakuje a prohloubí své znalosti o obohacování slovní zásoby - vlastními slovy vysvětlí pojmy synonyma, antonyma a homonyma, uvádí jejich příklady - srovnává významové odstíny synonym a funkčně je užívá ve výpovědi - rozlišuje slova nadřazená a podřazená, jednoznačná a mnohoznačná - slovo rozdělí na kořen, předponovou a příponovou část,	Nauka o slovní zásobě - slovo a jeho význam - stavba slova	

rozlišuje příponu a koncovku ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - tvoří spisovné tvary odvozených slov, víceslovných pojmenování a slov cizího původu		
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - orientuje se ve vybraných jazykových - v případě potřeby využívá Internetovou jazykovou příručku (UJC) - vyhledává obtížné tvary slov	Grafická stránka jazyka - pravopis slova (skupiny hlásek, pravopis v předponě, kořenu a koncovce) - shoda přísudku s podmětem - práce s jazykovědnými příručkami	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - zopakuje si a prohloubí znalosti tvaroslovného učiva - správně třídí slovní druhy, určuje jejich kategorie - rozlišuje druhy podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek - správně píše velká písmena u vlastních jmen - skloňuje obecná jména přejatá - skloňuje cizí vlastní jména osobní a zeměpisná - správně stupňuje přídavná jména, dokáže poznat a utvořit jmenný tvar přídavného jména - dokáže skloňovat a vhodně užívat zájmena - rozlišuje slovesný rod činný a trpný, rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá - u sloves tvoří správně podmiňovací způsob - seznámí se s tříděním sloves podle slovesných tříd a vzorů ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - naučí se vědomě užívat spisovné tvary ve vhodných komunikačních situacích ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími slovníky a příručkami - vyhledává obtížné tvary slov	Tvarosloví - podstatná jména, cizí vlastní jména a jejich skloňování - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje větu s podmětem, větu bez podmětu a větný ekvivalent - ve větě vyhledá a určí základní skladební dvojici a rozvíjející větné členy - rozlišuje typy přísudku a podmětu - dokáže určit doplněk - rozlišuje přívlastek shodný a neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející, těsný a volný - podrobněji rozlišuje druhy příslovečných určení - rozliší větu jednoduchou a souvětí, souvětí souřadné a podřadné - určuje významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy a větami v souvětí - určuje druhy vedlejších vět	Skladba - interpunkce - základní a rozvíjející větné členy - věta jednoduchá a souvětí - druhy vedlejších vět - významové poměry	

- seznámí se s hlavními zásadami českého slovosledu ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - procvičí si pravopis a upevní si další zásady jeho užití		
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení - rozlišuje slohové postupy a pojmenuje je podle nejdůležitějších znaků v textu ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - pro své sdělení využívá vhodné jazykové prostředky ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - v psaném projevu používá jazykové prostředky zvyšující jeho poutavost - v mluveném projevu používá jazykové a základní mimojazykové prostředky zvyšující jeho poutavost	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Souhrnné poučení o slohu - slohotvorní činitele - text mluvený a psaný, funkce textů - formální a neformální vyjadřování	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - podle časové posloupnosti seřadí příběh, uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - sepiše vypravování - upevní si pravidla správného užívání přímé řeči ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - pro své sdělení využívá vhodné jazykové prostředky ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - vypráví o svém zážitku - v psaném projevu používá jazykové prostředky zvyšující jeho poutavost - v mluveném projevu používá jazykové a základní mimojazykové prostředky zvyšující jeho poutavost	Vypravování - časová posloupnost, osnova a její typy, jazykové prostředky - vypravování mluvené a psané	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - vyhledá hlavní myšlenku textu, klíčová slova - je schopen z textu vyhotovit výpisky a výtah	Práce s informacemi - klíčová slova, výpisky a výtah - výklad	

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - odlišuje fakta od názorů - ověřuje si informace pomocí otázek a porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - zapojuje se do diskuze ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - písemně zformuluje úvahu nad určitým tématem	Úvaha - jazykové prostředky - posloupnost údajů - objektivní a subjektivní hodnocení	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - uspořádá informace v textu - funkčně užívá osnovu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - charakterizuje reálnou nebo smyšlenou postavu	Charakteristika - charakteristika přímá a nepřímá - posloupnost údajů, jazykové prostředky	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - rozpoznává prvky manipulativní komunikace ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozliší jednotlivé publicistické útvary - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor	Vybrané publicistické útvary	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - správně, nahlas a srozumitelně vyslovuje - dbá na jazykovou správnost, slohovou vhodnost a jazykovou vytříbenost ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - zapojuje se do diskuze, dodržuje její pravidla - své vystoupení je schopen korigovat podle zásad společenského chování - dodržuje pravidla efektivní komunikace, je schopen využívat všech jazykových i mimojazykových prostředků ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - sděluje své názory na určitý problém, zaujímá stanovisko, přesvědčuje posluchače ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpozná komunikační záměr partnera při rozhovoru	Proslov a diskuze	

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry - při rozboru textu používá základní literární pojmy ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - dovede pracovat s různými zdroji informací, dovede nalézt dostupnou informaci na síti a zhodnotit spolehlivost zdroje	Literární výchova Základy literární teorie - funkce literatury - literární druhy a žánry – poezie, próza, drama; lyrika, epika, drama - vybrané umělecké postupy a prostředky	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - charakterizuje individuální styl vybraného autora ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry - při rozboru textu používá základní literární pojmy ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - orientuje se v základních literárních směrech ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Literatura 19. století - romantismus - realismus - naturalismus - moderna	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - charakterizuje individuální styl vybraného autora ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry - při rozboru textu používá základní literární pojmy ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - orientuje se v základních literárních směrech ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Literatura 20. století - avantgarda - meziválečná a válečná literatura - poválečná literatura - film - komiks	

ČJL-9-3-01 <i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i> - dovede reprodukovat obsah přečteného textu - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-03 <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i> - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-02 <i>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i> - charakterizuje individuální styl vybraného autora ČJL-9-3-05 <i>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i> - rozpoznává filmy vhodné pro mládež a negativní společenské jevy ve filmu - odliší literaturu hodnotnou a brakovou ČJL-9-3-06 <i>rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i> - charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry - při rozboru textu používá základní literární pojmy ČJL-9-3-08 <i>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i> - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování	Současná česká a světová literatura - vybrané ukázky ze současné poezie, prózy a dramatu - film - komiks - písňové texty	
ČJL-9-3-03 <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i> - formuluje a sdílí svůj čtenářský zážitek ČJL-9-3-08 <i>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i> - je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek, zážitek z divadelního, hudebního či filmového představení - dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literární, dramatickém, filmovém či jiném zpracování ČJL-9-3-04 <i>tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</i> - dovede s uměleckým textem tvůrčím způsobem pracovat - pokouší se o jednoduché vlastní texty -	Reflexe individuální mimočítankové četby Vlastní literární tvorba žáků - literární soutěž ke Dni Země	

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace								
Vzdělávací předmět	Anglický jazyk								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka v 1.období (3.r.) tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání, proto je nejdůležitější probuzení zájmu a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Jedná se o audio orální dovednosti. Při výuce se pracuje s vhodnými učebnicemi a pomůckami. Snažíme se, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl opakovat a použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dokázal základní slova a jednoduché věty přečíst, zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka ve 4. a 5. ročníku navazuje na dosažené výsledky předcházejícího ročníku. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), komunikační (komunikace dle tematických okruhů). Vhodně využíváme kromě učebnic názorné obrazové pomůcky, časopisy, hry, soutěže.

Výuka komunikačních dovedností je nadřazena výuce gramatické části předmětu.

Ve 3. období (6.-9.ročník) shrnujeme a prohlubujeme vědomosti žáka ve všech oblastech, zaměřujeme již pozornost také na gramatiku, obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Žáci pracují ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu navzájem, seznamují se s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají žáci při práci s internetem, vybavují se dovednostmi pro další oblasti vzdělávání.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikování anglicky pro další studium i praktický život, k samostatnému propojování probraných témat a jazykových jevů
- motivujeme žáky ke zvýšení zájmu o anglický jazyk

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí, nebát se mluvit, umět opsat myšlenku, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění jednoduchých sdělení v anglickém jazyce, umět zformulovat jednoduché myšlenky, porozumět přiměřenému mluvenému i psanému textu, využívat dovedností k navázání kontaktu v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

- přiřazujeme žákům různé role v krátkých scénkách, žáci se v těchto rolích střídají
- zařazujeme do hodin úkoly, které žáci plní ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se tak spolupracovat s ostatními

Kompetence občanské

- představujeme kulturní tradice v jiných zemích prostřednictvím písní, her, videí či zážitkových aktivit
- vhodně volenými úkoly vybízíme žáka k seberealizaci pomocí osvojené slovní zásoby

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí, samostatně pracují s dvojjazyčným slovníkem

Kompetence digitální

- využíváme online digitální zdroje a aplikace
- pomocí vhodných digitálních nástrojů individualizujeme výuku a vedeme žáky k samostatné volbě vhodné obtížnosti úkolů a reakci na zpětnou vazbu

ročníkové výstupy – 3.ročník	učivo – 3. ročník	PT
Poslech s porozuměním <i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> - rozumí pozdravům, jednoduchým pokynům a otázkám Čtení s porozuměním <i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> - vyhledává v textu požadovanou informaci na jméno, věk, město, barvu atp. Mluvení <i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i> - odpoví na jednoduché otázky na jméno, věk, bydliště, barvu, počet atp. - zeptá se na jednoduchou informaci o jménu, věku, bydlišti, barvě - pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjadřuje souhlas a nesouhlas - počítá do deseti - pojmenuje školní potřeby - vyjmenuje anglickou abecedu - zazpívá píseň - pojmenuje běžné části oblečení - zeptá se na věc, co vlastní, co má ráda - zeptá se na jídlo a pití Psaní <i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i>	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - pozdravy - čísla 1 – 10 - barvy - škola - osobní informace - abeceda - Vánoce - dům, místnosti - lidské tělo - oblečení - domácí mazlíčci - jídlo, pití - prázdniny Jazykové prostředky a funkce - What's your name? - Who are you? - What is it? - Who is he/she? - How old are you? - Whose present is this? - What is there? There is/are.. - Předložky – on, in, under, by.. - I have got, Have you got? - He/she has got, Has he/she got? - Do you like? Yes, I do. - Can you...	OSV EGS
<i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i> - ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk - vyplní chybějící informace v textu na základní témata	- Would you like...? Yes, please. No, thank you. - Can I have? - What's your favourite drink/food? - Is/Are there? - Where is the...? - How can I get to...?	

ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo – 4. ročník	PT
Řečové dovednosti <i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> <i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i> <i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i> <i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i> - pozdraví, představí se - použije základní čísla - zeptá na věk - pojmenuje předměty kolem sebe, dny v týdnu barvy a zeptá se na ně - rozumí instrukcím běžným ve výuce - porozumí pokynům a umí je vydat - připraví prezentaci místa, kde žije - prezentuje svoje znalosti v projektu „Jsme, to co jíme“ Poslech s porozuměním <i>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> <i>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i> - rozumí instrukcím běžným ve výuce - porozumí pokynům a umí je vydat - vyslechne popis ZOO a odpoví otázky v kvizu Mluvení <i>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i> <i>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> - zeptá se na osobní údaje - zeptá se, jak se lidé mají - zeptá se, kde věci jsou - popíše, kde jsou věci umístěny - popíše svůj pokoj ústně i písemně - popíše rozmístěný nábytek - popíše vzhled kamaráda ústně i písemně - nabídne a přijme občerstvení - zareaguje na žádost o jídlo - zeptá se na oblíbené jídlo a shrne výsledky výzkumu o jídle - zeptá se a řekne přesný čas - zeptá se a odpoví na otázku týkající se činností ve volném čase - popíše stravovací zvyky ústně i písemně - popíše své aktivity ve volném čase - popíše svůj denní režim	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - vlastní jména osob, měst a zemí - druhy pozdravů - čísla 0 – 100 - předměty ve třídě - barvy - abeceda - části těla - jídlo - dny v týdnu - pocity - rodina, osobní údaje, věk - věci každodenního užívání - nábytek a předměty v bytě - místnosti v domě - přídavná jména pro vzhled - země a národnosti - části těla - jídlo a občerstvení - ovoce, zelenina - čas, časové údaje - aktivity denního režimu - aktivity ve volném čase Jazykové prostředky a funkce - osobní zájmena - tázací zájmena - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád podstatných jmen - tvary slovesa „být“ - sloveso „být“ v otázce a záporu - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena - intonace vět - intonace zjišťovací otázky - vazba „There is /are“ - přivlastňovací 's - krátké odpovědi - vazba „have got“ - neurčitý člen a/an - zdvořilostní fráze „Would you like“ - přítomný čas prostý, otázka a zápor - frekvenční příslovce - osobní zájmena a jejich tvary - intonace zjišťovací otázky Reálie - pozdravy v anglicky mluvících zemích - Nauč se víc – Informační technologie (IT) - UK - zeměpisná fakta	MKV OSV

Čtení s porozuměním CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - přečte text o Národním parku - vyhledá pravdivé informace v článku o jídle - Čtení pro radost - Nedělní ráno - Čtení pro radost - Velkohubá žába - Čtení pro radost - Nejlepší detektiv Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře - napíše krátký popis, jak jsou věci rozmístěny - popíše svůj pokoj ústně i písemně - popíše rozmístěný nábytek - popíše vzhled kamaráda ústně i písemně - popíše své stravovací zvyky ústně i písemně	- Nauč se víc - Funkce spánku (biologie) - UK - Školy v Anglii - Nauč se víc - Jídlo kolem světa (zeměpis) - UK - Multikulturní Británie	
--	---	--

ročníkové výstupy – 5.ročník	učivo – 5. ročník	PT
Poslech s porozuměním <i>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> <i>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i> - rozumí instrukcím běžným ve výuce - porozumí pokynům a umí je vydat - zatelefonuje a na telefon zareaguje - nadiktuje a přijme telefonní číslo - zachytí informace z rozhovoru o domácích zvířatech Mluvení <i>CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů</i> <i>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> - vyjmenuje oblečení a detailně jej popíše - zeptá se a odpoví na dotazy o oblečení a cenách - dokáže ukázat na požadované zboží a zakoupit je - mluví a píše o svých schopnostech - zeptá se a odpoví na dotazy o svých zájmech - zeptá se na dovolení - vypráví o své rodině - zatelefonuje a na telefon zareaguje - nadiktuje a přijme telefonní číslo - řekne kdy má narozeniny - vyptá se na informace o domácích zvířatech - vypráví o svém volném čase - popíše nábytek v místnosti - zeptá se, kde byli svědci - popíše svůj den - promluví o tom, co potřebuje nakoupit - vypráví příběh v minulosti podle obrázků Čtení s porozuměním <i>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> <i>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> - na základě přečteného textu umí seřadit dané informace - na základě přečteného článku odpoví na otázky - přečte detektivní příběh - přečte příběh v minulosti podle obrázků - Čtení pro radost - Tvůrce webové Stránky - Čtení pro radost – Poezie - Čtení pro radost - Velké záhady světa Psaní <i>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> <i>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</i> - připraví a napíše pozvánku na oslavu narozenin - napíše krátkou pohlednici	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - oblečení - nákupy - rodina - chlapecká a dívčí jména - přídavná jména popisující vzhled - domácí práce - oblečení - telefonní čísla - řadové číslovky - měsíce - slova pro počítače - aktivity volného času - nábytek - výrazy vyjadřující minulost - oddělení v obchodním domě Jazykové prostředky a funkce - ukazovací zájmena - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - otázky How much/How many - zájmena some/any - výslovnost /th/ - „can“ vyjadřující schopnost, otázka, zápor - vazba „like/hate + ing“ - přítomný čas průběhový, otázka, zápor - tvorba slov pomocí koncovky -ing - srovnání přítomného času prostého a průběhového - člen určitý a neurčitý - výslovnost „the“ a /w/ - minulý čas - sloveso „to be“ otázka, zápor - minulý čas prostý, otázka, zápor, pravidelná slovesa Reálie - Nauč se víc – Jednoduchá matematika (matematika) - UK - Školní kluby - Nauč se víc - Karneval zvířat (hudba) - UK - Kapesné - Nauč se víc - Peníze (historie) - UK - Aktivity pro volný čas	MKV OSV

ročníkové výstupy – 6.ročník	učivo - 6. ročník	PT
Čtení a poslech s porozuměním <i>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i> <i>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i> <i>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i> - přečtené informace přiřadí k osobám na obrázku - seřadí obrázky na základě vyslechnutého příběhu - v textu vyhledá nepřesné informace - vypráví o minulých událostech na základě obrázků - převypráví příběh o výletu do džungle - přečte novinový článek a shrne informace - vytvoří hrací karty s popisem osob - porozumí a zaznamená správné informace - přečte dopis a informace spojí s obrázky Mluvení <i>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i> <i>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i> <i>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i> - zeptá se na oblíbené věci - mluví o klubech - vyjádří nesouhlas a opraví sdělení - řekne a popíše, co dělá po vyučování - vypráví a píše o filmech a kulturních událostech - reaguje na vyslechnutou informaci - popíše dopravní prostředky - vypráví a píše o prázdninových zážitcích a výletech - řekne si o lístek v pokladně - podrobně popíše osoby - mluví o svých plánech do budoucna - pojmenuje geometrické tvary - mluví o pokyne a vyjádří svůj postoj k nim - posoudí, jak umí různé činnosti - popíše své povinnosti doma i ve škole - prezentuje informace o Austrálii - prezentuje svoje zeměpisné znalosti v projektu „Země Jižní Ameriky“ - prezentuje výsledky z výzkumu „Přístroje kolem nás“ Psaní <i>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i> <i>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> - řekne a popíše, co dělá po vyučování - píše o filmech a kulturních událostech - napíše krátký dopis z prázdnin - popíše své povinnosti doma i ve škole	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - zájmy a klubová činnost - oblíbené věci - televizní programy - film - dopravní prostředky - popis osob - domácí povinnosti - předměty ve škole - geometrické tvary Jazykové prostředky a funkce - sloveso „být“ v minulosti, otázka a záporu - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - minulý čas prostý, otázka a zápor, krátké odpovědi - tázací zájmena - stupňování přídavných jmen - výslovnost koncového /i:/ - přízvučné „<i>did/didn't</i>“ - výslovnost /a/ v uzavřené slabice - vazba „<i>be going to</i>“ pro budoucí plány - vazba „<i>have to</i>“ - <i>must/mustn't</i> - příslovce způsobu - přízvuk <i>mustn't</i> Reálie - Nauč se víc - Austrálie (historie) - USA - zeměpisná fakta - Čtení pro radost - vyprávění příběhu - Nauč se víc - Jižní Amerika (zeměpis) - USA - Národní parky - Čtení pro radost - Malý statečný pes - Nauč se víc - Roboti (technologie) - USA - Školní život - Čtení pro radost - Škola duchů	OSV EGS

ročníkové výstupy – 7.ročník	učivo - 7. ročník	PT
Čtení a poslech s porozuměním <i>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i> <i>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i> <i>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i> - přečte článek z časopisu a vyhledá požadované informace - přečte text o léčebných metodách a odpoví na otázky - přečte vyprávění a logicky spojí rozdělené informace - doplní obrázkový příběh přímou řečí - přečte krátké texty a spojí je s obrázky - pracuje se symboly v mapě - porozumí a zaznamená správné informace Mluvení <i>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i> <i>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i> <i>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i> - mluví o sportech - mluví a píše o svých oblíbených sportech - udělá návrh - zeptá se odpoví na otázky o sportech - mluví o svých plánech do budoucnosti - popíše svůj denní režim - popíše, co lidé dělali v určitém okamžiku v minulosti - promluví o nemocech - popíše nehodu - zeptá se na důvod - zdůvodní své pocity - popíše své i cizí pocity - vypráví příběh podle obrázků - zeptat se a poradit se směrem cesty - mluvit o úsporách a výdělích peněz - používat delší souvětí pomocí spojek - detailně popíše cestu do školy - zeptat se a poradit se směrem cesty - mluvit o úsporách a výdělích peněz - navrhne společnou činnost - vyjádří omluvu, odmítnutí na návrh - popíše počasí - promluví o počasí - vyjádří pochybnost - diskutuje o své budoucnosti Psaní <i>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i> <i>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> - popíše nehodu - napíše ukončení daného příběhu - používat delší souvětí pomocí spojek - detailně popíše cestu do školy - napíše předpověď své budoucnosti - popíše plány na své prázdniny -	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - sporty a sportovní vybavení - výrazy pro bolest - nemoci - přídavná jména popisující emoce - číslovky - určování směru - místa - počasí - číslovky - značky v mapách - prázdniny Jazykové prostředky a funkce - časové předložky <i>on, at, in</i> - přítomný čas průběhový s významem pro budoucnost - vazby <i>Let's... Why don't we... Shall we ...</i> - minulý čas průběhový, otázka a zápor, krátké odpovědi - stupňování přídavných jmen - minulý čas prostý a průběhový - porovnání dvou dějů v minulosti - otázky s <i>Why</i> - výrazy <i>one/ones</i> - výrazy množství <i>a lot of, much many</i> - výrazy <i>should/shouldn't</i> - spojky <i>and/so/but/because</i> - předložky místa a pohybu - budoucí čas <i>will/won't</i> otázka, zápor, krátké odpovědi - <i>might/might (not)</i> - podmínkové věty vyjadřující reálnou budoucnost - přivlastňovací zájmena na konci věty - otázky s <i>Whose</i> Reálie - Nauč se víc - Pocit štěstí (biologie) - USA - Sporty - Čtení pro radost - Svět ptáků - Nauč se víc - Známí autoři pro mladé čtenáře (literatura) - USA - Historie aut - Čtení pro radost - Hledá se Daniele - Nauč se víc - Polární záře (věda) - USA - Extrémní počasí - Čtení pro radost – Neuvěřitelné příhody	OSV EGS

ročníkové výstupy – 8.ročník	učivo - 8. ročník	PT
Poslech s porozuměním <i>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i> - vyslechne část divadelní hry a doplní získané informace - vyslechne a zjistí, kde byli kamarádi na prázdninách - vyslechne a zjistí, která místa již navštívili Mluvení <i>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i> <i>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i> <i>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i> - řekne, která místa navštívili - zjistí, kde byli kamarádi na prázdninách - zjistí, která místa již navštívili - poradí bezradnému kamarádovi a na radu zareaguje - zeptá se na sny a umí o svých snech mluvit - popíše svého nejlepšího přítele - popíše, co již vykonal - popíše oblíbené a neoblíbené filmy - diskutuje o filmech - vypráví o plánech a preferencích - popíše krajinu - diskutuje o pověrách a znameních zvěrokruhu - mluví o svých ambicích - pojmenuje, co má hotovo - mluví o tom, co je dovoleno - popíše hlavní rysy odlišných zaměstnání - popíše vlastní rodinu Čtení s porozuměním <i>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i> <i>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i> - přečte článek o Spilbergovi a seřadí daná fakta - na základě přečteného článku umí logicky srovnat informace - vyjádří své stanovisko k přečtenému příběhu - zjistí informace v kině a v informačním centru - ujistí se o správnosti svého tvrzení - přečte historický text a odpoví na otázky - vyhledá informace v textu z časopisu pro mladé Psaní <i>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i> <i>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> - vytvoří dopis podle zadaných kritérií - napíše krátký dopis příteli, se kterým si jen dopisuje	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - předměty kolem nás - film - filmová témata - zeměpisné výrazy - složená podstatná jména - volný čas - znamení zvěrokruhu - budovy a místa ve městě - zájmy a koníčky - zaměstnání - země a národnosti Jazykové prostředky a funkce - předpřítomný čas - nepravidelná slovesa - výrazy <i>how long.../for/since</i> - výrazy <i>yet/already/just</i> - čas minulý a předpřítomný - výrazy <i>Why don't you/you should</i> - výslovnost /h/ - výrazy <i>will a going to</i> - zájmena <i>(my)self...</i> - přízvuk ve složených podstatných jménech - předložky místa - předložkové slovesné vazby - základní frázová slovesa - vztažná zájmena <i>who/which/that</i> - větné dovětky - intonace větných dovětek - přítomný čas - trpný rod - výrazy <i>make/let</i>	OSV EGS

ročníkové výstupy – 9.ročník	učivo - 9. ročník	PT
Poslech s porozuměním <i>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i> - na základě poslechu a četby spojí text o hudbě s obrázkem - vyslechne a zjistí hudební zájmy osob - vyslechne a zjistí, kde se lidé narodili Mluvení <i>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i> <i>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i> <i>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i> - vypráví o zvycích, které měl jako malý - vyjadřuje souhlas i nesouhlas - mluví o hudbě a diskutuje o hudebních zájmech - vyjádří soucit - vyjádří se pomocí parafráze - mluví o tom, kde se lidé narodili - popíše podle obrázku přírodní katastrofu - ústně a písemně popíše oblíbenou skupinu - řeší situaci podle obrázku a dá radu - popíše počítač a jeho komponenty - spekuluje z dostupných faktů - vyjádří, aby někdo jiný pro něj činnost vykonal - řekne ostatním, co mají dělat - pojmenuje výrazy životního prostředí a použije je v dotazníku o životním prostředí - použije nepřímou řeč - promluví o svých vzorech Čtení s porozuměním <i>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i> <i>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i> - na základě poslechu a četby spojí text o hudbě s obrázkem - přečte článek o trosečnickovi - přečte si o dilematech a vyhledá specifické informace - přečte si imaginární problematické situace a diskutuje o tom, co by udělal, kdyby ... - vytvoří průzkum a sumarizuje výsledky - na základě četby emailů odpoví na otázky - přečte článek a lidských právech a odpoví na otázky - přečte informace o různých místech a dokáže je identifikovat Psaní <i>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i> <i>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> - ústně a písemně popíše oblíbenou skupinu - napíše krátký příběh o přežití - umí písemně shrnout fakta - vymyslí a napíše leták - napíše dopis příteli	Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba - hudba - hudební nástroje - zájmy různých věkových skupin - životní prostředí - přírodní katastrofy - technické vynálezy- počítačová slovní zásoba - problematické životní situace - prázdninová tematika - destinace - přídavná jména pro pocity - životní prostředí - lidská práva, multikulturalita - přídavná jména - vzhled lidí - popis míst z pohledu atraktivnosti Jazykové prostředky a funkce - výraz <i>used to</i> pro opakovanou minulost - výrazy <i>so do I/ neither do I</i> pro souhlas a nesouhlas - výrazy <i>too/not...enough</i> - minulý čas - trpný rod - výrazy <i>then/ago/first/when/after/later</i> - podmínkové věty – druhý kondicionál - vazba <i>If I were you</i> pro vyjádření rady - neurčitá zájmena <i>everyone/someone/no one/ anyone</i> - výraz <i>have</i> - vyjádření spekulace – jistotní modalita - intonace otázek - nepřímá řeč - výrazy žádosti <i>ask/want/tell</i> - slovní přízvuk	

5.1.3 NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace								
Vzdělávací předmět	Německý jazyk								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	0	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Osvojování cizích jazyků přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, v dalším studiu i v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vyučuje se v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Žáci jsou v rámci třídy rozděleni do 2 skupin (německý jazyk a ruský jazyk). Výuka probíhá v jazykové učebně, ve třídě, případně v počítačové nebo multimediální učebně.

Vzdělávání v Další cizím jazyce – v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), tzn., že žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a používá je, představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu a na podobné otázky odpovídá, jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně. Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka.

Do předmětu Německý jazyk jsou zařazena tato průřezová témata:

1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
2. Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj-Komunikace, Osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání, sebepojetí)
3. Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita)
4. Mediální výchova (Produktivní činnosti-Tvorba mediálního sdělení)

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků
- vedeme žáky k ověřování výsledků, k autokorekci chyb
- využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vhodné učební pomůcky, audiovizuální a digitální techniku
- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, propojují získané poznatky do širších celků (zpracování projektů...)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- podněcujeme žáky k formulaci odpovědí, ke komunikaci
- zařazujeme dialogy a tím vytváříme příležitosti ke komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové vyučování 54
- vedeme žáky k dodržování pravidel práce ve skupině (spolupráce, rozdělení rolí, ohleduplnost, pomoc)
- hodnotíme žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali efektivně zorganizovat svou práci
- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při učení, k získávání dat a informací

ročníkové výstupy – 7.ročník	učivo - 7. ročník	PT
Poslech s porozuměním • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat Mluvení • říká abecedu, hláskuje slova • nacvičuje správnou výslovnost, intonaci, přízvuk • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • použije základní zdvořilostní obraty (pozdravy, rozloučení, prosba, poděkování) • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, zájmů • zeptá se jednoduchým způsobem na informace o osobách (jméno, věk, bydliště, telefonní číslo, zájmy, co má rád) • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • sdělí základní informace o Německu • vyjmenuje německy mluvící země, jejich hlavní města a vyhledá je na mapě Čtení s porozuměním • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní • osvojí si slovní zásobu probíraných tematických okruhů • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny přátel, zájmů, školy • napíše jednoduchý e-mail o sobě, rodině - • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět	• abeceda, internacionalismy • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • odlišnosti od češtiny • pozdravy, představování, prosba, poděkování • dny, číslovky, barvy • jednoduchý popis osob, věcí • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce s jednoduchými texty vztahujícími se k jednotlivým tematickým okruhům Tematické okruhy: • já, rodina, přátelé, škola, zájmy Mluvnice: • vykání • základní časové údaje • časování pravidelných sloves • časování sloves sein a mögen • slovosled věty oznamovací a tázací • zápor nicht a kein • přivlastňovací zájmena mein, dein, sein, ihr • předložky am a um v časových údajích • člen určitý a neurčitý Reálie: • základní informace o německy mluvících zemích – - Německo, Rakousko, Švýcarsko, orientace na mapě	MuV KD, LV OSV VMEGS ESZ, OES MV

ročníkové výstupy – 8.ročník	učivo - 8. ročník	PT
Poslech s porozuměním • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat Mluvení • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných tematických okruhů • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • sdělí základní informace o Vídni a Salzburku • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • zdokonaluje výslovnost, intonaci, přízvuk Čtení s porozuměním • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci • používá slovník k doplnění slovní zásoby Psaní • napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat • vyplní údaje o sobě ve formuláři • reaguje na jednoduché písemné sdělení • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět • používá slovník k doplnění slovní zásoby	• nácvik a upevňování správné výslovnosti • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem • práce s texty vztahujícími se k osvojovaným tematickým okruhům • vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, objednání ubytování Tematické okruhy a slovní zásoba • počítač, zvířata, pozvánka, kalendářní rok, cestování, bydlení Mluvnice • časování haben • 3. a 4.p. podstatných jmen • zápor kein ve 4.p. • množné číslo podst.jmen • nepřímý pořádek slov • číslovky do 1000 • časové údaje • vazba „ich möchte“ • časování fahren • nach, in der, in die – evropské země • přivlastň. zájm. unser, euer, Ihr • předložky se 3. a 4.p. • předložka für • osobní zájmena ve 4.p. • nepravidelná slovesa • slovesa s odluč. Předponou Reálie • Vídeň – základní informace • Salzburg (Mozart)	MuV KD, M VMEGS ES, OES, OSV, MV

ročníkové výstupy – 9.ročník	učivo - 9. ročník	PT
Poslech s porozuměním • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat Mluvení • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • vypráví krátký jednoduchý příběh podle obrázků • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných tematických okruhů • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • vyjadřuje své zážitky z minulosti • sdělí základní informace o Berlíně • odpovídá na jednoduché otázky týkající se německy mluvících zemí • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • zdokonaluje a upevňuje správnou výslovnost Čtení s porozuměním • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci • pracuje se slovníkem (knižním i elektronick.) Psaní • napíše krátké vyprávění týkající se probíraných tematických okruhů • reaguje na jednoduché písemné sdělení • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět	• slovní zásoba probíraných tematických okruhů • nácvik a upevňování správné výslovnosti • práce s texty • práce se slovníkem Tematické okruhy: • můj denní a týdenní program, škola, lidské tělo, zdraví, ve městě a na venkově, doprava, počasí, oblékání, dovolená Mluvnice: • číslovky větší než 1000 • způsobová slovesa v přít. čase • podmět man • osobní zájmena ve 3.p. • množné číslo podstatných jmen • rozkazovací způsob • préteritum sein a haben • řadové číslovky • předložky se 3.p. • souvětí se spojkou deshalb • přivlastňovací zájmena • časování nepravidelných sloves • perfektum sloves • stupňování přídavných jmen a příslovci Reálie: • Berlín – základní informace	MuV OSV VMEGS MV

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 MATEMATIKA

Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace								
Vzdělávací předmět	Matematika								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	4+1	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1	3+1	3+1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět má nezastupitelné postavení, poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům, jejich vzájemným vztahům.

Žáci si postupně osvojují algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

Vzdělávací obor je rozdělen do 4 tematických okruhů:

1. Čísla a početní operace – 1.stupeň ZŠ

Číslo a proměnná – 2.stupeň ZŠ

Žáci si osvojují dovednost provádět operace, postupy prováděných operací, propojovat operace s reálnou situací, seznamují se s pojmem proměnná, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, uvědomují si změny, analyzují je z tabulek, diagramů a grafů, konstruují a vyjadřují je matematickým přepisem, dle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo kalkulátorů. To vše vede k pochopení pojmu funkce.

3. Geometrie v rovině a prostoru

Žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a rozlišnosti útvarů, uvědomují si vzájemní polohy v rovině a prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod, obsah, povrch, objem, velikost úhlu, zdokonalují svůj grafický projev.

4. Nestandardní aplikační úkoly a problémy

Tyto úkoly by měly prolínat všemi tematickými okruhy, neboť je nutné uplatnit logické myšlení, jsou nezávislé na znalostech a dovednostech matematiky.

Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, učí se pochopit a analyzovat problém, třídit údaje, provádět náčrt.

Řešení úloh je závislé na rozumové vyspělosti žáků, posiluje víru ve vlastní schopnosti i pro žáky v matematice neúspěšné.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný software), zdokonalují se v samostatné a kritické praxi se zdroji informací.

Cílové zaměření předmětu

Matematika rozvíjí nejen intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a úsudek, ale současně přispívá k vytváření vytrvalosti, pracovitosti, kritičnosti.

Vědomosti a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, techniky, ekonomiky a využívání počítačů.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování s využitím matematického jazyka včetně symboliky
- rozvíjíme abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- vedeme k utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků, k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i reálném životě, k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učíme je provádět rozbor problémů a vytvářet plán řešení, volit správný postup a vyhodnocovat správnost výsledků
- vedeme k samostatnému řešení a závěrům, práci s chybou jako s příležitostí nalezení cesty ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování a užívání matematického jazyka, komunikaci na úrovni, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, dodržování základních pravidel slušného chování a komunikace, podílení se na utváření příjemné atmosféry při práci v týmu

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům na základě jasných kritérií hodnotit svoji činnost a výsledky, hodnotit také práci ostatních – brát ohled na ostatní
- učíme je rozhodovat se zodpovědně, tím formovat volní a charakterové vlastnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k aktivitě při organizaci jejich práce, k využívání matematické vědomosti a dovednosti v praktickém životě
- vedeme k využívání vybavení, techniky a pomůcek, k efektivitě při organizování vlastní práce, dodržování kvality a termínů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili pracovní postupy

ročníkové výstupy – 1.ročník	učivo - 1. Ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků –počítá s mincemi do 20 –vytváří soubory s daným počtem prvků –počítá předměty v daném souboru M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti –zapiše a čte čísla 0-20 –podle obrázků rozhoduje o vztahu více, méně M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose –zobrazí číslo na číselné ose –porovnává přirozená čísla –doplní chybějící čísla v číselné řadě M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly –sčítá a odčítá v oboru 0 - 10, 10 - 20 –provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 - 20 bez přechodu 10 M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace –řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel –řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním –dodrží jednoduchá pravidla pro řešení slovních úloh –řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu o x – více, méně v oboru do 10	Číselný obor 0 - 20 čtení a zápis čísel 0-20 orientace na číselné ose porovnávání čísel manipulace s předměty počítání prvků v souboru vztahy větší, menší, rovno znaménka >, <, = znaménka +, - sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 bez přechodu 10 tvoření a řešení slovních úloh komutativnost sčítání řešení slovních úloh o x-více, o x méně	OSV
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci –žák rozeznává a pojmenuje geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník –orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky –používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší –porovná velikosti útvarů –měří a odhaduje délky úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině –rozezná jednoduché souměrné útvary –modeluje jednoduché souměrné útvary	pojmy vpravo, vlevo, za tím, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole, menší, větší, stejný rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	

ročníkové výstupy – 2.ročník	učivo - 2. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků –přečte údaje o hmotnosti, objemu –spočítá prvky po jedné, po desítkách do 100 –znázorní daný počet prvků do 100 (na počítadle, penězi) –používá přirozená čísla k modelování reálných situací –rozliší časové jednotky hodina, minuta, sekunda –přečte časové údaje na různých typech hodin M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti –porovná čísla do 100 s použitím symbolů $<$, $>$, $=$ M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose –orientuje se na číselné ose M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly –sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku –zaokrouhlí dané číslo na desítky –sčítá a odčítá dvojčíferné číslo s jednocíferným do 100 s přechodem přes desítku –provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly –užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 –dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace –řeší a tvoří praktické úlohy s užitím sčítání a odčítání do 100 –řeší slovní úlohy s užitím porovnávání čísel –řeší slovní úlohy s užitím vztahů o x-méně, o x-více v oboru do 100 –řeší a tvoří slovní úlohy s užitím násobení a dělení –řeší slovní úlohy s užitím dvou početních výkonů –řeší slovní úlohy s užitím vztahů x-krát méně, x-krát více	Číselný obor 0 - 100 čísla 0 - 100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel počítání po jedné, po desítkách do 100 řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel zaokrouhlování čísel na desítky součet a rozdíl čísel počítání s užitím závorek sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 sčítání a odčítání násobků deseti řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání seznámení s bankovkami a mincemi do 100 Kč, počítání s penězi názorné zavedení násobení a dělení násobení jako opakované sčítání násobek, činitel, záměna činitelů násobílek 2, 3, 4, 5, řady násobků, dělení v oboru těchto násobílek automatizace násobení vztahy mezi násobením a dělením automatizace dělení řešení a tvoření slovních úloh na násobení a dělení v oboru probíraných násobílek řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát méně, x-krát více orientace v čase, den - 24 hodin, hodina - 60 minut, minuta - 60 sekund hmotnost - kg objem -	OSV
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci –vymodeluje a popíše základní rovinné útvary M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky –kreslí křivé čáry –rýsuje přímé čáry –změří délku úsečky na centimetry –narýsuje přímku, polopřímku a úsečku M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině –změří délku úsečky na centimetry –narýsuje přímku, polopřímku a úsečku –rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci	zásady práce s pravítkem úprava a čistota sešitů úsečka, lomená čára, křivá čára	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	

ročníkové výstupy – 3.ročník		učivo - 3. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků – utvoří soubor s daným počtemprvků do 1000 □ čte a píše trojciferná čísla M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti –porovná čísla do 1000, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose –zanese číslo na číselnou osu, užívá lineární uspořádání M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly –řeší praktické úlohy s použitím sčítání a odčítání do 1000 –sčítá a odčítá písemně dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu výpočtu –užívá spoje všech násobílek –násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným –dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace –řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, na sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy o x-více, o x-méně –řeší slovní úlohy s násobením a dělením dvojciferného čísla jednociferným –odhaduje výsledek, řeší slovní úlohy s užitím vztahů x krát více, x-krát méně –řeší a tvoří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony	Číselný obor 0 - 1000 pamětné sčítání dvojciferných čísel s přechodem přes desítku, odhad výsledků číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po jednotkách, desítkách, stovkách znázornění trojciferných čísel na číselné ose čtení a zápisy trojciferných čísel porovnávání čísel i pomocí číselné osy řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel zaokrouhlování na desítky, stovky rozklad čísel v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel sčítání a odčítání násobků 100 písemné sčítání a odčítání sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta sčítání a odčítání s přechodem násobků sta řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání odhad a kontrola výsledku dokončení násobilky, násobilka 6,7,8,9,10, dělení v oboru těchto násobílek násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo násobilku násobení a dělení součtu a rozdílu dvou čísel používání závorek řešení a tvoření slovních úloh se dvěma různými početními výkony sudá a lichá čísla	OSV	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci –určí obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, přečte délky jejich stran –vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, nachází reálné využití v praxi M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky –vyznačí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek –sestrojí úsečku dané délky s přesností na milimetry –změří délku úsečky na milimetry –odhaduje vzdálenost –převádí jednotky délky –porovnává velikost úseček, měří a odhaduje její délku M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky rovinné obrazce – trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník strana rovinného obrazce, obvod rýsování přímek, průsečík různoběžek, náčrt a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti jednotky délky – milimetr, kilometr měření úseček na milimetry, odhad délky úseček rýsování úsečky dané délky měření stran rovinných obrazců, převod jednotek délky výpočet obvodu rovinného obrazce sčítáním jeho stran odhad vzdálenosti modelování staveb tvaru kvádra, krychle		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		

ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo - 4. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - čte a zapisuje čísla v daném oboru; - počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý, zápis čísla v desítkové soustavě; - porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; - sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru); - používá římské číslice při zápisu čísel; M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); - provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulatoru; - vypočítá aritmetický průměr M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“; M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$, celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	Číselný obor 0 – 1 000 000 Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Římské číslice Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledku Práce s kalkulatorem Aritmetický průměr Matematizace reálné situace Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku Čitatel, jmenovatel, zlomková čára	OSV
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram;	Zásady sběru a třídění dat Strukturovaná tabulka Sloupkové diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Zásady rýsování Rýsování jednoduchých rovinných útvarů	

- dodržuje zásady rýsování; - narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; - narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; - narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; - sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; - určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice - sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; - určí vzájemnou polohu přímek v rovině; M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; používá základní jednotky obsahu; M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; - rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;	Čtvercová síť Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr Grafické sčítání a odčítání úseček Obvod mnohoúhelníku Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice Jednotky obsahu: mm², cm², m² obvod a obsah obrazce Osová souměrnost rovinného útvaru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	

ročníkové výstupy – 5.ročník	učivo - 5. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - ☐ počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla - ☐ porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a v desítkové soustavě; - ☐ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; - ☐ písemně odčítá dvě přirozená čísla; - ☐ písemně násobí až čtyřciferným činitelem; - ☐ písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; - ☐ účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru); M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - ☐ zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; - ☐ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; - ☐ provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulatoru; M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Číselný obor 0 – miliarda Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Zaokrouhlování Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku,	OSV

– s využitím matematizace reálné situace; M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – □ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – □ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života – □ přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu – □ porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) Čitatele, jmenovatele, zlomková čára Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data - vybírá z textu data podle zadaného kritéria; vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta;	Statistické údaje a jejich reprezentace Kruhový diagram Finanční produkty: úspory	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
M-5-3-01 narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce – narysuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici; využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice – sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou; M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná;	Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku základní útvary v prostoru kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec obvod a obsah obrazce Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem Složené obrazce ve čtvercové síti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky – řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	Magické čtverce, pyramidy, sudoku slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	

netradičními postupy		
----------------------	--	--

ročníkové výstupy – 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary - použije základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - sestrojí dvě rovnoběžky, kolmici z bodu k přímce - využívá potřebnou matematickou symboliku - sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky - načrtne od ruky, popíše základní rovinné útvary - určí obvod, obsah čtverce, obdélníku - určí obvod, obsah útvaru ve čtvercové síti	Zobrazujeme, zapisujeme a počítáme Lineární a rovinné útvary: bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice Vzájemná poloha bodů a přímek v rovině Čtverec a obdélník Obvod, obsah čtverce, obdélníku Určení obvodu, obsahu útvaru pomocí čtvercové sítě, délka lomené čáry	OSV VMEGS
- rozhodne o shodnosti útvarů podle průsvitky M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar - sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osově souměrnosti (s možností využití pomůcek: špendlík, průsvítka, papír; ve čtvercové síti, konstrukcí) - určí vlastnosti vzoru a obrazu (velikost, tvar) - určí osu souměrnosti obrazce v osově souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy	Osová souměrnost Shodné útvary (přímo shodné, nepřímo shodné) Osová souměrnost, osa souměrnosti Osově souměrné útvary	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - uvede příklady desetinných čísel - pojmenuje správně řády před i za desetinnou čárkou - přečte a запиše dané desetinné číslo - umístí desetinné číslo na číselnou osu (do řádu setin) - porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhlí desetinné číslo - odhadne výsledek základních početních operací - provádí základní početní operace s desetinnými čísly - převede jednotky délky a hmotnosti - využívá logickou úvahu, odhad, úsudek při řešení úloh s desetinnými čísly	Desetinná čísla Čtení a zápis desetinného čísla Porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000 Převody jednotek délky a hmotnosti Násobení desetinných čísel Dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným Slovní úlohy	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - vymezí úhel jako část roviny - popíše úhel, využívá potřebnou matematickou symboliku - rozlišuje druhy úhlů podle velikosti - načrtne a narýsuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý - odhadne velikost daného úhlu - přenesení úhel, porovná dva úhly (různými způsoby) - narýsuje úhel dané velikosti - změří velikost daného úhlu ve stupních - sestrojí osu úhlu - sečte, odečte, zdvojnásobí, rozpůlí úhly graficky i výpočtem - rozpozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, souhlasných a střídavých úhlů, popíše jejich vlastnosti, určí velikosti	Úhel Úhel, přenášení úhlu Osa úhlu Velikost úhlu, jednotky velikosti úhlů Druhy úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé) Grafické sčítání a odčítání úhlů Měření a rýsování úhlů pomocí úhloměru Sčítání, odčítání stupňů a minut Konstrukce úhlů pomocí kružítka	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - vysvětlí na vhodném příkladu pojmy násobek, dělitel, prvočíslo a číslo složené - formuluje věty o dělitelnosti - určí dělitele daného čísla s využitím pravidel dělitelnosti - použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh - rozloží číslo na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - řeší slovní úlohy s využitím znalosti násobku a dělitele	Dělitelnost Násobek Dělitel Znaky dělitelnosti (2, 3, 5, 9, 10) Prvočísla a čísla složená (rozklad na prvočinitele čísla soudělná a nesoudělná) Společné násobky, společný dělitel (nejmenší společný násobek n, největší společný dělitel D) Slovní úlohy s využitím n, D	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý) a podle délek stran (rovnostanný, rovnoramenný, různoramenný) - udá hodnotu součtu vnitřních úhlů v trojúhelníku - dopočítá třetí vnitřní úhel v trojúhelníku - užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodne o existenci trojúhelníku - sestrojí trojúhelník z údajů o velikostech stran a úhlů a popíše slovně (nebo matematickými symboly) postup konstrukce - sestrojí těžnici a výšku v trojúhelníku	Trojúhelník Úhel a trojúhelník (součet úhlů v trojúhelníku trojúhelníková nerovnost) Druhy trojúhelníků, konstrukce trojúhelníků ze tří údajů (sss, sus, usu) Výšky trojúhelníku Těžiště a těžnice Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	

- uvede vlastnosti těžnic a výšek a využívá je v praxi - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku		
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - narýsuje krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - sestrojí síť krychle, kvádru ve čtvercové síti i konstrukci - vypočítá povrch kvádru a krychle - určí a převádí jednotky povrchu - vypočítá objem kvádru a krychle - určí jednotky objemu, převádí tyto jednotky - rozliší a vymodeluje (z kostek) kvádr, krychli a načrtne je v rovině - využívá poznatky při řešení slovních úloh	Krychle a kvádr Zobrazení krychle, kvádru Povrch krychle, kvádru Objem krychle, kvádru Jednotky objemu Slovní úlohy	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary - rozliší a načrtne různé rovnoběžníky - určí vlastnosti (stran, úhlů a úhlopříček) rovnoběžníků - sestrojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - sestrojí čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník z daných stran, úhlopříček a úhlů - vypočítá obvod rovnoběžníku - vypočítá obsah rovnoběžníku ve čtvercové síti i pomocí vzorce - vypočítá obsah i obvod trojúhelníku - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obsahu a obvodu rovnoběžníků a trojúhelníků	Rovnoběžníky (čtverec, obdélník kosočtverec, kosodélník) Obsah a obvod rovnoběžníků Obsah trojúhelníku	

ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - chápe zlomek jako část celku a umí ho zobrazit (např. na čtverečkovaném papíře) - uvede příklad zlomku, rozliší čitatele a jmenovatele - přečte a запиše daný zlomek - znázorní zlomek na číselné ose - zkrátí zlomek na základní tvar - rozšíří zlomek daným číslem - určí převrácené číslo k danému zlomku - porovná dva zlomky, uspořádá zlomky podle velikosti - запиše desetinný zlomek ve tvaru desetinného čísla - najde společného jmenovatele zlomků - provádí základní početní operace se zlomky - запиše nepravý zlomek ve tvaru smíšeného čísla a naopak - provádí základní početní operace se smíšenými čísly - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy se zlomky	Zlomky Dělení celku, zlomek, znázornění zlomků na číselné ose Rozšiřování a krácení zlomků (základní tvar zlomků, převrácená čísla) Porovnávání zlomků Desetinné zlomky Smíšená čísla Sčítání a odčítání zlomků (společný jmenovatel) Násobení a dělení zlomků Složené zlomky Slovní úlohy se zlomky	OSV VMEGS
- rozhodne o shodnosti útvarů (pomocí průsvítky, přeměřením) - rozhodne o shodnosti trojúhelníků pomocí vět o shodnosti	Shodnost Základní útvary a jejich shodnost Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu)	
- rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel a čísla opačná - запиše záporné číslo - zobrazí celá čísla na číselné ose - porovná celá čísla, uspořádá celá čísla podle velikosti - určí opačné číslo k danému číslu - rozumí pojmu absolutní hodnota čísla a umí ji určit - provádí základní početní operace s celými čísly - řeší úlohy z praxe s využitím celých čísel	Celá čísla Porovnávání celých čísel Absolutní hodnota čísla Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel Úlohy z praxe	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Středová souměrnost a další shodnosti Opakování osové souměrnosti Konstrukce bodů a útvarů souměrně sdružených	

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - sestrojí obraz útvaru v osově i středově souměrnosti - určí vlastnosti vzoru a obrazu - určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce	podle středu Středově souměrné útvary	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - uvede různé příklady racionálního čísla - zobrazí racionální čísla na číselné ose - porovná racionální čísla, uspořádá racionální čísla podle velikosti - запише racionální číslo zlomkem nebo desetinným číslem - provádí základní početní operace s racionálními čísly - řeší úlohy z praxe s využitím racionálních čísel	Racionální čísla Záporná desetinná čísla a záporné desetinné zlomky Porovnávání racionálních čísel Sečítání a odčítání racionálních čísel Násobení a dělení racionálních čísel Úlohy z praxe	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - запише poměr pomocí zlomku, dělením - rozdělí celek v daném poměru - zkrátí, rozšíří poměr - zvětší, zmenší čísla v daném poměru - používá měřítko mapy k výpočtům - rozhodne o vzájemné závislosti (nezávislosti) dvou veličin - rozliší závislost přímé a nepřímé úměrnosti - запише přímou a nepřímou úměrnost tabulkou - sestrojí graf přímé úměrnosti - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost Určení poměru Krácení, rozšiřování poměru Rozdělení celku v daném poměru Převrácený poměr Změna v daném poměru Postupný poměr Měřítko mapy a plánu Úměra Pravoúhlá soustava souřadnic v rovině Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Trojčlenka Úlohy z praxe	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - vysvětlí pojem procento, uvede příklady užití procent v praxi - chápe alternativní vyjadřování části celku různými způsoby (% , desetinným číslem, zlomkem) - vypočítá základ, procentovou část a počet procent - řeší slovní úlohy i z oblasti finanční matematiky (jednoduché úrokování) - vysvětlí pojem promile, řeší slovní úlohy	Procenta Základ (celek), jedno procento Výpočet základu Výpočet procentové části Výpočet počtu procent Úlohy s procenty řešené trojčlenkou Jednoduché úrokování Promile	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary - rozliší a načrtne, sestrojí různé čtyřúhelníky - určí vlastnosti (stran, úhlů a úhlopříček) - rozliší různé druhy lichoběžníků a uvede jejich vlastnosti - vypočítá obsah lichoběžníku ve čtvercové síti i pomocí vzorce - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obsahu a obvodu čtyřúhelníků	Čtyřúhelníky Rozdělení čtyřúhelníků Lichoběžníky Deltoid, nekonvexní čtyřúhelník Rovnoběžníky, výpočet obsahů a obvodů čtyřúhelníků i trojúhelníku (opakování z 6. r.)	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - rozliší hranol od ostatních těles, určí počet vrcholů, hran a stěn - ukáže, co rozumíme výškou hranolu, rozliší kolmý a šikmý hranol - pojmenuje obrazce tvořící podstavu a plášť - vypočítá objem kolmého hranolu, načrtne síť, vypočítá povrch - řeší úlohy z praxe	Hranoly Opakování a doplnění učiva o krychli a kvádru Kolmé hranoly Povrch hranolu Objem hranolu	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - užívá logické a kombinační schopnosti při řešení úloh a nalézá různá řešení	Řešení logických hlavolamů a hříček	

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
M-9-1-01 užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 účelně využívá kalkulačtor M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - zapíše násobení dvou stejných činitelů jako druhou mocninu a naopak - zapíše druhou odmocninu pomocí znaku $\sqrt{\quad}$ - rozlišuje a používá pojmy základ a mocnitel (exponent) - určí druhou mocninu a odmocninu racionálního (nezáporného) čísla libovolným způsobem - používá odhady a vhodné způsoby zaokrouhlování při určení druhé mocniny a odmocniny - určí hodnotu číselného výrazu s mocninami a odmocninami - určí (i odhadem) stranu čtverce, zná-li obsah a naopak	Druhá mocnina a odmocnina Druhá mocnina a odmocnina Určení druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky	OSV VMEGS
- v pravoúhlém trojúhelníku rozpozná odvěsny a přeponu - zformuluje Pythagorovu větu (i obrácenou) slovně a zapíše vztah mezi čtverci nad stranami pravoúhlého trojúhelníku rovnici - uvede příklad použití Pythagorovy věty - určí stranu pravoúhlého trojúhelníku, zná-li libovolné dvě - ověří, zda trojúhelník s danými stranami je pravoúhlý - určí délky úhlopříček obdélníku, čtverce a velikost výšky v rovnostranném i v rovnoramenném trojúhelníku - zakreslí náčrtek reálné situace a používá Pythagorovu větu k řešení jednodušších praktických úloh	Pythagorova věta a její užití Pythagorova věta Užití Pythagorovy věty	
- zapíše součin n stejných činitelů jako n-tou mocninu a naopak - určí n-tou mocninu racionálního čísla a hodnotu jednoduššího číselného výrazu s mocninami dostupnými prostředky (odhad, výpočet, kalkulačka, tabulky, počítač) - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ - vysvětlí a používá pravidla pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace s mocninami (součet, rozdíl, součin a podíl) - umocní součin, podíl a mocninu	Mocniny s přirozeným mocnitelem Mocnina s přirozeným mocnitelem Pravidla pro počítání s mocninami Zápis čísla v desítkové soustavě	
- rozlišuje mezi kruhem a kružnicí - rozhodne, zda daný bod náleží kruhu (kružnici) - vysvětlí a zapíše vztah mezi průměrem a poloměrem - zapíše Ludolfovo číslo pomocí znaku π a udá přibližnou hodnotu 3,14, využívá jej k výpočtům - vypočte obvod a obsah kruhu - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (počet společných bodů), rozlišuje a používá pojmy tečna (bod dotyku), sečna (tětiva) a vnější přímk - určí vzájemnou polohu dvou kružnic (počet společných bodů) - pomocí náčrtu vysvětlí pojmy vnitřní a vnější dotyk - načrtne válec a jeho síť - vypočítá objem a povrch válce	Kruh, kružnice, válec Základní pojmy Vzájemná poloha kružnice a přímky Vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta Délka kružnice, obvod kruhu Obsah kruhu Objem a povrch válce Válcová tělesa kolem nás	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkáním - uvede příklad číselného výrazu a výrazu s proměnnou - dosadí hodnotu proměnné, vypočítá hodnotu výrazu - zapíše jednoduchý výraz dle slovního návodu - provádí základní početní operace - zapíše obecné řešení jednoduché slovní úlohy - rozloží mnohočlen na součin	Výrazy Číselné výrazy Výrazy s proměnnými Mnohočleny Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů Rozklad mnohočleny na součin	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - vysvětlí pojmy rovnost a rovnice - používá ekvivalentní úpravy rovnic - vyřeší jednoduché lineární rovnice a provede zkoušku - řeší jednoduché slovní úlohy rovnicí	Lineární rovnice Rovnost Lineární rovnice (ekvivalentní úpravy rovnic) Slovní úlohy	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - sestrojí osu úhlu a úsečky - sestrojí tečny ke kružnici (i z vnějšího bodu)	Konstrukční úlohy Jednoduché konstrukční úlohy Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti	

- sestrojí trojúhelník zadaný údajem o výšce nebo těžnici - sestrojí čtyřúhelník s využitím konstrukce trojúhelníku - sestrojí další geometrická místa bodů daných vlastností - zadané údaje znázorní v náčrtu a vysvětlí a zapíše postup konstrukce slovně nebo pomocí symboliky	Tečny kružnice procházející daným bodem	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat - vyhledá a zpracuje data - vyhodnotí diagramy, grafy	Základy statistiky Četnost a relativní četnost Aritmetický průměr	

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
- provádí početní operace - rozpozná, kdy je nutno uvést podmínky pro proměnnou, a umí je definovat	Výrazy mnohočleny	OSV VMEGS
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli - matematicky zapíše postup řešení, provede zkoušku - vyjádří proměnnou ze vzorce - vyřeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých výpočtem i graficky - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověří reálnost výsledku	Lineární rovnice a soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých Lineární rovnice se závorkami, se zlomky Vyjádření proměnné ze vzorce Rovnice s neznámou ve jmenovateli Řešení soustav lineárních rovnic - dosazovací a sčítací metoda, grafické řešení Slovní úlohy řešené rovnicí nebo soustavou rovnic (o pohybu, o společné práci, o směsích)	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů - použije poměr podobnosti při práci s plány a mapami - zmenší a zvětší rovinný obrazec v daném poměru	Podobnost Podobnost geometrických útvarů v rovině Podobnost trojúhelníků, poměry délek úseček, věty o podobnosti trojúhelníků Dělení úseček v daném poměru Postupný poměr Podobné útvary kolem nás (podobnost v praxi)	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - rozhodne o funkční závislosti veličin - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lineární funkce, dbá na přesnost rýsování - určí rovnici lineární funkce z jejího grafu - graficky vyřeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - vyjádří nepřímou úměrnost rovnicí, tabulkou i grafem - využívá funkci při řešení úloh z praxe	Funkce Pojem funkce Lineární funkce, přímá úměrnost, vlastnosti, graf Grafické řešení soustavy rovnic Nepřímá úměrnost, pojem, graf, slovní úlohy, Užití lineární funkce v praxi	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Nestandardní aplikační úlohy	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - rozezná jehlan, kužel a kouli a uvede jejich vlastnosti - načrtne tato tělesa, síť jehlanu, kužele - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce - využívá kalkulačky k početním operacím - vyhledá potřebné informace v tabulkách - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe	Jehlan, kužel, koule Jehlan, základní pojmy, výška, povrch, objem Kužel, základní pojmy povrch, objem Koule a její povrch, objem koule Slovní úlohy a praktické příklady	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - určí úrok	Základy finanční matematiky jednoduché úrokování, složené úrokování	

5.3 INFORMATIKA

5.3.1 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast	Informatika								
Vzdělávací předmět	Informatika								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	+1	+1	1	+1	1	+1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nespočetné soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

Klíčové kompetence:

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s technologiemi
- umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků schopnost aktivně získávat informace, porovnávání a hodnocení informací z různých zdrojů
- podněcujeme žáky k tvořivému přístupu a vlastnímu řešení při zadávání úloh a projektů, učíme je chápat, že v životě se při práci s informační a
- komunikační technologií budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vedeme žáky dodržování postupů a pravidel při řešení problémů a poučení se z předchozích chyb při práci s technologiemi

Kompetence komunikativní

- učíme žáky dodržovat konvence a pravidla při komunikaci na internetu (sociální sítě, elektronická pošta)
- rozvíjíme možnosti elektronické komunikace, u žáků s řečovým postižením těžšího charakteru, také jako kompenzační prostředek
- učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence k učení

- podporujeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě pochopení jejich využití v procesu učení
- učíme žáky operovat s užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých oblastí
- vedeme žáky zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využití ICT v praktickém životě

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, k práci v týmu, dovednosti rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram...
- vedeme žáky k hodnocení svých výsledků i práce druhých
- podporujeme u žáků zdravé sebevědomí, ale i ohleduplnost a takt k ostatním

Kompetence občanská

- seznamujeme žáky s obecnými vazbami na legislativu a morálními zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů)
- dbáme na dodržování dohodnutých pravidel a respektování zadaných povinností
- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k systematické analýze problémových situací na základě předchozích zkušeností
- upozorňujeme na standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- vedeme k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snažíme se postupně se zlepšovat
- učíme systémové nacházení různých řešení a výběr toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- učíme porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo - 4. ročník	PT
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem. - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu. - hledá různé postupy vedoucí k cíli. - hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - v programu najde a opraví chyby - upraví program pro obdobný problém - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	Základy programování - úvod do problematiky programování - seznámení s programem robot Emil - sběr dat – možnosti - sběr dat – třídění - aplikace získaných dat - sestavování programů pro robota Scratch Junior - seznámení s programem - příkazy pro spuštění, pohyb, výstup - sestavení algoritmu - rozpoznání opakovaných schémat - vytvoření příběhu	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-5-4-01 najde a spustí aplikace, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje a prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru - řeší úkol použitím schránky - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisí - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případné přivolá pomoc dospělého	Malování Paintbrush - seznámení s programem malování - ovládací prvky programu - ukládání, přesouvání a otvírání dokumentu - předdefinované tvary - text v obrázku, překlápění, otáčení Windows - základní práce s operačním systémem Windows - dokumenty, soubory - práce s okny složek Textový editor - základy tvorby textu - kopírování, přesouvání v rámci dokumentu - ukládání, otvírání dokumentu Výukové programy a jednoduché hry - seznámení s výukovými programy - propojování s mobilním zařízením sdílení informací	
ročníkové výstupy – 5.ročník		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - sdělí informaci obrázkem - pomocí obrázku znázorní jev - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - složí obrázek z daných geometrických tvarů či navazujících úseček - vytvoří pojmovou mapu - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Data, informace - sběr a záznam dat s využitím textu, barvy, čísla, obrazu, zvuku - hodnocení získaných dat - vyvozování závěrů Kódování a přenos dat - záznam, sdílení, přenos a ochrana informace - využití značek, piktogramů, symbolů, kódu - myšlenkové a pojmové mapy - schémata a diagramy	

- žák vyčte z grafu potřebnou informaci		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - oživí robota, otestuje jeho chování. - propojí mobilní zařízení s robotem. - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor. - spustí program a ovládá mobilní zařízení pomocí robota. - posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu. - rozpozná opakující se vzory, kroky a postupy. - používá posloupnost příkazů. - vyhledá a opraví chybu v postupu.	Sphero -robotické koule - seznámení s robotem Sphero - kalibrace Sphero a mobilního zařízení - ovládání Sphero pomocí mobilního zařízení - ovládání mobilního zařízení pomocí Sphero základní funkce a nastavení Sphero robota	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - nalezne ve svém Google prostředí systém a určí jeho prvky. - určí, jak spolu prvky souvisí - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - eviduje číselná i nečíselná data v seznamu - zaznamená data z informačního systému, s nímž ve škole aktivně pracuje	G-Suite - G-mail - Google Classroom - Google Kalendář - Google Disk - Google Meet - Google Dokumenty	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a ohlásí se z něj - v textu rozpozná osobní údaje	Internet a bezpečnost - Internetové prohlížeče - Pravidla bezpečného chování - Vyhledávací portály - Vyhledávání podle kritérií Sociální sítě	

ročníkové výstupy – 6.ročník	učivo - 6. ročník	PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat, porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému, vyhledá chybu v modelu a opraví ji - získá z dat informace - interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek - popíše problém podle nastavených kritérií - na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k popisu problému - používá grafické znázornění - dovede využít znázornění dat pomocí grafu - stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení - aplikuje poznatky na vlastní prezentaci	Textové editory - poznámkový blok - Google dokumenty - Google formuláře - alternativní editory - Libre - OpenOfficeOrg Grafické editory - volné i popřípadě placené - Zoner Photo Studio - Adobe Photoshop Tabulkové editory - excel - tabulky v programech iOS Prezentační programy - Office, PowerPoint	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<i>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</i> <i>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</i> <i>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> - dovede použít videonávod - vyhledá různé možnosti postupu - využívá algoritmů z jiných řešení - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - najde související části programu z jiných bloků - propojí vytvořený program s dalšími bloky - dokáže vyhledat chybu rozložením bloků - využívá již ověřených svých bloků - při chybě rozdělí program na více menších - lokalizuje chybu - opraví chybu na základě podobných programů - vyzkouší program s ostatními bloky	Scratch - založení účtu, registrace programu - přihlašování do programu - sdílení dat - ukládání do PC, přenos do sdíleného místa - struktura programu - hlavní lišta - videonávody - práce s bloky - tvorba animací - tvorba jednoduchých her - práce na vlastním komiksu	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<i>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</i> - popíše účel informačních systémů, které používá - dokáže rozlišit výhody mobilních zařízení	Mobilní zařízení - druhy mobilních zařízení - práce s dotykovým zařízením - propojení mobilních zařízení - správa mobilních zařízení - práce s aplikacemi - cloud	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<i>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému, diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</i> <i>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</i> - dokáže odhadnout vhodný formát pro fotografii - dokáže odhadnout vhodný formát pro video - umí využívat příslušná úložiště včetně cloudu - umí kombinovat videozáznam s fotografií	Operační systémy - funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - správa souborů - instalace aplikací - fungování nových technologií kolem žáka Video editory - animace - úprava fotografií - úprava videa a jeho zpracování - export videa do vhodného formátu - výhody animace - rozšířená realita - mobilní aplikace v jiných OS	

ročníkové výstupy – 7.ročník	učivo - 7. ročník	PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat, porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví je - popíše problém podle nastavených kritérií - na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení - k popisu problému používá grafické znázornění - dokáže zvolit vhodnou aplikaci v konkrétním OS - stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	Operační systémy a jejich nadstavby - operační systém Windows - výhody a nevýhody operačního systému - operační systém Android - výhody a nevýhody operačního systému - operační systém iOS - výhody a nevýhody operačního systému - Google Chrome OS - možnosti využití jednotlivých OS - propojení jednotlivých OS - stejné nebo podobné aplikace v OS - využití v mobilních zařízeních	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj, program vyzkouší a opraví v něm případné chyby, používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - orientuje se v přehledu bloků - umí zvolit vhodný blok pro danou operaci - doplňuje příběh vhodným ozvučením, volí správný formát - dokáže najít konkrétní chybu mezi bloky a zdůvodnit ji - při tvorbě vlastní hry využije větvení programu - analogicky zhodnotí možnosti propojení bloků - hledá další možnosti rozšiřováním programu o další související bloky - začíná pracovat na vlastních blocích	Scratch - nastavení programu a jeho ovládání - scénáře (pohyb, vzhled, zvuk, události) - animace - kostýmy, pozadí, postavy - animace jména - vlastní příběh - komiks - naprogramování vlastní hry	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - ukládá a sdílí data ve vhodném formátu - rozumí různým formátům a jejich používání - sdílí svá data, spolupracuje ve skupině - dodržuje bezpečnostní pravidla se zacházení s daty - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - rozlišuje propojení pomocí kabelu LAN, USB a pomocí bezdrátového spojení - vhodně používá spárování - dokáže vhodně při programování využít mobilní telefon - dokáže provést kontrolu propojení - umí vysvětlit propojení motorů a senzorů - dokáže vysvětlit chybová hlášení EV3 a vyřešit je - poradí si se spárováním zařízení - při hledání závad používá vhodně internet - orientuje se v návodu a umí jej vhodně používat - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat - se stavebnicí a všemi ostatními ovládajícími prvky zachází opatrně a dodržuje všechna bezpečnostní pravidla	Lego Mindstorms - úvod do robotiky - seznámení se stavebnicí - senzory a motory - základní stavební prvky - sestavení jednoduchého robota dle návodu - sestavení robota – vlastní návrh - seznámení s EV3 kostkou - oživení a propojení EV3 - spárování s iPadem, mobilem, PC atd - přídavné motory - hlavní motory - jednotlivé senzory - pracovní plocha programování - programování v různých aplikacích - vytváření programů podle návodu - vlastní programování - programy na programování LEGA - ovládání robotů pomocí EV3 Programmin - program LEGO Minstorms Home edition - program Commander - základní pravidla bezpečnosti při používání stavebnice, programů a ovládání	

ročníkové výstupy – 8.ročník	učivo - 8. ročník	PT
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - upraví daný algoritmus pro jiné problémy - navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Lego Mindstorms - pokračování - sestavení pojízdného robota - oživení pojízdného robota - tvorba vlastního programu pohybu robota - oživení robota z vlastního programu - ukládání a nahrávání programů do EV3 - sestavení robota dle vlastního nápadu - oživení vytvořeného robota	
IFORMAČNÍ SYSTÉMY		
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - používá tabulkový editor - vytvoří a naformátuje jednoduchou tabulku - vloží do buňky konstantu, odkaz, jednoduchý vzorec nebo funkci - nastaví formát buňky - využívá relativní adresaci buněk nebo oblastí při kopírování odkazů - vytvoří jednoduchý diagram - navrhne a upraví tabulku vhodnou pro zpracování zadaných údajů, vymezí oblast pro vstupy a výstupy - zpracované údaje názorně prezentuje vhodným diagramem - vytiskne tabulku a graf, upraví nastavení stránky - pracuje s daty a programy v souladu se zákonem o duševním vlastnictví - ovládá práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Tabulkový editor - seznámení s hlavním oknem textového editoru · základní okno, pás hlavní nabídky, skupina nástrojových lišt, stavový řádek - tvorba tabulky · pohyb po liště, zápis údajů do buněk, úprava a oprava údajů v buňkách · úprava tabulky, označování oblastí · přesouvání a kopírování buněk · hromadné kopírování: vyplňování řad - výpočty v tabulkách pomocí vzorců · pravidla pro psaní vzorců · výpočty pomocí funkcí - formátování · výška řádků, sloupců · formátování buněk - grafy a grafické objekty - tisk tabulek a grafů - práce s více listy Tabulky Google - seznámení se základním prostředním Google tabulek - převod Excel tabulky na Google tabulku, odlišnosti - tvorba tabulky - úprava tabulky, označování, přesouvání, kopírování - formáty buněk - záhlaví a zápatí tabulky - výpočty v tabulkách pomocí základních vzorců - uzamčení listu, omezení buněk - sdílení práce v tabulce, omezování a přidělování práv - sdílení práce v tabulce, samostatná práce	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování,		

větvění programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - samostatná a skupinová práce	Sphero - ovládání Sphero robota pomocí mobilního zařízení - ovládání Sphero robota pomocí mobilního zařízení - pokročilé funkce - tvorba blokového programu dle instrukcí - samostatná práce - tvorba blokového programu - samostatná práce - tvorba blokového programu dle zadání	
---	---	--

ročníkové výstupy – 9.ročník	učivo - 9. ročník	PT
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - rozezná typy virů - pozná praktické projevy virů - dokáže rozlišit jednotlivé druhy antivirových programů - dokáže instalovat antivirový program - popíše bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - dokáže zabezpečit počítače a data: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	Počítačové viry - internet – nový druh virového nebezpečí - typy virů, praktické projevy virů, - ochrana před viry, antivirové programy - aktualizace PC, firewall, zálohování	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - používá prezentační program - navrhne text pro vlastní prezentaci včetně členění na jednotlivé snímky, využívá osnovy - nastaví rozložení jednotlivých snímků, využívá hotová schémata - vloží do snímku vhodný obrázek nebo diagram - k nastavení pozadí a barvu textu, využívá hotové šablony - spustí prezentaci, ručně ovládá střídání snímků - zpracuje zadané téma v prezentačním programu a přednese jej s využitím dostupné prezentační techniky - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální podobě - dokáže založit webové stránky - vytvoří vlastní webové stránky na zvolené téma	Prezentační programy – PowerPoint, Google prezentace - princip snímků, rozvržení obrazovky, vzhled powerpointu - základní tvorba prezentace, vkládání grafických objektů, nastavení efektů - vkládání dalších objektů do prezentace, vložení zvuku, videa - Samostatná práce – tvorba prezentace na zvolené téma s využitím internetu - Samostatná práce – tvorba prezentace na zvolené téma s využitím internetu - Google prezentace - základní tvorba prezentace - Google prezentace - sdílení prezentace, práva editora, práva čtenáře - Google prezentace - samostatná práce na sdílené prezentaci - interaktivní prezentační platformy (slido, mentimeter, ...) Tvorba WWW stránek -program Webnode - seznámení s programem, registrace, vytvoření přístupu - šablony - text a barva na webové stránce - obrázky na webových stránkách - odkazy (hyperlinky) - vytvoření titulní stránky, provázání stránek - typy odkazů - odkaz na soubor, odkaz na jiné místo - složení webové stránky – texty, obrázky,	

	odkazy, videa - publikování stránek - Samostatná práce - tvorba vlastních WWW stránek - Samostatná práce - tvorba vlastních WWW stránek - Samostatná práce - tvorba vlastních WWW stránek	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<i>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</i> <i>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program</i> <i>s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i> <i>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - samostatná a skupinová práce	Lego Mindstorms - řídicí jednotka, zvuk, displej - mixér, aneb pracujeme s motory - závora na parkovišti, automatická závora - inteligentní pojízdný robot - adaptivní tempomat - detekce překážky - soutěž robotů	

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1 PRVOUKA

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět								
Vzdělávací předmět	Prvouka								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	3+1	3+1	3+1	0	0	0	0	0	0

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Tento předmět se vyučuje v 1. – 3. ročníku. Jde o širokou oblast vzdělávání, která rozvíjí poznatky a prvotní zkušenosti žáků z rodiny a předškolní výchovy. Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas – orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe sama na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vedeme k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí, upevňování preventivního chování, k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací.
- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených a zadaných kritérií a motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastní bezpečnosti a zdraví a bezpečnosti a zdraví druhých
- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- vedeme k samostatnému vystupování a jednání, k bezpečné komunikaci prostřednictvím médií

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů vlastivědného apřírodovědného charakteru
- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování

Kompetence občanské

- Podporujeme v utváření ohleduplného vztahu k přírodě i lidským výtvorům
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody, vedeme k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme k utváření pracovních návyků v jednoduchých samostatných i týmových činnostech
- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme k využívání digitálních technologií v běžném životě, aby zefektivnili a zjednodušili své pracovní postup
- podporujeme žáky v rozvoji a v kritickém posuzování získaných dat

ročníkové výstupy – 1.ročník	učivo - 1. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - orientuje se ve škole a blízkém okolí, určí okres - v jednoduchém plánu vyznačí místo svého bydliště ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - začlení svoji obec (město) do příslušného okresu - popíše změny v nejbližším okolí ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme Divadlo Dopravní výchova Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace	OSV VDO MKV EV
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - dodržuje základní režimové návyky - podílí se na příznivé atmosféře ve třídě - poprosí učitele o radu a pomoc - udržuje pořádek - uplatňuje vhodné chování ve škole i při činnostech mimo školu - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - rozpoznává blízké příbuzenské vztahy - vypravuje o radostné rodinné události - uvědomuje si důležitost své pomoci v domácnosti	Jsem školák Jsem školák, poprvé ve škole Naše škola, naše třída O přestávce Aja poznává školu a cesta do školy Na výletě Moje rodina Vztahy mezi členy rodiny Významné události v rodině Společné činnosti rodiny Áji pokojíček a Ája pomáhá doma	

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - pozdraví známou osobu - nepoužívá neslušné, hrubé a urážlivé výrazy ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - rozlišuje předměty denní potřeby - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - pozná české mince a bankovky - uvede příklad použití platební karty	Dětské hry Cizí osoby Zaměstnání dospělých lidí Co lidé umí Bezpečné chování při styku s cizími lidmi, modelové situace Finanční gramotnost Hotovostní a bezhotovostní forma peněz Nákupy	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje názvy dnů, měsíců a ročních období - určuje čas na celé hodiny ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - popíše nějaký zvyk dodržující se během svátků vánočních a velikonočních	Orientace v čase podle pravidelných denních činností Rok a roční období, měsíce, dny v týdnu, celé hodiny Pracovní dny, dny volna, svátky (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce)	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje, porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - popisuje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - zdůvodní, k čemu se pěstují některé plodiny na poli a na zahradách	Proměny přírody v čase Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích – podzim, zima, jaro, léto Počasí – podzim, zima, jaro, léto Pozorování prací na poli, v sadu, na statku a na zahradě, v lese, u rybníka během roku Co lidé využívají z přírody – ovoce, zelenina Živočichové – podzim, zima, jaro, léto Stromy – podzim, jaro EVVO Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana životního prostředí Starost lidí o zvířata a rostliny Domácí zvířata a jejich mláďata Zodpovědnost za domácí zvířata, jejich chov, úklid	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - uplatňuje základní hygienické návyky - uplatňuje základní režimové návyky - uplatňuje zdravotně preventivní návyky ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 - chová se obezřetně při komunikaci s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, když je mu nepříjemná - reaguje na základní pokyny dospělých	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo Tělesná hygiena Denní režim Pitný režim Chování k neznámým osobám Prevence Ája je nemocná	

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času - uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - osvojuje si bezpečné chování při kontaktu s neznámými zvířaty a rostlinami ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - reaguje na základní pokyny dospělých v mimořádné situaci	BOZP a PO Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Chystáme se na prázdniny	
---	---	--

ročníkové výstupy – 2.ročník	učivo - 2. ročník	PT
MISTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - všímá si prostředí v okolí bydliště - zná svoji adresu - začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - prohlubuje si dopravní návyky chodce - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cyklisty	Místo, kde žijeme Domov a jeho okolí Bydliště, adresa Působení lidí na životní prostředí Na procházce v lese Naše vlast - ČR Dopravní výchova Cesta do školy Riziková místa a situace Dopravní prostředky	OSV VDO MKV EV
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - osvojí si chování podle pravidel slušného chování ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, umí popsat a popíše a pojmenuje zaměstnání rodičů - rozlišuje různá povolání a uvědomuje si jejich význam - vysvětlí význam práce, ctí její výsledky - charakterizuje nejrozšířenější činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování, nakupování, získávání informací) - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Lidé kolem nás Život rodiny, postavení jedince, role členů v rodině U nás doma Rodinné oslavy Naše škola Co děláme ve škole Pracovní činnost lidí Volný čas a jeho využití Pravidla slušného chování, pomáháme si Svět se mění Finanční gramotnost Způsoby placení (peníze X karta)	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - vysvětlí rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - na příkladech porovnává minulost a současnost - určuje čas podle kalendáře ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu- interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s místem - pojmenuje kulturní a historické památky ve městě, kde žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech	Průběh lidského života Minulost, současnost, budoucnost Kalendář, rok, měsíce, týdny Počasí v ročních obdobích Svátky (Vánoce)	

porovnává minulost a současnost - rozliší jednotlivé etapy lidského života		
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vysvětlí význam smyslů - pojmenuje jednotlivé části těla - charakterizuje roční období ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - označí některé okrasné a užitkové rostliny - pojmenuje a pozná podle zjevu některé volně žijící živočichy - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uvede příklady organismů ve známé lokalitě ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - vede zásady vhodného chování v přírodě - pomáhá při udržování životního prostředí - vysvětlí nutnost ochrany zvířat a rostlin - má znalosti o třídění odpadu, vyjmenuje druhy tříděného odpadu - vysvětlí význam zoologické zahrady - doveď vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí	Zahrada – podzim, zima, jaro, léto Lidské tělo (části těla a smysly) Ovoce, zelenina Květiny, užitkové rostliny Ovocné a jehličnaté stromy Domácí zvířata, hospodářská a volně žijící Savci, ryby, stěhovaví ptáci, ptáci a jejich hnízda Zvířata v ZOO Les, rybník, statek, louka během roku Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - uplatňuje základní hygienické režimové a jiné návyky - upřednostňuje zdravé pokrmy - chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví - vyjmenuje některá rizika zneužití léků - vysvětlí péči o sluch a zrak ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - je schopný svěřit se s případy ohrožování a šikanování, v případě potřeby požádá o pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při pořádných událostech - doveď vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí a reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - pomáhá při udržování životního prostředí - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 - ovládá způsob komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.)	Člověk a jeho zdraví Naše tělo Správná výživa Důležitost hygieny, otužování a cvičení Naše zdraví Nemoc a úraz Bezpečné chování v různých prostředích a při různých činnostech Nebezpečí zneužití slabšího a mladšího (zastřehování, šikanování, týrání) Dopravní výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Prázdniny v přírodě	

ročníkové výstupy – 3.ročník	učivo - 3. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - začlení svou obec (město) do obslužného centra ČR ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - zjišťuje zajímavosti ze současnosti a minulosti ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - prokazuje v modelové situaci (např. dopravního hřiště) bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) uplatňuje základní pravidla pro chování chodce a cyklisty - vysvětlí význam základních dopravních značek - osvojuje si bezpečné chování jako účastník silničního provozu	Místo, kde žijeme Naše vlast, Praha a vybrané oblasti ČR Evropa a svět – kontinenty, Obec, naše město, plán města, práce s mapou Krajina v okolí domova, typy krajiny, orientace Určování světových stran Rozdíly mezi obcí a vesnicí Kultura a minulost naší obce Služby v obci Volný čas a sport v obci Dopravní výchova Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace Značky, dopravní prostředky, dopravní hřiště Jsme chodci, chodec a cyklista Doprava ve městě	OSV VDO MKV EV
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Soužití lidí Spolužáci Mezilidské vztahy Komunikace Tolerance Pravidla slušného chování Co vás baví Povolání	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - pojmenuje některé rodáky, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije; vyjmenuje významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - zjišťuje zajímavosti ze současnosti a minulosti obce a porovnává na příkladech	Svátky Mikuláš, Vánoce	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje a porovnává průběh života rostlin a živočichů ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí	Neživá příroda Různé materiály kolem nás Vlastnosti látek (hmotnost, objem, teplota, čas) Praktické měření a zaznamenávání výsledků Koloběh vody v přírodě, vlastnosti vody Znaky života člověka, živočichů a rostlin Péče o životní prostředí Svět kolem nás, lidské výrobky, přírodniny Podmínky života na Zemi – voda, vzduch, půda,	

- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a ústrojí - popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů - používá jednoduchých měřících pomůcek a dodržuje zásady bezpečnosti - pečuje o nenáročné rostliny ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - stručně popíše, jak se chovat v přírodě - všímá si citlivých a necitlivých zásahů člověka do přírody, objeví je, navrhuje možnost změny - vyjmenuje možnosti člověka v ochraně živočišných a rostlinných druhů - uvede zásady vhodného chování v přírodě - dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí - žák uvede variantu řešení zadaného problému v oblasti znečištění životního prostředí ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - vyjmenuje některé druhy ohrožených rostlin a živočichů	teplo, světlo Vesmír, Slunce, planety Houby, společné znaky rostlin Kvetoucí, nekvetoucí, léčivé a chráněné rostliny Okrasné a užitkové rostliny Části kvetoucích rostlin Společné znaky živočichů, dělení živočichů Les, pole, zahrada, louka, rybník, park a moře během roku Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana životního prostředí Využití a přeměna přírody člověkem Nutnost ochrany přírody Ohrožené druhy rostlin a živočichů	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - vyjmenuje základní rozdíly mezi člověkem a jinými živočichy - vyjmenuje základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších orgánů - orientuje se v etapách průběhu lidského života, v lidských potřebách a životních projevech ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné návyky - postupně si osvojuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu - předchází dle svých možností nemocem - poskytne první pomoc při drobném poranění - vysvětlí zdravotní riziko tabáku, alkoholu a jiných návykových látek - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158 ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - seznámí se s nebezpečím jedovatých rostlin a hub ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času - charakterizuje bezpečné a ohleduplné chování při akcích školy (ŠŘ) - chová se tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Živá příroda Společné a odlišné znaky člověka a jiných živočichů Části těla člověka a nejdůležitější orgány Znaky života člověka, živočichů a rostlin Růst a vývoj člověka Člověk a jeho zdraví Naše zdraví, pečujeme o své zdraví Bezpečnost a zásady zdravého života Ochrana proti nemocem Ošetření drobných poranění Privolání první pomoci Přírodní látky a jejich bezpečnost a škodlivost (léčivé rostliny, prameny, jedovaté rostliny a houby) Tísňové volání Rizika v přírodě spojená s ročními obdobími Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Školní řád Bezpečné místo pro hru	

- uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Bezpečné chování Rady na prázdniny	
--	--	--

5.4.2 PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět								
Vzdělávací předmět	Přírodověda								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	2	2	0	0	0	0

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět navazuje na dovednosti a vědomosti z prvních tří ročníků, prohlubuje, upevňuje a rozšiřuje získané základy.

Předmět je členěn do dvou tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichy, znaky života, životní podmínky a potřeby. Seznamují se s rovnováhou v přírodě, vlivy lidské činnosti na přírodu, její ochranou, tvorbou a ochranou životního prostředí, likvidací a tříděním odpadů, se živelnými a ekologickými katastrofami.
- Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění. Docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka, jak je člověk odpovědný za své zdraví, se základy první pomoci, zdraví a nemoc. Seznamují se s lidským tělem, biologickými a fyziologickými funkcemi, co znamená v životě člověka partnerství, rodičovství, základy bezpečného sexuálního chování mezi partnery-sexuální výchova. Učí se na modelových situacích, jak se zachovat v případech hromadného ohrožení, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc, získávají poučení o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru
- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, navozujeme u žáků zájem o

dění v místě bydliště

- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- vytváříme u žáků pracovní návyky v jednoduché a týmové činnosti, dbáme na dodržování předem stanovených pravidel a dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vedeme ke správným způsobům užití pomůcek a vybavení

Kompetence digitální

- učíme žáky získat nové informace pomocí digitálních technologií, vyhledávat a kriticky posuzovat a sdílet data
- vedeme žáky ke správnému pochopení a využití získaných dat

ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo - 4. ročník	PT
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - objevuje propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - vysvětlí na příkladech přizpůsobení rostlin nepříznivým podmínkám v zimě ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - rozliší některé rostliny podle diakritických znaků (bylina – dřevina) - popíše základní orgány rostlin (kořen, stonek, list), jejich funkce a uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí - pozná vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté a léčivé rostliny ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - dovede pohovořit o přípravě živočichů na zimu (hmyz, obratlovci, zimní spánek) ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - uvede a poznává nejznámější živočichy naší přírody - ukáže části těla u vybraných živočichů - popíše způsob života některých živočichů ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - má znalosti o třídění odpadu - vyjmenuje možnosti člověka v ochraně živočišných a rostlinných druhů - sleduje zásahy člověka v ekosystémech v okolí (zemědělské a lesnické práce) ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - využívá encyklopedie, atlasy a PC programy ke zkoumání vztahů mezi organismy v různých přírodních společenstvech	Příroda živá a neživá Propojenost živé a neživé přírody Voda a vzduch Houby Rostliny – vlastnosti, dělení (výtrusné, semenné, dělení podle místa růstu a užitku), rostliny v přírodě v zimě Poznávání rostlin a hub v naší přírodě Živočichové – vlastnosti, dělení živočichů (obratlovci, bezobratlí), stavba těla u vybraných živočichů, zvířata v zimě Potravní vazby hub, rostlin a živočichů Druhy živých organismů Ekosystémy – les, pole, park, ekosystém okolí lidských obydlí, rybník, potok, řeka; rostliny a živočichové jednotlivých přírodních společenství, jejich význam, závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech Ochrana přírody, ohleduplné chování v přírodě	OSV MKV EV

ČJS-5-4-05 <i>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i> - dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí - uvede zásady vhodného chování v přírodě ČJS-5-4-01 <i>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i> - vyjmenuje příklady využívání přírodních zdrojů a šetření energiemi - poznává vybrané nerosty a horniny a vysvětluje příčiny jejich zvětrávání ČJS-5-4-02 <i>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i> - vyjádří vlastními slovy změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku ČJS-5-4-06 <i>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i> - změří hmotnost tělesa, měří objem, teplotu, čas	Neživá příroda – součásti neživé přírody, změny neživé přírody (roční období, délka dne) Vlastnosti látek - praktická měření délky, hmotnosti, teploty, času Voda – výskyt a vlastnosti, koloběh vody v přírodě Vzduch – vlastnosti, jeho proudění Půda, Slunce, nerosty, horniny	
CLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-5-5-04 <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</i> - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vybere vhodný způsob ochrany - vyhodnotí dopravní situaci, vyvodí odpovídající závěry pro své chování chodce, cyklisty ČJS-5-5-07 <i>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i> - v modelové situaci určí život ohrožující zranění - zná telefonní čísla policie, hasičů, záchranné služby, tísňové linky	Dopravní výchova Mimořádné situace, rizika ohrožení Varovné signály, integrovaný záchranný systém Základy první pomoci	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-5-3-01 <i>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i> - rozeznává současné a minulé ČJS-5-3-03 <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	Současnost a minulost v našem životě Orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky báje, mýty a pověsti	

ročníkové výstupy – 5.ročník	učivo - 5. ročník	PT
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-5-4-03 <i>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i> - poznává znaky živočichů a rostlin - umí určit vybrané živočichy a rozdělí je na obratlovce a bezobratlé - rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné podle způsobu rozmnožování - vyjmenuje některé druhy ohrožených rostlin a živočichů a vyjmenuje možnosti člověka v ochraně ohrožených druhů ČJS-5-4-02 <i>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i> - ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu - poznává souvislost otáčení Země kolem Slunce se střídáním ročních období - je si vědom nepostradatelnosti Slunce pro život na Zemi - vyhledá a použije informace o vesmíru v encyklopediích - uvědomuje si rozdíl mezi planetou a hvězdou	Člověk a živá příroda - třídění a určování živých organismů, rozdělení živočichů (obratlovci, bezobratlí), rostliny výtrusné a semenné (stavba těla, rozmnožování) Člověk a vesmír – Slunce jako zdroj světla a tepla, Slunce jako nejbližší hvězda planety Země, souhvězdí, galaxie, sluneční soustava, planety, měsíce planet, pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období	OSV MKV EV

ČJS-5-4-05 <i>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i> - rozliší prospěšné nebo škodlivé působí člověka na prostředí a zdraví ČJS-5-4-03 <i>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení</i> - žák se seznamuje s příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa - žák rozliší podnebné pásy a určí jejich charakteristiku ČJS-5-4-06 – <i>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i>	Člověk a neživá příroda – podmínky života na Zemi, pozorování neživé přírody, nerosty, horniny, nerudní suroviny, rudy, půda, neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje Rozmanitost podmínek života na Zemi – počasí a podnebí, podnebné pásy a život v různých podnebných pásech, život v oceánech a mořích oceánů Význam ovzduší, vodstva, půd, živočichů a rostlin pro život na Zemi Význam botanických a zoologických zahrad	
CLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-5-5-01 <i>využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</i> - pojmenuje části lidského těla ČJS-5-5-02 <i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i> - vysvětlí vývoj jedince před i po narození ČJS-5-5-04 <i>využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</i> - pojmenuje části lidského těla vyhledá v encyklopedii a popíše funkce některých orgánů a soustav ČJS-5-5-06 <i>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i> - uvede a uplatňuje zásady správné výživy a hygieny člověka - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho ochranou - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a - děvčaty v daném věku ČJS-5-5-07 <i>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i> ČJS-5-5-04 <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i> - charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - popisuje na příkladech význam energie pro život a nutnost šetřit s energií ČJS-5-5-07 <i>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i> - vysvětluje pojem technický pokrok - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích - charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí ČJS-5-4-01 <i>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i> - doloží příklady zásad a ochrany přírody a životního prostředí a uplatňuje je v praktickém životě - má znalosti o třídění odpadu - dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí - uvede zásady vhodného chování v přírodě	Člověk jako součást přírody – společné znaky s ostatními živočichy Lidské tělo – stavba lidského těla (kostra, svalová soustava), popis jednotlivých soustav soustav (dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, smyslová, nervová, rozmnožovací), vývoj jedince, biologické a psychologické změny dospívání, etapy lidského života Ochrana zdraví Základy sexuální výchovy Návykové látky První pomoc, přivolání pomoci Člověk, technika a přírodní zdroje – jednoduché stroje a zařízení, živé a neživé zdroje a jejich využívání, potřeba energie pro život, průmysl, člověk a přijímání informací Význam ochrany přírody pro člověka – vztah člověka k životnímu prostředí	

LIDÉ A ČAS		
<i>ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</i> ČJS_5_3_03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Ochrana přírody - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky - báje, mýty a pověsti	

5.4.3 VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět								
Vzdělávací předmět	Vlastivěda								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	2	2	0	0	0	0

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován ve 4. a 5. Ročníku, je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, propojuje vzdělávání s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.

Předmět je realizován ve třech tematických okruzích:

- Místo, kde žijeme - jde o praktické poznávání místních a regionálních zkušeností, chápání organizace života v obci, ve společnosti. Rozšíření poznatků z oblasti dopravní výchovy společně s praktickými dovednostmi.
- Lidé kolem nás - upevnění základů chování a jednání mezi lidmi, významu tolerance, pomoci solidarity, úcty a snášenlivosti, také rovného postavení mužů a žen, seznámení se základními právy a povinnostmi, problémy ve společnosti, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu.
- Lidé a čas - orientace v dějích a časech, postup a posloupnost událostí a utváření historie věcí a dějů, snaha o vyvolání zájmu u žáků o vyhledávání, zkoumání a získávání informací z historie i současnosti.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo, začlenit obec do příslušného kraje
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině, pracovat s odbornou literaturou a encyklopediemi
- vytváříme podmínky takové, aby si žáci zažili úspěch

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny, využívat časových údajů při řešení různých situací, rozlišovat děje minulosti, současnosti a budoucnosti, chránit lidské výtvořiny a přírodní jevy
- vedeme žáky k ověřování výsledků, podněcujeme k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- osvojujeme u žáků pravidla slušného chování a jednání a vytváříme pozitivní mezilidské vztahy, upevňujeme hygienické návyky a zásady zdravého životního stylu
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, navozujeme u žáků zájem o dění v místě bydliště
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci

- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup
- vytváříme u žáků základní pracovní návyky

Kompetence digitální

- využíváme digitální technologie k provádění jednoduchých pokusů
- vedeme k dodržování zásad zdravé práce s digitálními technologiemi
- učíme dodržovat pravidla při interakci v digitálním světě
- vedeme k rozpoznání nevhodné jednání a chování v digitálním světě

ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo - 4. ročník	PT
MISTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-5-1-01 <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i> - vysvětlí polohu svého bydliště - vyjádří svými slovy rozdíl mezi územně správními pojmy: obec, region, kraj ČJS-5-1-02 <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i> - orientuje se podle mapy v terénu - vyjmenuje a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v terénu - určí světové strany v přírodě i podle mapy ČJS-5-1-03 <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i> - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map - s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti - pracuje s turistickou mapou místní krajiny, porozumí barevné grafice a smluvním značkám ČJS-5-1-03 <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i> - stručně charakterizuje polohu ČR v Evropě - orientuje se ve vlastivědné mapě a vyhledá základní oblasti ČR, vyjádří jejich polohu - při práci s mapou vyhledá hlavní říční síť	Naše vlast a domov Prostředí domova Naše nejbližší okolí, orientace v místě bydliště Světové strany a mapy obecně zeměpisné a tematické ČR – obyvatelé, členění území Kraje a krajská města V našem kraji Mapy a plány, měřítka, vysvětlivky Orientace v krajině, vycházka Česká republika a Praha Poloha v Evropě, sousední státy Historické země tvořící ČR Vodstvo, povrch, velká města Počasí a podnebí Bohatství země Nerostné suroviny	OSV VDO MKV EGS EV

- vyhledá a popíše pohoří a města ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - uveďte a popíše hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace - uveďte chráněná území přírody ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - vysvětlí jejich význam - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - rozlišuje orgány státní moci, symboly našeho státu a některé zástupce státu ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - charakterizuje a uplatňuje bezpečné a ohleduplné jednání na akcích školy - v modelových situacích (výlet, vycházka) vyhodnotí nebezpečná místa - určuje vhodný způsob bezpečného chování v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech) - vyjmenuje ochranné prvky pro účastníka silničního provozu (chodec, cyklista)	Zemědělství a půda Služby a obchod Průmysl Ochrana přírody, chráníme přírodu Chráněná území Stát a jeho představitelé Státní zřízení, zákony, volby Státní symboly a státní svátky, armáda ČR ČR – demokratický stát Dopravní výchova Cestujeme po naší vlasti Pravidla silničního provozu Chodec a cyklista Nutná výbava kola Bezpečné chování v silničním provozu	
LIDÉ KOLEM NAS		
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost, orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích, odhadne cenu nákupu - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že banka je správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - uveďte příklady základních příjmů a výdajů domácnosti ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - vyjmenuje základní funkce rodiny a popíše úlohu jednotlivých jejích členů - vyjmenuje pravidla slušného chování ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném řešení ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - pojmenuje povahové vlastnosti - rozlišuje společensky nežádoucí chování, vnímá co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy	Finanční gramotnost Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek Soužití a chování lidí Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost Komunikace Kultura Kulturní instituce Sociální problémy Pomoc sociálně slabým, ohleduplnost Problémy konzumní společnosti	

ČJS-5-2-05 <i>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnost zlepšení životního prostředí obce (města)</i> - poukáže na změny nejbližšího společenského prostředí a na některé problémy - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí našeho města		
LIDÉ A ČAS		
ČJS-5-3-01 <i>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i> ČJS-5-3-02 <i>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</i> - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 <i>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i> - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší země ČJS-5-3-04 <i>srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	Orientace v čase a časový řád Státní svátky a významné dny Regionální památky Péče o památky Pověsti Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Naše nejstarší minulost v pověstech Seznámení s dějinami naší země od počátku do Marie Terezie Malá kapitola o čase Česká země v pravěku Příchod Slovanů Sámův kmenový svaz Velkomoravská říše Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat Život za vlády prvních Přemyslovců Vznik českého království, vláda přemyslovských králů Český stát za vlády Lucemburků Život ve středověku Husitské války České země po husitských válkách První Habsburkové na českém trůně	

ročníkové výstupy – 5.ročník	učivo - 5. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-5-1-05 <i>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i> - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest (četby, internetu) a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-03 <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i> - orientuje se na mapách střední Evropy ČJS-5-1-03 <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i> - určí a lokalizuje na mapách sousední státy naší země - rozlišuje náčrtý, plány, různé mapy ČJS-5-1-04 <i>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i> - stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářství a společenskou vyspělost ČJS-5-1-03 <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí</i>	Evropa a svět, světadíl, kde leží naše vlast ČR – Kde jsme byli o prázdninách Kraj, v němž žijeme Kontinenty Poloha, povrch, podnebí a vodstvo Evropy Rostliny a živočichové v různých oblastech Vliv krajiny na život lidí; hospodářství Naši sousedé Slovensko Polsko Německo Rakousko Mapy – obsah, grafika, vysvětlivky Kontinenty, státy Evropy, cestování Kraje ČR (hlavní město Praha – historie, části města; Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Moravskoslezský, Zlínský Na březích Atlantiku Velká Británie a Francie	OSV VDO MKV EGS EV

na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	Vyspělé západoevropské státy Cestujeme po Evropě Kam na dovolenou Kulturní památky evropských zemí Hory a oblasti s neporušenou přírodou	
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci - vysvětlí a chápe význam rodiny ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - vysvětlí a chápe význam rodiny - rozpozná nevhodné jednání a chování při modelové situaci ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - na příkladu uvede příklad korupce, úplatku	Všude žijí lidé Soužití lidí, chování lidí Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým Etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Pomoc sociálně slabým Právo a spravedlnost Základní lidská práva, práva dítěte, protiprávní jednání, právní ochrana majetku, soukromý majetek, nárok na reklamaci, duševní hodnoty Finanční gramotnost Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek Korupce - vysvětlí na modelovém příkladu (úplatek) Principy demokracie, negativní jevy – korupce	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - pracuje s časovými údaji a využívá je pro pochopení vztahů mezi ději a jevy ČJS-5-3-04 srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - charakterizuje svými slovy základní etapy historie naší země - charakterizuje základní etapy historie naší země ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Kapitoly z našich dějin Doba pobělohorská Život na vesnici a ve městě Život v barokní době Ve školních lavicích - J. A. Komenský Život po třicetileté válce Světlo rozumu - osvícenství Život na vesnici Manufaktury a první stroje Čeští vynálezci 19. st. Obrození měšťanské společnosti Z poddaného člověka se stává občan Stroje ovládly život - 2. pol. 19. st. Národ sobě, rozvoj kultury a umění Češi a Němci - počátky soužití Vznik Československé republiky Tvář Československé republiky Hospodářství, kulturní život Život za první republiky Zánik ČSR Válečná a poválečná léta 2. světová válka Poválečný vývoj Od totalitní moci k demokracii Sametová revoluce	

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1 DĚJEPIS

Vzdělávací oblast	Člověk a společnost								
Vzdělávací předmět	Dějepis								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Charakteristika vzdělávacího předmětu:

Hlavním posláním je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se tak i do obrazu současnosti.

Rozvíjí časové představy a empatie, které umožňují proniknout k pochopení historických dějů a jevů. Žáci jsou vedeni k tomu, že historie není jen minulostí a uzavřeným shlukem faktů, ale že jejím prostřednictvím je ovlivňována i současnost i možná budoucnost.

Obecně historické problémy konkretizujeme prostřednictvím zařazování dějin regionu a dějin místních, uplatňujeme také zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.

Výuka probíhá především formou frontální a skupinové práce s využitím pomůcek, map, grafů a tvorbou krátkodobých projektů.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují a vyhledávají informace z různých zdrojů, takové úkoly, které vyžadují i poznatky z jiných vyučovacích předmětů
- vedeme žáky k propojování poznatků do širších celků, efektivně využívat tvůrčí činnosti, operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět jevy do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklady, ICT), volíme takové metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešení, vedeme ke kritickému a logickému uvažování
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění informace a nacházení shodných či rozlišných znaků, volit způsoby řešení a dokázat si je obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcné argumentaci, k práci s různými zdroji informací
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se souvisle a kultivovaně, rozumět různým typům textu i obrazového materiálu, účinně se zapojovat do diskuse a dokázat věcně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách a vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a k odpovědnosti
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů

Kompetence občanské

- napomáháme vytvářet u žáků kladný vztah k ochraně památek a kulturního dědictví
- výukou i osobním příkladem vedeme žáky k rozpoznání nedemokratického chování, projevů rasismu a xenofobie
- učíme respektovat přesvědčení a názory druhých, chápat principy společenských norem, odmítat útlak a hrubé zacházení, dokázat se postavit proti násilí fyzickému i psychickému

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k získávání kladných pracovních návyků a postupů, k organizování a plánování učení
- seznamujeme žáky s historií a současností jednotlivých řemesel
- vedeme žáky k reálnému hodnocení vlastní práce a následnému posouzení možností a schopností při profesionální orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií v rámci práce s digitálními historickými zdroji a výukovými programy
- vedeme žáky k vyhledávání, hodnocení a kritickému posuzování získaných dat, informací a digitálních obsahů
- vedeme žáky k zodpovědnému a bezpečnému chování v digitálním prostředí a etickému jednání (dodržování autorských práv atd.)

ročníkové výstupy – 6.ročník	učivo – 6. ročník	PT
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - porozumí významu zkoumání dějin a jejich využití pro porozumění jevů v současné době D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány - pojmenuje instituce, ve kterých jsou prameny všeho druhu uchovávány - vyjmenuje a rozdělí prameny - vysvětlí význam oboru - archeologie D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - orientuje se na časové ose - orientuje se v historické mapě, dokáže díky mapě popsat specifické historické údaje - osvojí si základní periodizaci dějin	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny - archeologie - časová osa - historická mapa - periodizace dějin	OSV VDO
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - popíše vývojové typy člověka - popíše způsob obživy v době paleolitu - popíše způsob života člověka v paleolitu - rozezná jednoduché nástroje a zbraně doby paleolitu - charakterizuje jejich materiální a duchovní kulturu	Pravěk Počátky lidské společnosti - první lidé - doba ledová	

D-9-2-02 <i>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</i> - objasní přechod od lovu k chovu dobytka a pěstování zvířat - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - objasní způsob a význam zpracování kovů pro pravěkého člověka - popíše způsob života lidí zpracovávajících kov	- vznik zemědělství - revoluce v zemědělství - (pěstování rostlin, používání nástrojů, chov dobytka) - doba bronzová - doba železná	
D-9-3-01 <i>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i> - vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států - zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států - rozpozná podobnosti a odlišné rysy životního způsobu v nejstarších státech D-9-3-02 <i>uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</i> - charakterizuje kulturní odkaz starověkých civilizací - uveďte nejvýznamnější typy památek zařazených na seznam UNESCO D-9-3-03 <i>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství</i> - seznámí se s projevy náboženských představ - osvojí si vztah křesťanství a islámu - uvědomuje si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - popíše vývoj řecké a římské kultury - dokáže vysvětlit vliv starověkého Řecka a Říma na vývoj v Evropě - osvojí si existenci vazeb mezi různými kulturními oblastmi ve Středomoří D-9-3-04 <i>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i> - porovná formy vlády – městský stát, království, republika, císařství - porovná postavení společenských skupin - vysvětlí podstatu antické demokracie	Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury - Mezopotámie - Persie - Palestina - Egypt - Indie - Čína - kulturní odkaz starověkých civilizací (písemnictví, architektura, výtvarné umění) - náboženství, písmo a literatura, divadlo, výtvarné umění, architektura, vzdělanost a věda starověkého Řecka a Říma - homérské období v Řecku - formování městských států - vrcholné období řeckých států - Řím v době královské - římská republika - císařský Řím	

ročníkové výstupy – 7.ročník	učivo -7. ročník	PT
D-9-4-01 <i>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i> - osvojí si, na které vrstvy se dělila středověká společnost a jaký byl mezi nimi rozdíl - vyjmenuje národy, které se podílely na stěhování národů - zapamatuje si oblasti obydlené novými etniky - zapamatuje si raně středověké říše, které vznikly na původním území Říše římské - porozumí příčinám rozdílného vývoje nových států - vysvětlí příčiny vzniku těchto států D-9-4-02 <i>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i> - charakterizuje Sámovu říši, Velkou Moravu - vysvětlí vztahy mezi Velkou Moravou a českým knížectvím - vysvětlí okolnosti vzniku českého státu - vysvětlí příčiny a důsledky změn v postavení českého panovníka ve střední Evropě	Křesťanství a středověká Evropa - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - vznik států na bývalém území říše západořímské - vznik států na bývalém území říše východořímské - první státní útvary na našem území - Čechy v době knížecí - Čechy v době královské - Čechy za Přemyslovců - doba lucemburská	OSV VDO

- pochopí vliv antiky na baroko a rokoko - charakterizuje prvky baroka rokoka, vysvětlí rozdíl mezi nimi - vyjmenuje památky baroka a rokoka		
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - pochopí smysl vídeňského kongresu a uspořádání Evropy po kongresu - osvětlí příčiny vzniku klasicismu - popíše prvky klasicismu a jeho hlavní představitele - zdůrazní význam vzniku nových vědních oborů a národních literatur - vysvětlí příčiny, průběh a důsledky průmyslové revoluce	- uspořádání Evropy a situace národů po vídeňském kongresu - průmyslová revoluce - klasicismus	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - objasní příčiny a průběh Velké francouzské revoluce - charakterizuje osobu Napoleona Bonaparte a jeho mocenský vliv - porozumí vlivu napoleonských válek na další vývoj v Evropě - popíše dějiny významných států v západní a východní Evropě po napoleonských válkách	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět - červencová revoluce ve Francii - povstání v Rusku - řecké povstání	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských států - vysvětlí, jak se meternichovský absolutismus projevoval - osvojí si formování moderního českého jazyka - objasní první pokusy zrovnoprávnění češtiny s němčinou	- meternichovský absolutismus - národní obrození v českých zemích	
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - osvojí si jednotlivé vynálezy a jejich vynálezce v dopravě, el. energie, komunikace, zaznamenávání obrazu a zvuku - vysvětlí pojmy kolonialismus, imperialismus, kolonie, koloniální státy - popíše snahu Německa a Itálie o sjednocení států - popíše dějinný průběh ostatních států v Evropě a mimo Evropu - popíše průběh rakousko-uherského vyrovnání - rozliší základní dobové umělecké směry	- technický a vědecký pokrok - imperialismus a kolonialismus - sjednocovací procesy v Evropě - snaha o sjednocení Německa, Itálie - významné evropské státy a státy mimo Evropu - vznik Rakouska – Uherska - kultura 19. a poč. 20. stol.	
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - definuje Trojspolek a Trojdohodu - popíše příčiny 1. světové války - popíše průběh a výsledek 1. světové války - vyjmenuje možnosti (politické, ekonomické, vojenské) států, které se účastnily války - definuje důsledky 1. světové války (politické, sociální, kulturní)	Moderní doba - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	

ročníkové výstupy – 9.ročník	učivo -9. ročník	PT
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí formování republiky (volba prezidenta, vznik ústavy, všeobecné volební právo, politický systém, politické strany) - popíše hospodářství v Československu (hospodářství, měna, sociální systém) - osvojí si zahraniční politiku Československa - popíše příčiny vzniku Druhé republiky a příčiny rozbití Československa D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- vznik Československa, jeho hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezi světovými válkami	OSV VDO

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - popíše průběh pařížské mírové konference - charakterizuje totalitní režimy: - socialismus, marxismus-leninismus a komunismus v Sovětském svazu - fašismus v Itálii - nacismus v Německu - antisemitismus - popíše dějinný vývoj Sovětského svazu, Německa, Itálie mezi dvěma světovými válkami	- totalitní režimy v Rusku, Itálii, Německu - komunismus, fašismus, nacismus - mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 30. letech	
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - vyjmenuje příčiny 2. světové války - popíše jednotlivé fáze 2. světové války - vyjmenuje možnosti (politické, ekonomické, vojenské) států, které se účastnily války - definuje důsledky 2. světové války (politické, sociální, kulturní)	- průběh druhé světové války, její příčiny a důsledky	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - osvojí si rozdíl mezi pracovním a vyhlazovacím táborem - vyloží termín ŠOA – vyvražďování Židů nacisty - popíše vyvražďování Romů nacisty - osvojí si důvody bolševické genocidy v Pobaltí	- druhá světová válka a její zločiny - koncentrační tábory, vyvražďování Židů a Romů, bolševická genocida v Pobaltí	
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - charakterizuje Protektorát Čechy a Morava - popíše charakter domácího a zahraničního odboje - popíše období heydrichiády - popíše postupné osvobozování republiky sovětskou a americkou armádou	- Československo za druhé světové války - formování republiky - Druhá republika - rozbití Československa - domácí a zahraniční odboj - kultura před a během 2. světové války	
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - osvojí si poválečné uspořádání – postupimská konference - vysvětlí pojem studená válka - charakterizuje jednotlivé fáze studené války - vysvětlí vznik vojenských uskupení západního a východního bloku - vysvětlí pojem dekolonizace	- poválečné uspořádání světa - fáze studené války - rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - vysvětlí důvody vzniku jednotlivých uskupení (EU, NATO, RVHP, Varšavská smlouva)	- evropská integrace (NATO, EURATOM, EHS, Evropská unie)	
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí - vyjmenuje státy východního bloku - popíše dění uvnitř východního bloku - charakterizuje dění v Československu v letech 1945 – 1948 - dokáže popsat komunistický převrat v roce 1948 - prokáže orientaci v dějinách Československa v letech 1948 – 1968 - dokáže popsat období Pražského jara 1968 - vysvětlí pojem normalizace - chápe základní cíle sametové revoluce - osvětlí vznik České republiky	- vnitřní situace v zemích východního bloku - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa - orientuje se v hlavních proudech doby 70. let – socialistický realismus (kultura oficiální a nezávislá) - posoudí význam ČR ve světě a EU - uvede důvody nutnosti zapojení ČR do Evropy	- věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje - problémy současnosti	

5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací oblast	Člověk a společnost								
Vzdělávací předmět	Výchova k občanství								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Úkolem předmětu je postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků, jejich orientace ve společenském životě a utváření vztahů ke společnosti.

Utváříme u žáků vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, vedeme k sebepoznání a odpovědnosti za vlastní život.

Obsahy jednotlivých témat prolínají v podstatě celým vyučovacím procesem, především jejich výchovná složka působení. Učivo navazuje také na obsah předmětů 1.stupně - prvouky, vlastivědy (škola, obec, region, vlast, památná místa), přesahuje na 2.stupni především do dějepisu (kulturní hodnoty, majetek a vlastnictví, výroba, obchod, služby, státní správa a samospráva, evropská integrace, mezinárodní spolupráce...)

K výuce je využíván výklad, skupinové diskuse a besedy s požitím odborných a uměleckých textů s grafy a ilustracemi, krátkodobé projekty.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- poskytujeme žákům takové metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům, zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- motivujeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky tak, aby žáci tvořivě přistupovali k řešení problémů, nalézali vhodné informace, pracovali s nimi, kriticky mysleli a hájili svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podněcujeme žáky k argumentaci a vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názoru druhých

Kompetence sociální a personální

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňujeme vnímat vlastní pokrok, vedeme je k vytvoření kritérií hodnocení vlastní činnosti
- organizujeme práci ve skupinách a vedeme žáky ke vzájemné spolupráci
- vedeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování na základě znalosti legislativy a obecných morálních zákonů
- učíme žáky k respektování názorů ostatních, formulovat si volní a charakterové rysy, učíme je odpovědně rozhodovat v daných situacích

Kompetence pracovní

- napomáháme podle potřeby při cestě ke správnému řešení, dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- poskytuje žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií
- motivuje žáky ke zkoumání digitálních zdrojů, pramenů a programů s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vedeme žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data

ročníkové výstupy - 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - vysvětlí vnímání času v naší kultuře - prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek - uvede, k čemu slouží kalendář a na jaké časové úseky je rozdělen - zdůvodní, proč slavíme rozmanité rodinné a společenské svátky - popíše některé životní zvyky, tradice, hlavní kulturní znaky příslušníků jiných národů a národnostních menšin žijících v naší zemi - porovná je s našimi zvyky a posoudí důležitost respektování odlišností	Život v čase čas, vnímání času měření času kalendář, historický vývoj kalendáře svátky (rodinné, společenské) obyčeje a zvyky příslloví a pořekadla	OSV MV VDO MKV EV
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - uvědomí si význam domova pro děti i dospělé - vžije se do pocitů osamělých lidí a bezdomovců - vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu - pěstuje si hezký vztah k rodičům, sourozencům, prarodičům a příbuzným - zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině - objasní pojmy adopce, pěstounská péče, adopce na dálku - vysvětlí smysl SOS dětských vesniček, dětských domovů, kojeneckých ústavů	Život v rodině rodina, členové rodiny rodokmen podoby rodiny (užší a širší) náhradní rodinná péče rodinný řád zvyky a rituály v rodině svatba, manželství registrované partnerství rozvod	

VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jeho blízkých konkrétních životních situacích - řeší neshody a konflikty klidným, nenásilným způsobem - zapojuje se do společných činností ve třídě i ve škole - objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla aktivně navrhnout a uplatňovat - vysvětlí pojmy xenofobie, diskriminace, rasismus, uvede příklady - v konkrétní situaci rozpozná netolerantní projevy chování - uvede, jak může on sám či s pomocí dospělého v takové situaci zasáhnout VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - vysvětlí pojem lidská práva a povinnosti, uvede příklady - vyjmenuje základní dokumenty o lidských právech - rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování (týrání, zneužívání); ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc	Život mezi lidmi pravidla společenského života lidská práva, dětská práva nerespektování pravidel (šikana, násilí)	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva - zjistí, s jakými problémy se může obracet na obecní úřad - navrhne způsob prezentace obce, ve které žije - vyjmenuje a popíše známá a zajímavá místa ve svém bydlišti a okolí; vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou - vyjmenuje místní tradice, tradice v regionu, popíše jejich průběh - zjistí, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele - vyhledá a prezentuje informace o kulturních institucích, o kulturních akcích ve svém městě, o kulturních tradicích města, regionu, státu - uvede příklady aktivního využití volného času - ve škole i mimo ni, vysvětlí jeho důležitost pro pozitivní rozvoj osobnosti	Místo, kde žiji domov, obec, kraj naše obec - historie a současnost zajímavá a památná místa významní rodáci místní tradice	
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - vyjmenuje, pozná a popíše státní symboly ČR - uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají - vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím - objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti	stát, vznik státu státní symboly ČR národnost, státní občanství	

ročníkové výstupy - 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života - rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání - charakterizuje své osobní vlastnosti a popíše způsoby jejich kultivace - dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání - zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život - rozliší společenské skupiny, do nichž patří VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování - dodržuje školní řád a pravidla slušného chování ve škole i mimo ni - rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování, popíše způsoby zamezení vandalskému chování - uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí	Kam patřím období lidského života, dospívání člověk jako osobnost život ve společnosti společenské skupiny povinná školní docházka život ve škole způsoby komunikace asertivita a agresivita pravidla chování právní normy morální a společenská pravidla	OSV MV VDO MKV EV
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vysvětlí význam základních státoprávních pojmů: stát, prezident, parlament, vláda	Já a společenský systém ČR - demokratický stát prezidenti v české historii národnostní menšiny	

- objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - charakterizuje menšiny žijící v ČR - vysvětlí důležitost postojů respektu a tolerance k odlišnosti lidí VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti - vysvětlí pojmy xenofobie, diskriminace, rasismus, uvede příklady - v konkrétní situaci rozpozná netolerantní projevy chování VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - vysvětlí, jaký význam má pro život člověka a společnosti dodržování lidských práv - vyjmenuje základní dokumenty upravující lidská práva - diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv	rasová nesnášenlivost vlastenectví základní lidská práva Všeobecná deklarace lidských práv Listina základních práv a svobod právo znamená i povinnost porušování lidských práv, postihy	
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země - objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou - rozliší základní druhy umění - charakterizuje významné kulturní instituce a zhodnotí přínos jejich programů a expozic - dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech - popíše kulturní život ve svém bydlišti a regionu - uvede své vlastní kulturní aktivity - popíše způsoby, jak se může podílet na ochraně kulturních památek a přírodního prostředí své obce a regionu - vyjmenuje hromadné sdělovací prostředky, uvede jejich klady a zápory (získávání informací, reklama, manipulace, sociální sítě) - posoudí vliv reklamy na utváření masové kultury, na veřejné mínění a chování lidí	Já a okolní svět historické tradice, slavní předkové kultura a umění, kulturní bohatství kulturní rozmanitost světa společenská a kulturní zařízení masová kultura	
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - vysvětlí pojmy majetek, vlastnictví - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - vyjmenuje druhy lidských potřeb a uvede příklady; vysvětlí pojem statky a služby - sestaví svůj osobní rozpočet, porovná výši výdajů a nákladů, nastíní možná řešení pro zlepšení stavu, uvede zásady hospodárnosti VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Já a hospodaření vlastnictví majetek peníze hospodaření s penězi rozpočet druhy rozpočtů	

ročníkové výstupy - 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - vysvětlí vlastními slovy pojem osobnost - rozpozná svůj typ temperamentu a posoudí pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentu - objasní pojmy schopnost, vůle; vysvětlí význam vůle pro dosahování zvolených cílů - posoudí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince a pro svůj	Člověk jako osobnost duševní vlastnosti osobnosti potřeby, zájmy, hodnoty pocity, city intenzita a délka trvání citů náročné životní situace smysly paměť	OSV MV VDO MKV EV

život - uvědomí si důležitost citů ve svém životě a dokáže je vhodným způsobem charakterizovat a demonstrovat VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - na základě poznání své osobnosti dokáže zhodnotit a korigovat své jednání a chování ve vztahu k sobě samému a druhým lidem - popíše základní lidské smysly - vysvětlí význam paměti pro život člověka		
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní pojem stres, rozlišuje vnější a vnitřní stresory - vysvětlí pojem zdraví jako jednotu tělesné, duševní a sociální pohody - posoudí svůj aktuální zdravotní stav - charakterizuje životní styl současné společnosti, objasní nebezpečí zdraví člověka ohrožujících návykových látek - popíše svůj životní styl - nastíní možné změny životního stylu, změny v péči o své zdraví po stránce tělesné i duševní	životní styl zdravý životní styl závislost	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - objasní význam tolerance pro lidské soužití, vlastními slovy charakterizuje pojem stereotyp - vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti, dokáže je rozpoznat - na příkladech uvede rovné postavení mužů a žen a příklady porušování rovnosti mužů a žen ve světě - vysvětlí a uvede příklady formální a neformální autority - objasní pojmy autorita, altruismus, egoismus a uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce	Člověk mezi lidmi společenská skupina mezilidské vztahy autorita solidarita altruismus, egoismus	
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - charakterizuje pojem konflikt a demonstroe možnost řešení konfliktních situací - v konkrétní konfliktní situaci uplatní vhodné způsoby chování k druhým lidem, své chování zhodnotí - vyjmenuje a charakterizuje styly řešení konfliktu, uvede výhody a nevýhody jednotlivých způsobů řešení konfliktu	konflikt, fáze konfliktu jednání v konfliktních situacích	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - vysvětlí rozdíl mezi heterosexuální a homosexuální - objasní pojem registrované partnerství - uvědomí si důležitost partnerské lásky pro život člověka - popíše metody antikoncepce - orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - charakterizuje instituci manželství a popíše zákonné předpoklady jeho vzniku - uvádí podmínky důležité pro harmonické soužití partnerů - uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství - objasní proces vzniku lidského života a problematiku náhradní rodinné péče	Člověk, láska a manželství zamilovanost a láska sex heterosexualita, homosexualita metody antikoncepce nebezpečí sexuálního života pohlavní choroby a jejich příznaky manželství založení rodiny neshody v manželství, rozvod vznik lidského života těhotenství náhradní rodinná péče	
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - popíše typy a formy států a jejich základní funkce - charakterizuje základní typy států podle formy vlády, způsobu vlády a správního uspořádání VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR	Člověk ve státě funkce a typy států státy podle formy a způsobu vlády státy podle správního uspořádání	

i jejich orgánů a institucí, uveďte příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - rozliší a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce, uveďte příklady - objasní rozdíl mezi hejtmánem, primátorem a starostou		
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě pro každodenní život občanů - objasní práva a povinnosti občana ČR a popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - vysvětlí smysl a význam voleb do zastupitelstev - vysvětlí, proč je důležité aktivně se účastnit voleb, co může způsobit nízká volební účast	demokracie demokratické volby v ČR politické strany	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - objasní základní funkce Ústavy ČR - vyjmenuje jednotlivé části a popíše jejich obsah	Ústava České republiky funkce a obsah Ústavy ČR	

ročníkové výstupy - 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - vyjmenuje charakteristické znaky a požadavky na výkon vybraného povolání, uvádí konkrétní příklady - charakterizuje vybrané povolání, uvádí jeho klady a zápory, hodnotí znaky vybraného povolání ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - hodnotí své vlastnosti, schopnosti, dovednosti, zájmy, předpoklady, možnosti i omezení ve vztahu k volbě dalšího vzdělávání a volbě vhodného povolání - porovnává své vlastnosti, dovednosti, vědomosti s předpoklady a požadavky pro uplatnění v určité profesi a posoudí jejich úroveň a vliv na volbu vzdělávací a profesní dráhy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v systému školství ČR - posoudí pozitiva a negativa studia na určitém typu školy - objasní možnou vzdělávací dráhu u vybrané profese - vyhledá a využije informace o středních školách, o nabídkách profesní přípravy, vzdělávání, možnostech a příležitostech profesního uplatnění v regionu - vyjmenuje instituce, které poskytují informační a poradenské služby v oblasti volby povolání, v případě potřeby těchto služeb využije ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - vyjmenuje druhy středních škol v regionu a nabídku studijních oborů těchto škol s ohledem k výběru svého studijního zaměření - správně vyplní tiskopis přihlášky na SŠ - orientuje se v základních postupech při přijímání uchazečů o studium na středních školách a v postupech při přijímání do zaměstnání - uvede požadavky konkrétní vybrané školy pro přijetí ke studiu - orientuje se v základních otázkách pracovního práva a profesní etiky (práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů) VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - popíše svůj učební styl a nastíní možné způsoby jeho zlepšení nebo změny	Svět práce trh práce volba profesní orientace možnosti vzdělávání zaměstnání podnikání Moje budoucnost vhodný a zodpovědný výběr budoucího povolání osobnost tělesné a duševní vlastnosti pracovní a mravní vlastnosti znalosti, schopnosti, dovednosti zájmy, záliby životní cíle a ideály povolání, zaměstnání, soukromé podnikání typy středních škol znevýhodnění při volbě povolání žádost o zaměstnání pracovní smlouva	OSV MV VDO MKV EV

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - vyjmenuje své kladné a záporné vlastnosti; nastíní možné způsoby posilování dobrých a minimalizaci špatných vlastností - objasní význam vůle, motivace, aktivity a osobní kázně pro svůj budoucí život, pro splnění životních cílů VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - pozná svoje zájmy, schopnosti, dovednosti - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů - popíše, jak usměrňuje svoje charakterové a volní vlastnosti, rozvíjí své přednosti, překonává osobní nedostatky a pěstuje zdravou sebedůvěru - snaží se přiměřeně prosazovat		
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - vysvětlí pojmy majetek, vlastnictví, uvede jejich příklady, druhy a způsoby jejich ochrany - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - vyjmenuje formy placení	Finanční gramotnost formy vlastnictví historie peněz, formy placení měna	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příklady debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	platební karty možnosti platby příkaz k úhradě, inkaso	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - sestaví svůj osobní rozpočet, porovná výši výdajů a nákladů, nastíní možná řešení pro zlepšení stavu - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	osobní a rodinný rozpočet	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH a objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - vyjmenuje a stručně charakterizuje nejčastější právní formy podnikání	tržní hospodářství nabídka a poptávka	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí - definuje pojem úvěr, lichva, dokáže spočítat úrok - seznámí se s vybranými finančními produkty; uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	úspory, úvěr, úrok, lichva banky, vybrané finanční produkty	

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu - vyjmenuje ukazatele národního hospodářství - objasní pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace - vysvětlí pojmy státní rozpočet, daňový systém a význam daní - popíše, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Národní hospodářství struktura a ukazatelé národního hospodářství hospodářská politika státu státní rozpočet daně	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - formuluje svůj názor na náboženství obecně - orientuje se v hlavních světových náboženstvích - rozliší náboženství monoteistická a polyteistická - objasní pojem náboženská tolerance - seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly - charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus	Člověk a náboženství náboženství a náboženská tolerance judaismus, křesťanství islám, hinduismus, buddhismus další náboženství nová náboženská hnutí extremismus a fanatismus	
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - prokáže znalost základních poznatků o EU, uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU - uvede práva občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Evropská integrace podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR	
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - vyjmenuje příklady projevů globalizace; posoudí jejich negativa a pozitivita - uvede příklady globálních problémů současnosti a jejich možné důsledky - prezentuje vybraný globální problém VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - uvede příklady problémů na lokální a globální úrovni, objasní jejich souvislosti - posoudí, do jaké míry a jakými způsoby může pomoci při řešení těchto problémů - na příkladu vysvětlí možnosti a způsoby řešení těchto problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	globalizace projevy globalizace významné globální problémy	

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1 FYZIKA

Vzdělávací oblast	Člověk a příroda								
Vzdělávací předmět	Fyzika								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Charakteristika vzdělávacího předmětu:

Předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a rozvíjí elementární poznání z oblasti Člověk a jeho svět, vyučované na prvním stupni ZŠ.

Vzdělávání směřuje ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek a hypotéz, k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí.

Učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi.

Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální procesy a vlastnosti, směřuje k osvojování základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie.

Podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Formy práce jsou – frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce a samostatná pozorování s využitím pomůcek, měřidel a odborné literatury.

Předmět souvisí s chemií (vlastnosti látek) s přírodopisem (fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak), s matematikou (fyzikální výpočty) a se zeměpisem (sluneční soustava, vesmír).

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- učíme žáky rozvíjet kritické posuzování výsledků a vyvozování závěrů pro budoucnost
- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí nalézat formulace, zvolení postupu a jeho řešení, vyhodnocení získaných dat, učí se chápat význam kontroly dosažených výsledků a vlastních postupů řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy
- učíme žáky pracovat s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, učebnice, návody, internet...)

Kompetence sociální a personální

- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, aby samostatným řešením dosahovali pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání energií na základě posuzování efektivity jednotlivých zdrojů
- podněcujeme k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- učíme chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji, k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- učíme žáky kriticky přistupovat k vlastním výsledkům a umět si stanovit kritéria hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a k pochopení výhod dodržování pravidel

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě vhodných postupů a prostředků, které odpovídají konkrétním situacím

ročníkové výstupy – 6.ročník	učivo - 6. ročník	PT
<i>F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i> - rozliší pojmy prvek a sloučenina a uvede vhodný příklad - rozliší pojmy atom a molekula - porovná vlastnosti látek rozhodne o skupenství látky (tělesa) - rozliší pojmy látka a těleso	Látky a tělesa Tělesa a látky Skupenství látek Atomy a molekuly Brownův pohyb Částicové složení pevných krystalických látek Vlastnosti kapalin a plynů	OSV EGS
<i>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i> i- popíše jednoduchý model atomu - uvede vlastnosti protonu, elektronu a neutronu - zelektruje těleso (třením, dotykem) a popíše tento jev - rozhodne, kdy se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - vysvětlí pojmy anion a kation a neutrální atom - ověří existenci elektrického pole, znázorní siločáry - rozliší vodič a izolant podle jejich chování v elektrickém poli - rozliší přírodní a umělý magnet - rozliší a popíše póly magnetu - popíše magnetickou interakci, demonstruje pokusem - vysvětlí pojem magnetické pole - rozliší trvalý a dočasný magnet - popíše magnetické pole tyčového magnetu indukčními čarami - stanoví magnetické póly Země - objasní princip kompasu	Elektrické vlastnosti látek Elektrování těles Elektrický náboj Model atomu Atomy různých chemických prvků Ionty Vodiče a izolanty Elektrické pole Tělesa v elektrickém poli Magnetické vlastnosti látek Magnety přírodní a umělé Póly magnetu Magnetické pole Magnetizace látky Indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země	
<i>F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a těleso</i> - odhadne rozměry tělesa - vyjmenuje různá délková měřidla - uvede užívanou značku veličiny - uvede základní jednotku délky, její díly a násobky - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot a správně zaokrouhlí - převádí jednotky délky	Měření délky Porovnání a měření délky Jednotky délky Délková měřidla Opakované měření délky	

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa - zváží těleso a hmotnost zapíše - uvede základní jednotku hmotnosti, její díly a násobky - uvede užívanou značku veličiny - porovná odhadem hmotnosti těles – převádí jednotky hmotnost	Měření hmotnosti tělesa Hmotnost tělesa Rovnoramenné váhy Porovnávání hmotnosti těles Jednotky hmotnosti Měření hmotnosti kapalného a pevného tělesa	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa - uvede základní jednotku času, její díly a násobky - odhadne délku časového intervalu - převádí jednotky času - vypočte aritmetický průměr z naměřených hodnot času	Měření času Jednotky času Měření času Zařízení k měření času	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa - určí základní jednotku objemu - uvede jednotky objemu, jejich díly a násobky - převádí užívané jednotky objemu - porovnává odhadem objemy nádob, kontroluje experimentálně - změří objem (kapalného, pevného tělesa) a zapíše výsledek (s určením odchylky měření)	Měření objemu tělesa Jednotky objemu Měření objemu kapalného tělesa Měření objemu pevného tělesa	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - určí základní jednotku teploty - změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek - sestrojí graf závislosti teploty na čase - objasní pojem termograf - uvede jednotky teploty - popíše princip teploměru, uvede některé typy	Měření teploty tělesa Teploměr Jednotky teploty Měření teploty tělesa Měření teploty vzduchu Změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání a ochlazování Změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - určí základní jednotku hustoty - vyhledá hustotu v tabulkách - vypočte hustotu látky z naměřených hodnot hmotnosti a objemu - uvede užívanou značku hustoty - uvede jednotky hustoty - vysvětlí pojem hustota látky	Hustota Hustota látky Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti látek z hustoty a objemu	

ročníkové výstupy – 7.ročník	učivo - 7. ročník	PT
- uvede (základní) jednotky fyzikálních veličin - převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času	Převody jednotek Jednotky délky a obsahu Jednotky objemu Jednotky hmotnosti Jednotky času	OSV EGS
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - objasní klid a pohyb tělesa a uvede vhodný příklad - objasní pojmy trajektorie a dráha - uvede značku a základní jednotku dráhy - uvede značku a základní jednotku rychlosti - uvede příklady přímočarého a křivočarého, posuvného a otáčivého, rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa Trajektorie a dráha Druhy pohybu Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha při rovnoměrném pohybu tělesa Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - vypočte rychlost z dráhy a času, uvede značku a jednotku - převádí jednotky rychlosti - sestrojí graf závislosti dráhy (rychlosti) na čase - přečte hodnoty z grafu		
F-9-2-03 určí v jednoduché konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry, výslednici - uvede značku a jednotku síly - uvede základní jednotku síly, její díly a násobky - změří velikost působící síly siloměrem a zapíše výsledek - uvede příklad vypovídající o velikosti síly 1N - porovná velikost gravitačních sil - určí směr gravitační síly - objasní pojem gravitační pole Země - rozliší pohybové a deformační účinky síly, demonstruje pokusem - rozezná působící síly v konkrétní situaci - znázorní sílu orientovanou úsečkou - rozlišuje mezi gravitační silou a hmotností a zapíše vztah mezi nimi ($g=10 \text{ N/kg}$) - experimentálně určí svislý a vodorovný směr - určí velikost síly	Síla a její vlastnosti Síla a její znázornění Jednotky síly Gravitační síla a hmotnost tělesa Zjištění velikosti síly	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá poznatky při řešení praktických problémů - popíše význam těžiště tělesa a experimentálně určí jeho polohu - vysvětlí na příkladu rovnováhu sil - určí graficky výslednici dvou sil	Skládání a rozkládání sil Skládání dvou sil stejného směru Skládání dvou sil opačného směru Skládání dvou a více sil různého směru Tíha a gravitační síla	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - předvede tlakovou sílu (na různé plochy), vysvětlí možné účinky - definuje veličinu tlak, uvede značku a jednotky - porovná a vypočte tlak v různých případech - objasní situace, kde se využívá snižování či zvyšování tlaku	Deformační účinky síly Tlaková síla Tlak Tlak v praxi	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - rozliší smykové a valivé tření - experimentálně ověří závislost třecí síly na tlakové síle, na kvalitě povrchu stykových ploch - uvede příklady projevů tření v praxi	Tření Třecí síla Měření třecí síly Tření v praxi	
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - uvede příčinu vzniku hydrostatického tlaku - popíše princip hydraulického zařízení a jeho využití - objasní podstatu Pascalova zákona - rozliší hydrostatický tlak a tlak vyvolaný vnější silou, demonstruje pokusem - rozhodne o chování těles v klidné kapalině - objasní podstatu Archimédova zákona - objasní příčinu vztlačové síly na ponořené těleso	Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon Hydraulická zařízení Účinky gravitační síly Země na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlačová síla působící na těleso v kapalině Archimédův zákon Potápění, plavání a vznášení tělesa v kapalině	
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - ukáže projevy atmosférického tlaku na vhodném příkladu - rozhodne o přetlaku či podtlaku v uzavřené nádobě - objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu - popíše závislost atmosférického tlaku na nadmořské výšce - popíše projevy vztlačové síly v atmosféře (na příkladech) - popíše princip manometru a uvede příklady použití	Mechanické vlastnosti plynů Atmosféra Země Atmosférický tlak Měření a změny atmosférického tlaku Vztlačová síla působící na těleso v atmosféře Tlak plynu v uzavřené nádobě, manometr	

ročníkové výstupy – 8.ročník	učivo - 8. ročník	PT
- používá zápis fyzikálních veličin (označení, velikost, jednotka) - k dané fyzikální veličině správně přiřadí fyzikální jednotku a naopak – převádí jednotky známých veličin	Fyzikální veličiny a jednotky Mezinárodní veličiny - SI Mezinárodní jednotky - SI Převody jednotek	OSV EGS
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - rozpozná přeměnu forem energie v různých situacích F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vysvětlí význam veličin práce a výkon na konkrétních příkladech - uvede značky veličin a používané jednotky - rozpozná, zda energie tělesa při konkrétním ději roste či klesá - porovná polohovou a pohybovou energii různých těles v různých situacích - vypočte polohovou energii tělesa v gravitačním poli Země - rozliší užitečnou a neužitečnou práci, vyjádří účinnost - popíše souvislost vnitřní energie tělesa s pohybem a polohou jeho molekul - vysvětlí, jak lze změnit vnitřní energii, uvede vnější projevy této změny - na konkrétních příkladech popíše způsoby tepelné výměny (vedení, tepelné záření, proudění) - rozliší tepelné vodiče a izolanty	Práce, energie Mechanická práce, výkon, Účinnost Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Zákon zachování energie Obnovitelné, neobnovitelné zdroje energie	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek a vysvětlí význam veličiny - vyjmenuje základní skupenské přeměny a dokumentuje na příkladech - vyhledá v tabulkách teploty tání a varu a vysvětlí jejich význam - vymezí hlavní faktory, které ovlivňují skupenské přeměny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh	Skupenské přeměny Tání a tuhnutí Vypařování (var) a kapalnění Sublimace a desublimace	
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - sestaví elektrický obvod (zdroj napětí, žárovky, ampérmetr, voltmetr) - rozliší vodič a izolant podle jejich chování v elektrickém poli - posoudí správné schéma reálného obvodu - rozliší nositele elektrického proudu v kovových vodičích a v tekutinách - uvede podmínky pro průchod elektrického proudu obvodem - uvede jednotky elektrického proudu - určí směr elektrického proudu v obvodu - uvede jednotky elektrického napětí - uvede příklady zdrojů elektrického napětí - rozlišuje zdroje napětí a spotřebiče - nakreslí a přečte elektrotechnické značky základních součástek	Elektrický proud a jeho příčiny Elektrický proud Elektrické napětí Zdroje elektrického napětí Spotřebiče Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod Sériové a paralelní zapojení žárovek Zapojení ampérmetru a voltmetru Zásady bezpečnosti při práci s elektrickým proudem	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - změří elektrický proud v obvodu - změří napětí v elektrickém obvodu - uvede jednotky elektrického odporu - zapojí rezistory sériově nebo paralelně a porovná celkový odpor - objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem - používá s porozuměním vztahy pro práci či výkon $P=U \cdot I, W = U \cdot I \cdot t$	Elektrický proud a jeho příčiny Měření proudu Měření elektrického napětí Elektrický odpor Zapojení rezistorů Výkon elektrického proudu Elektrická energie Výroba el. energie	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně	Zvukové jevy	

analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - předvede kmitavý pohyb a vysvětlí jeho vznik a vlastnosti - objasní pojem frekvence - popíše šíření kmitů prostředím - vyjmenuje různé zdroje zvuku - vysvětlí vznik a šíření zvuku - vysvětlí rozdíl mezi tónem a hlukem - vysvětlí (předvede), jak lze ovlivnit výšku tónu - vysvětlí pojmy ultrazvuk, infrazvuk, popíše výskyt a význam - uvede příklady na odraz či ohyb zvuku - určí rychlost zvuku ve vzduchu - popíše ucho jako přijímač zvuku - stanoví mez hladiny intenzity zvuku bezpečnou pro lidský sluch F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vlastnosti pružných těles Kmitání Vlnění Zdroje zvuku Šíření zvuku Vnímání zvuku Ochrana před nadměrným hlukem	
---	---	--

ročníkové výstupy - 9.ročník	učivo - 9. ročník	PT
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - popíše princip elektromagnetu a uvede příklady jeho využití - předvede a vysvětlí vznik indukovaného proudu a napětí - určí magnetické póly cívky - experimentálně ověří existenci magnetického pole cívky - pozná cívku, nakreslí elektrotechnickou značku F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - objasní princip elektrického zvonku - popíše princip elektromotoru - charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu - určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak - objasní činnost transformátoru - používá s porozuměním transformační vztah - uvede příklady použití transformátoru v praxi	Elektromagnetické jevy Magnetické pole cívky Galvanometr Elektromagnet Elektrický zvonek Působení mg. pole na vodič s proudem Elektrické motory Elektromagnetická indukce Střídavý proud Generátory střídavého proudu Transformátor Třífázový proud Zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči	OSV EGS
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - objasní (kvalitativně) mechanismus vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách, plynech a v polovodičích - experimentálně ověří vedení proudu ve vodném roztoku - uvede příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik, používá pojem iont - uvede způsoby ochrany před bleskem a úrazem elektrickým proudem ve vlhkém prostředí - vyjmenuje běžně užívané polovodičové součástky a vysvětlí jejich význam	Vedení elektrického proudu Vedení elektrického proudu v kovech Vedení elektrického proudu v roztoku elektrolytu Vedení elektrického proudu v plynech Vedení elektrického proudu v polovodičích,	
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - vysvětlí vliv prostředí na rychlost světla a uvede její hodnotu ve vakuu - popíše chování paprsku na optickém rozhraní F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce, měsíčních fází - objasní vznik stínů - uvede příklady optických prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné)	Přímocharé šíření světla Světelné zdroje, optické prostředí Světelný paprsek Stín Měsíční fáze Zatmění Slunce a Měsíce Rychlost světla	

- načrtne rozbíhavý a rovnoběžný svazek paprsků, demonstruje pokusem - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - rozliší světelný zdroj od tělesa, které světlo pouze odráží		
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - vysvětlí zákon odrazu světla a aplikuje tento zákon při řešení problémů - uvede příklady využití kulových zrcadel podle vlastností obrazu rozpozná duté a vypuklé zrcadlo	Odraz světla Odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí Zobrazení předmětu rovinným zrcadlem Kulová zrcadla Zobrazení předmětu kulovým zrcadlem	
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - rozpozná spojku a rozptylku - objasní princip zobrazení oční čočkou - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění - objasní princip rozkladu bílého světla optickým hranolem	Lom světla Lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí Úplný odraz světla Druhy čoček Zobrazení předmětu tenkou čočkou Optické vlastnosti oka Optické přístroje Rozklad světla optickým hranolem	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - rozpozná v jednoduchých případech přeměnu jedné formy energie na jinou - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - využívá poznatky o stavbě atomu k objasnění pojmů jaderná síla, a jaderná energie - vysvětlí rozdíl mezi přirozenou a umělou radioaktivitou - objasní princip jaderných reakcí - popíše funkci jaderného reaktoru a podstatu řízené štěpné reakce - zhodnotí výhody nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná energie Jaderné síly Radioaktivita Bezpečnost práce s radioaktivním materiálem Jaderné reakce (štěpná, termonukleární) Jaderný reaktor Jaderná elektrárna	
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - vyjmenuje planety sluneční soustavy - uvede příklady měsíců některých planet - rozliší pevné a plynné planety, vnější a vnitřní planety - uvede příklad hvězdy a popíše její životní cyklus - rozpozná nejznámější souhvězdí	Vesmír Sluneční soustava Pohyby těles sluneční soustav Hvězdy a jejich životní cyklus Orientace na obloze Galaxie Sluneční a hvězdný čas Souhvězdí Struktura vesmíru Vývoj vesmíru	

5.6.2 CHEMIE

Vzdělávací oblast	Člověk a příroda								
Vzdělávací předmět	Chemie								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, nemáme pro jeho výuku speciální odbornou učebnu, žáci nepracují s nebezpečnými látkami a přípravky.

V našich podmínkách nelze vyhovět bezpečnostním předpisům o skladování a práci s chemikáliemi, výuka probíhá na teoretické úrovni.

Výuka směřuje k podchycení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy.

Jedná se o frontální a skupinovou výuku s praktickými cvičeními, která je omezena vybavením školy pomůckami. Lze pracovat jen s přírodními materiály s použitím odborné literatury.

Předmět úzce souvisí s matematikou(chemické výpočty), s fyzikou (vlastnosti látek, fyzikální veličiny), se zeměpisem (surovinové zdroje chemického průmyslu) a s přírodopisem (význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví).

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování, jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- učíme správně používat chemické termíny, symboly a značky

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme k nacházení příkladů chemických jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich podstaty a klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme k argumentaci, vytváříme situace, při kterých mohou žáci vzájemně komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme ke smysluplné diskusi a vedeme žáky k respektování názorů druhých

Kompetence občanské

- vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc, umět poskytnout první pomoc)
- předkládáme žákům situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky - rozliší různorodé, stejnorodé směsi a chemické látky a uvede příklady - použije správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěný, nasycený a nenasyčený roztok - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, aerosol, mlhu a uvede příklad CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - zná faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi - navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě - vyjmenuje metody k oddělování složek ze směsi, popíše princip	Nebezpečné látky Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Směsi, dělení složek směsí Zásady bezpečnosti práce	
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - zná triviální názvy vybraných skupin - vyjmenuje vybrané skupiny prvků z PT - orientuje se v PT - odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - uvede příklad chemických reakcí probíhajících v přírodě a při chemických výrobcích - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu - vysvětlí, co udává protonové číslo - zapíše vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - používá pojmy chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - ze vzorce sloučeniny odvodí počet prvků, jejich název, počet jednotlivých prvků v molekule, zná triviální názvy vybraných skupin	Stavba atomu Periodická soustava prvků Chemická vazba, molekuly, iontová vazba, ionty Chemický děj Vzduch Kyslík	
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách, vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi. - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - v plynném obalu Země CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku UIP a	Vodík Voda – projekt (zadání) Halogeny Bezokyslíkaté kyseliny	

<i>uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i>	Kyslíkaté kyseliny Amoniak	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, vytvoří vzorec a název - zapíše z názvu vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - vysvětlí význam skleníkového efektu a uvede příklady opatření, kterými jej lze omezit	Oxidy Sulfidy Solí bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin Solí a životní prostředí Výroba paliv a energie Chemie ve službách člověka	

ročníkové výstupy – 9.ročník	učivo - 9. ročník	PT
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vypočítá složení roztoku - připraví roztok daného složení - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	Opakování 8. ročníku, motivace k učivu 9. ročníku	OSV EGS EV
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - rozliší anorganické a organické sloučeniny - vytvoří vzorce uhlovodíků - rozliší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	Základní chemické výpočty	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu, uhlí a dehtu - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání	Alkany Alkeny a alkyny Areny Ropa – projekt (zadání)	
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - rozliší a zapíše vzorce derivátů uhlovodíků, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - dovede tvořit vzorce derivátů uhlovodíků - zapíše základní rovnice u těchto derivátů, hlavně jejich přípravu – výrobu - uvede výchozí látky pro výrobu uvedených derivátů - dokáže rozlišit jednotlivé typy reakcí přípravy derivátů uhlovodíků	Benzin a nafta Automobilismus Halogenderiváty Dusíkaté deriváty Alkoholy Alkoholismus Vícesytné alkoholy a fenoly Ostatní kyslíkaté deriváty Karboxylové kyseliny	
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy		

- uveďte příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě	Estery Soli karboxylových kyselin Lipidy Sacharidy Fotosyntéza Dýchání, Vitamíny Kvašení, Bílkoviny, Nuklové kyseliny	
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - uveďte význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních polymerů - rozliší plasty od dalších látek - uveďte zástupce plastů - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uveďte výhody a nevýhody jejich používání - Vysvětlí význam používání pesticidů, zná jejich rizika pro životní prostředí a člověka - definuje detergenty, popíše jejich složení a vlastnosti - zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - vysvětlí význam léčiv, zná rizika spojená s jejich užíváním - uveďte příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uveďte příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - uveďte příklad chemických reakcí probíhajících v přírodě a při chemických výrobcích - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické	Hormony Alkaloidy Plasty Drogy a návykové látky Doping ve sportu Pesticidy, detergenty Průmyslová hnojiva Stavební materiály Exotermní a endotermní reakce, reakční teplo	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - vyčíslí vybrané chemické rovnice - uveďte zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek - vyhledá a vypočítá molární hmotnost pomocí PT	Katalýza, inhibice, enzymy, katalyzátory, inhibitory Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Prezentace projektů žáků - hodnocení	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - uveďte faktory ovlivňující průběh chemických reakcí a vysvětlí jejich vliv na bezpečný průběh reakce - vyčíslí celkový počet přijmutích a odevzdaných elektronů v konkrétní redoxní reakci - pozná a zařadí reakce v souvislosti na redukčních a oxidačních činidlech	Redoxní děje, hoření, koroze Elektrolýza, vedení proudu v roztocích Řada napětí kovů Galvanický článok, akumulátory Chemické reakce a jejich klasifikace	
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - vyjmenuje základní odvětví chemického průmyslu a jejich výrobky - uveďte příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje	Výroba paliv a energie	

- vyhledává v mapě oblasti, kde v ČR se nachází chemický průmysl - zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, navrhne nápravu - vyvodí rizika jednotlivých výrob v chemickém průmyslu v souvislosti na životní prostředí - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady - popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů	Alternativní zdroje energie Výrobky chemického průmyslu	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - uvede, jak postupovat při požáru - uvede principy hašení a druhy hasících přístrojů	Mimořádné události, havárie, úniky nebezpečných látek <i>Chemie a trvale udržitelný rozvoj</i> <i>Chemické látky v životním prostředí</i>	

5.6.3 PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast	Člověk a příroda								
Vzdělávací předmět	Přírodopis								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Přírodopis je součástí vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

Pro výuku nemáme samostatnou odbornou učebnu, jsou využívány demonstrační pomůcky, odborná literatura, výukové programy. Škola je po této stránce dostatečně vybavena.

Předmět směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny.

Podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, seznamuje se stavbou živých organismů.

V předmětu je uplatněna především frontální a skupinová výuka s použitím demonstračních pomůcek, přírodnin, pracovních listů a odborné literatury, jsou uskutečňovány přírodovědné vycházky a třídní projekty.

Přírodopis úzce souvisí s chemií (vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, ochrana ŽP - chem. znečišťování), s fyzikou (světelná energie, sluch, zrak), se zeměpisem (rozšíření živočichů a rostlin, biotypy, CHKO, národní parky).

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů a zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- nasloucháme a respektujeme názor druhých
- interpretujeme nebo prezentujeme různé texty, obrazové materiály, grafy, kartogramy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů a navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti
- vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a následnému hodnocení svých výsledků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví vlastního a zdraví druhých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci organizovat a navrhnout časový postup a rozvrh

Kompetence digitální

- připravujeme žáky k využití získaných dat při učení a při využívání v běžném životě

ročníkové výstupy – 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - rozliší a vyjmenuje základní projevy a podmínky života. - posoudí, které děje patří mezi projevy života a které nikoli - vysvětlí důležitost vody, živin, kyslíku a slunečního záření pro život na Zemi - charakterizuje tři základní skupiny organismů z hlediska potravních vztahů (producenti, konzumenti, rozkladači) - vyjmenuje základní vztahy mezi organismy (potravní vztahy, symbióza, predace, parazitismus) - vysvětlí podstatu a průběh potravních vztahů mezi organismy - vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida - objasní základní principy fotosyntézy	NEŽIVÁ PŘÍRODA Planeta Země a vznik života na Zemi Planeta Země Vznik života na Zemi OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Projevy života a podmínky života na Zemi – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života Rozmanitost přírody Vztahy mezi organismy BIOLOGIE ROSTLIN Fyziologie rostlin Základní principy fotosyntézy OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Základní struktura života Buňka (rostlinná, živočišná), tkáň, orgány, orgánové soustavy Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	EV OSV EGS
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - charakterizuje viry, porovná, v čem se liší virus od buňky - popíše, jak se viry množí - vyjmenuje příklady virových onemocnění, způsoby vniku virové nákazy do lidského těla, způsoby ochrany před virovými nákazami - charakterizuje bakterie, uvede, ze kterých částí je složena bakteriální buňka - vysvětlí postavení bakterií v potravním řetězci - vyjmenuje příklady bakteriálních onemocnění, bakterie, které je způsobují, způsoby vniku bakteriální nákazy do lidského těla - charakterizuje sinice, uvede příklady a význam sinic - vysvětlí postavení sinic v potravním řetězci	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Viry a bakterie Výskyt, význam a praktické využití Sinice	
P-9-2-01 Vyjmenuje skupiny hub a rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - popíše stavbu těla houby - popíše a vysvětlí proces rozmnožování hub - uvede zásady, které je třeba dodržovat při sběru hub k jídlu - uvede příklady praktického využití hub - vysvětlí význam lišejníků v přírodě - vyjmenuje a pozná některé zástupce lišejníků	BIOLOGIE HUB Houby bez plodnic Charakteristika Pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi Stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami Lišejníky výskyt a význam	
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - popíše základní dělení řas, uvede zástupce - popíše prostředí, ve kterém žijí řasy - vysvětlí způsob výživy řas - odvodí význam řas ve vodním prostředí	BIOLOGIE ROSTLIN Systém rostlin Poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas	
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. - uvede zástupce prvoků, jejich výskyt a význam v přírodě	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Vývoj, vývin a systém živočichů Prvoci Bezobratlí: Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Projevy chování živočichů	

- zařadí zástupce prvků do skupin podle způsobu pohybu - uvede zástupce žahavců, jejich společné znaky, výskyt, význam - popíše stavbu těla nezmara - popíše stavbu těla ploštěnců - uvede zástupce ploštěnců, jejich výskyt, význam - vysvětlí rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců (způsob výživy, rozmnožování) - popíše stavbu těla hlístů, uvede zástupce, charakterizuje je - vysvětlí, v čem jsou nebezpeční cizopasní hlísti pro člověka - vyjmenuje zásady dodržování hygieny jako ochrany proti nákaze - uvede znaky měkkýšů, pozná běžné zástupce plžů, mlžů, hlavonožců - roztřídí je podle výskytu, podle různých typů schránek - uvede rozdíly ve stavbě těla hlemýžďe a škeble, porovná způsoby dýchání u těchto zástupců - zhodnotí význam měkkýšů v přírodě i pro člověka - uvede charakteristické znaky, zástupce, význam kroužkovců - popíše stavbu těla žízály - určí znaky, zástupce členovců, uvede jejich výskyt a význam - popíše a porovná vnitřní a vnější stavbu těla vybraných členovců - třídí členovce podle stavby těla do tříd (pavoukovci, korýši, hmyz), popřípadě dalších nižších taxonomických jednotek - rozezná různé typy ústních ústrojí a jejich přizpůsobení se způsobu života - vysvětlí rozdíly ve způsobu rozmnožování hmyzu s proměnou dokonalou a s proměnou nedokonalou - porovnává stavbu těl, výskyt a vývoj orgánových soustav mezi jednotlivými skupinami organismů - uvede zásady prevence a první pomoc při kousnutí klíštětem, bodnutí včelou		
P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - vysvětlí pojmy ekosystém, biologická rovnováha - uvede příklad ekosystému, popíše vztahy v ekosystému - vyjmenuje některé zásahy člověka do přírody, popíše dopad těchto zásahů na životní prostředí - posoudí, uvede příklady, jak on sám může přispět ke zlepšení životního prostředí ve svém okolí - vysvětlí závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany - vyjmenuje příklady ochrany přírody, chráněná území v ČR - vyjmenuje některé druhy chráněných rostlin a živočichů - uvede zásady vhodného a ohleduplného chování v přírodě	ZÁKLADY EKOLOGIE Organismy a prostředí Vzájemné vztahy mezi organismy, organismy a prostředím, populace, společenstvo, potravní řetězec, rovnováha v ekosystému, ekosystém přirozený, umělý Ochrana přírody a životního prostředí Jak člověk zasahuje do přírody Ochrana přírody, chráněná území	
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírod. - používá přístroje potřebné k pozorování: lupa, dalekohled, mikroskop - aplikuje praktické metody poznávání přírody (klíče, atlasy, sbírky) - určuje vybrané zástupce rostlinné a živočišné říše - načrtne a popíše jednoduchý náčrt části rostliny či živočicha	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Praktické metody zkoumání přírody pozorování, pokus, shromažďování a vyhodnocování údajů, lupa, dalekohled, mikroskop, určovací klíče a atlasy, laboratorní práce, přímé pozorování v přírodě - vycházky, exkurze, besedy ukázky odchytu některých živočichů Výukový program – „Co se skrývá na dně“ Projektové vyučování na Den Země	

ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. - uvede znaky, zástupce, způsob života, výskyt a význam skupin strunatců - popíše stavbu těla a přizpůsobení se prostředí vybraných zástupců jednotlivých skupin strunatců - porovnává stavbu těla a třídí živočichy do hlavních taxonomických skupin	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů Významní zástupci jednotlivých skupin strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů Projevy chování živočichů Strunatci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci (vejcorodí, živorodí, vačnatci, placentálové, hmyzožravci, letouni, hlodavci, zajáci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci)	EV OSV EGS

- vyhledá důležité informace o vybraných zástupcích v atlase zvířat, odborných knihách, na internetu, vypracuje referát, který prezentuje - vysvětlí, jak se bezpečně chovat při styku s různými živočichy - navazuje na znalosti získané z pozorování živočichů v přírodě, v domácnosti a na znalosti získané v předchozích ročnících, aktivně je používá	(kopytníci, primáti – v 8. ročníku)	
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - nakreslí schéma, popíše a vysvětlí význam, funkce částí těla vyšších rostlin, jejich vzájemné vztahy - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů - porovná rozmnožování pohlavní a nepohlavní, uvede příklady, využití při pěstování - orientuje se v přehledu systému rostlin, uvede k jednotlivým kategoriím zástupce - uvede základní znaky jednotlivých skupin rostlin - vyjmenuje znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin, uvede rozdíly mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou - uvede, čím se liší krytosemenné, nahosemenné a výtrusné rostliny - u vybraných čeledí vyjmenuje a určí zástupce pomocí klíčů a atlasů - popíše a vysvětlí, jak se některé rostliny přizpůsobují podmínkám prostředí - vytvoří herbář (atlas) vybraných rostlin - vysvětlí hospodářský význam vybraných zástupců - posoudí význam rostlin a popíše možné způsoby jejich ochrany - uvede zástupce chráněných rostlin	BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie a morfologie rostlin Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod Fyziologie rostlin Základní principy fotosyntézy (probíráno v 6. ročníku - zopakování), dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin Nižší rostliny, vyšší rostliny Poznávání a zařazování daných zástupců řas (6. ročník - zopakování), mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) Vývoj a využití hospodářsky významných zástupců (u jednotlivých čeledí) Význam rostlin a jejich ochrana Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš, přizpůsobení rostlin životu na souši, pletiva Výtrusné rostliny: mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny Semenné rostliny – části těla Nahosemenné rostliny: jinany, jehličnany Krytosemenné rostliny: vybrané čeledi jednoděložných a dvouděložných (liliovité, lipnicovité, vstavačovité, listnaté stromy a keře, pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité)	
P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. - vyjmenuje a pozná některé druhy ohrožených rostlin a živočichů - vyjmenuje lidské aktivity ohrožující životní prostředí, posoudí jejich negativní vliv na životní prostředí - uvede zásady vhodného a ohleduplného chování v přírodě - charakterizuje jednotlivé ekosystémy, vyjmenuje rostliny a živočichy, kteří tam žijí (příklady producentů, konzumentů a rozkladačů – vztahy mezi nimi) - uvede způsoby, jak chránit tyto ekosystémy	ZÁKLADY EKOLOGIE Ohrožené rostliny a živočichové Aktivity ohrožující životní prostředí Chování člověka v přírodě Společenstvo lesa, společenstvo vod a mokřadů, společenstvo luk, pastvin a travnatých strání, společenstvo polí a sídelní aglomerace (ekosystémy umělé a přirozené – opakování ze 4. a 6. r.) (vztahy ve společenstvech – opakování ze 6. r.)	
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody (klíče, atlasy, herbáře, sbírky) - určuje vybrané zástupce rostlinné a živočišné říše v závislosti na probíraném tématu, přímém pozorování v přírodě - načrtne a popíše jednoduchý náčrt rostliny, zástupce živočichů - vytvoří atlas zvířat, herbář, prezentuje jej před skupinou	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY používání jednoduchých určovacích klíčů a atlasů herbář pozorování v přírodě laboratorní práce – pozorování: oko, lupa, mikroskop	

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. - uvede základní znaky a charakteristiky, způsoby chování skupin savců, objasní způsob života těchto živočichů a přizpůsobení danému prostředí,	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ZOOLOGIE Vývoj, vývin a systém živočichů Savci Společné znaky Savci se přizpůsobují prostředí Přehled hlavních skupin savců (opakování ze 7. r.) sudokopytníci lichokopytníci primáti	EV OSV EGS

ve kterém žijí - vysvětlí funkce a činnost orgánů u vybraných živočichů - zařadí je do skupin, určí vybrané živočichy - posoudí jejich význam v přírodě i pro člověka - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody		
- vysvětlí rozdíl mezi chováním vrozeným a naučeným - objasní využití etologických poznatků pro člověka - porovnává chování člověka a živočichů v modelových situacích	Základy etologie Projevy chování Chování vrozené, získané, instinktivní Chování ochranné, obranné Sociální chování, komunikace	
P-9-5-02 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - zařadí člověka do systému živočišné říše - vysvětlí pravděpodobný původ a vývoj člověka	BIOLOGIE ČLOVĚKA Fylogeneze člověka předkové člověka vývoj člověka	
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - určí polohu jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla - objasní stavbu jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla - objasní funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - časově vymezí a stručně charakterizuje jednotlivá vývojová období v životě člověka	BIOLOGIE ČLOVĚKA Anatomie a fyziologie Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (orgánové soustavy: opěrná, pohybová, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídící, smyslové orgány) Vyšší nervová činnost Ontogeneze - Vývin lidského jedince oplození, nitroděložní vývin jedince, vývin jedince po narození, antikoncepce	
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - u jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla rozlišuje příčiny, případně příznaky nemocí - popíše zásady jejich prevence a léčby	BIOLOGIE ČLOVĚKA Nemoci, úrazy, prevence Příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	
P-9-1-03 Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě P-9-1-02 Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - porovná rozmnožování pohlavní a nepohlavní, uvede příklady	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Základy nauky o dědičnosti Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, geny (vlohy), křížení Význam genetiky Pohlavní a nepohlavní rozmnožování	

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - objasní vznik vybraných nerostů a hornin - popíše vlastnosti vybraných nerostů a hornin - určí a pojmenuje vybrané zástupce	NEŽIVÁ PŘÍRODA Nerosty a horniny Vznik, vlastnosti (fyzikální, chemické), třídění Praktický význam a využití zástupců Určování vzorků – praktické poznávání Mineralogie prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, sírany, fosforečnany, křemičitany Petrologie vyvřelé horniny, usazené horniny, přeměněné horniny	EV OSV EGS
P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - nakreslí a popíše průřez stavby Země - vyjmenuje vnitřní a vnější geologické děje, rozliší je - objasní geologický oběh hornin i oběh vody - vysvětlí význam půdy pro život	NEŽIVÁ PŘÍRODA Země – vznik a stavba Země Vnější a vnitřní geologické jevy – příčiny a důsledky Vnitřní geologické děje (pohyby litosférických desek, poruchy zemské kůry, magma, horninový cyklus) Vnější geologické děje (zvětrávání, činnost vody, větru, zemské tíže, koloběh vody) Půdy - složení půdy, vlastnosti půdy, význam půdy, ochrana půdy	
P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ZÁKLADY EKOLOGIE Ochrana přírody a životního prostředí - globální	

- uvede příklady globálních problémů - diskutuje o globálních problémech a navrhne řešení	problémy a jejich řešení (probíráno též v Ov v 7. ročníku)	
<i>P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</i> - uvede příklady vlivu klimatických změn na živé organismy - uvede příklady nejčastějších příčin vzniku přírodních katastrof - vyhledá s pomocí učebnice, internetu, encyklopedie světové přírodní katastrofy a katastrofy v ČR - uvede způsoby ochrany před vybranými přírodními událostmi	NEŽIVÁ PŘÍRODA Podnebí a počasí ve vztahu k životu -význam vody, teploty prostředí pro život, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy (<i>zeměpis v 9. r. v červnu</i>) Příčiny vzniku Světové přírodní katastrofy Nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
<i>P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Praktické metody poznávání přírody: pozorování okem, lupou, používání atlasu, sbírky nerostů a hornin, ověřování vlastností nerostů a hornin přímé pozorování v přírodě	

5.6.4 ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast	Člověk a příroda								
Vzdělávací předmět	Zeměpis								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka je zaměřena na získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů a pojmů, získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací.

Učí žáky respektovat přírodní hodnoty, lidské výtvořiny, vede k podpoře ochrany životního prostředí a rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa.

Rozvíjí kritické myšlení a logické uvažování, umožňuje aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

Vzdělávání probíhá formou frontální a skupinové výuky a využitím demonstračních pomůcek, map, obrazového materiálu, pracovních listů, odborné literatury, časopisů a krátkodobých projektů.

Předmět zeměpis úzce souvisí s chemií (surovinové zdroje, znečištění ŽP), s fyzikou (sluneční soustava, vesmír), s přírodopisem (rozšíření živočichů a rostlin, biotypy, CHKO, národní parky).

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací, k užívání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vzájemné komunikaci mezi sebou a mezi učitelem, k naslouchání a respektování názorů druhých a vhodně na ně reagovat.
- učíme žáky interpretovat a prezentovat různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování různých forem informací, k argumentaci a diskusi na dané téma, k obhajobě svých výroků a ke konkrétním odpovědím
- umíme argumentovat, diskutovat na dané téma a obhájit si své výroky
- odpovídáme na otevřené otázky a umíme pracovat s chybou

Kompetence sociální a personální

- utváříme u žáků pocit zodpovědnosti za svá jednání, vedeme ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení výsledků svých i druhých, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku
- vedeme žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, k pochopení práv a povinností, k tomu, aby brali ohled na druhé v geografickém i životním prostředí
- učíme žáky vytvářet si osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečného chování v terénu, k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- rozvíjíme u žáků podnikatelské myšlení, chápání podstaty, cíle a rizika

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- učíme žáky používat geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě

ročníkové výstupy - 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - vyjmenuje historické mezníky v dobývání vesmíru - vysvětlí, jak lidé zkoumají vesmír v současnosti	Vesmír vznik a vývoj výzkum a dobývání	OSV EGS MKV EV
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - na příslušném modelu ukáže a vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy - charakterizuje rozdíly mezi planetou a hvězdou - diskutuje o postavení a významu Slunce ve vesmíru	Sluneční soustava Slunce, planety, planetky, měsíce, komety, meteorická tělesa	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - vyhledá údaje o Zemi	Planeta Země tvar a rozměry	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vysvětlí pojmy rovnoběžka, poledník a zeměpisná síť	Zeměpisná síť rovnoběžky, poledníky	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - určí zeměpisnou polohu jednotlivých míst na planetě Zemi pomocí zeměpisných souřadnic	Určování zeměpisné polohy	
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - uvede základní pohyby, které Země vykonává a charakterizuje jejich důsledky	Planeta Země pohyby střídání dne a noci, střídání ročních období	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - jmenuje jedinou přirozenou družici Země - vyhledá základní údaje o Měsíci - charakterizuje důsledky jeho fáze a pohybů	Měsíc fáze a pohyby	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vysvětlí pojmy glóbus a mapa - vypočítá vzdálenosti na glóbu a mapách různých měřítek	Glóbus Mapa měřítko druhy map	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vysvětlí časová pásma, pásmový čas a datová hranice	Čas na zeměkouli časová pásma datová hranice	

- určí čas v jednotlivých časových pásmech		
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vysvětlí znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách - odliší pojmy: vrstevnice, kóta, nadmořská výška - přiřadí obsah smluveným značkám a symbolům - orientuje se na turistických mapách	Výškopis a polohopis obsah mapy vysvětlivky práce s turistickou mapou	
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - vyjmenuje složky krajinné sféry - nakreslí a popíše stavbu planety Země - vyjmenuje části oceánského dna - vysvětlí způsoby vzniku pohoří Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - vysvětlí působení vnitřních a vnějších geologických sil na zemský povrch	Krajinná sféra Litosféra stavba planety Země litosférické desky a jejich pohyby zemětřesení a sopečná činnost vznik pohoří vnitřní a vnější geologické síly	
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - orientuje se v pojmech: oceán, moře, záliv, průliv, průplav - popisuje pohyby mořské vody - vysvětlí význam a původ vodstva na pevnině - ukáže na mapě hlavní vodní toky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce - nakreslí a popíše oběh vody na Zemi	Hydrosféra význam hydrosféry světový oceán, pohyby oceánské vody vodstvo na pevnině - řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce podpovrchová voda oběh vody	
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - pochopí a popíše důsledky sklonu zemské osy - definuje rozdíl mezi počasím a podnebím - vyjmenuje podnebné pásy - vysvětlí jednotlivé jevy probíhající v atmosféře	Atmosféra složení, význam počasí, podnebí podnebné pásy jevy v atmosféře	
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vysvětlí složení půdy a vyjmenuje půdotvorné činitele - rozlišuje základní půdní typy a půdní druhy - diskutuje o významu půd a nebezpečích, která půdu ohrožují	Pedosféra vlastnosti a složení půdy půdní typy půdní druhy význam půdy nebezpečí, která půdu ohrožují	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - charakterizuje rozšíření jednotlivých vegetačních pásů na Zemi - vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů - popisuje výškové vegetační stupně v krajině - diskutuje o katastrofách ohrožujících krajinu i životy lidí	Biosféra polární oblasti, tundra, tajga, lesy mírného pásu, stepi, subtropická biota, pouště, savany, tropické lesy výškové vegetační stupně v krajině katastrofy ohrožující krajinu i životy lidí	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Lidé na Zemi rozmístění a počet obyvatel rozdělení podle jednotlivých znaků vyspělost zemí světa	

- vyhledá údaje o počtu obyvatel naší planety - popíše rozmístění obyvatelstva na Zemi - na mapě ukáže problémové regiony - diskutuje o výhledech do budoucna - vysvětlí pojmy migrace, imigrace, emigrace - rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků a náboženství		
--	--	--

ročníkové výstupy - 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - vyhledá a seřadí světadíly a oceány podle rozlohy - na mapě ukáže okrajová moře, vnitřní moře, poloostrovy, ostrovy; popíše polohu světadílů, průlivy a průplavy, které je oddělují	Světadíly a oceány geografická poloha, rozloha, členění	OSV EGS MKV EV
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - na mapě najde významná pohoří, nížiny, řeky, jezera, pouště - určí podnebné a vegetační pásy, do kterých světadíl patří - vyhledá významné rostliny a živočichy - ukáže a vyjmenuje naleziště důležitých nerostných surovin - porovná rozmístění a počet obyvatel - diskutuje o problémech s přelidněním a nemocemi - rozliší jednotlivé regiony a stručně charakterizuje shodné a rozdílné znaky: podnebí, hospodářskou úroveň, obyvatelstvo	Afrika poloha, rozloha, členitost pobřeží povrch, podnebí, vodstvo přírodní krajiny obyvatelstvo a hospodářství politické rozdělení regiony	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - na mapě ukáže oceán, zhodnotí jeho hospodářské využití - diskutuje o činnostech člověka, která ohrožují život v oceánu	Atlantský oceán poloha, význam oceánské dno hospodářské využití nebezpečí ohrožující oceán	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - na mapě ukáže a specifikuje polohu a povrch Ameriky; vyhledá důležitá pohoří, nejvyšší vrcholy, významné řeky, jezera, moře, oceány, které Ameriku obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, uvede typické zástupce rostlin a živočichů - vysvětlí a zdůvodní rasovou pestrost obyvatelstva amerického kontinentu a vliv kolonizace a její důsledky na původní obyvatelstvo - vyhledá významná města a aglomerace - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - rozliší jednotlivé regiony - charakterizuje jejich shodné a rozdílné znaky: hospodářskou úroveň, přírodní podmínky, obyvatelstvo	Amerika poloha, rozloha, členitost pobřeží povrch, podnebí, vodstvo přírodní krajiny obyvatelstvo a hospodářství politické rozdělení, regiony Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - na mapě ukáže jižní polární oblast - zhodnotí podmínky k životu a hospodářské využití	Antarktida poloha podnebí rostlinstvo, živočišstvo význam	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - na mapě ukáže oceán, zhodnotí jeho hospodářské využití - diskutuje o činnostech člověka, která ohrožují život v oceánu	Indický oceán poloha, význam hospodářské využití nebezpečí ohrožující oceán	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Tichý oceán poloha, význam hospodářské využití	

- na mapě ukáže oceán, zhodnotí jeho hospodářské využití - diskutuje o činnostech člověka, která ohrožují život v oceánu	nebezpečí ohrožující oceán	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - na mapě najde významná pohoří, nížiny, řeky, jezera, pouště - určí podnebné a vegetační pásy, do kterých světadíl patří - vyhledá významné rostliny a živočichy - ukáže a vyjmenuje naleziště důležitých nerostných surovin - porovná rozmístění a počet obyvatel - rozliší jednotlivé regiony a stručně charakterizuje shodné a rozdílné znaky: podnebí, hospodářskou úroveň, obyvatelstvo	Austrálie a Oceánie poloha, rozloha, členitost pobřeží povrch, podnebí, vodstvo přírodní krajiny obyvatelstvo a hospodářství regiony	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - na mapě ukáže a specifikuje polohu a povrch Asie; vyhledá důležitá pohoří, nejvyšší vrcholy, významné řeky, jezera, moře, oceány, které Asii obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Asie, uvede typické zástupce rostlin a živočichů - vysvětlí a zdůvodní rasovou pestrost obyvatelstva - na mapě vyhledá regiony s nejvyšší hustotou osídlení a významná města a aglomerace - uvede nejrozšířenější náboženství - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - rozliší jednotlivé regiony - charakterizuje jejich shodné a rozdílné znaky: hospodářskou úroveň, podnebí, přírodní podmínky, obyvatelstvo	Asie poloha, rozloha, členitost pobřeží povrch, podnebí, vodstvo přírodní krajiny obyvatelstvo a hospodářství politické rozdělení, regiony	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - na mapě ukáže severní polární oblast - zhodnotí podmínky k životu a hospodářské využití	Arktida, Severní ledový oceán poloha, podnebí rostlinstvo, živočišstvo hospodářské využití	

ročníkové výstupy - 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - na mapě ukáže a specifikuje polohu a povrch Evropy - vyhledá důležitá pohoří, nejvyšší vrcholy, významné řeky, jezera, moře, oceány, které Evropu obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Evropy - uvede typické zástupce rostlin a živočichů - charakterizuje rozmístění obyvatelstva Evropy - na mapě ukáže regiony s nejvyšší hustotou osídlení a největší sídla - uvede nejrozšířenější náboženství - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin - uvede politická, ekonomická a hospodářská seskupení v Evropě Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - rozliší jednotlivé regiony - charakterizuje jejich shodné a rozdílné znaky: hospodářskou úroveň, podnebí, přírodní podmínky, obyvatelstvo	Evropa poloha, rozloha, členitost pobřeží povrch, podnebí, vodstvo přírodní krajiny obyvatelstvo a hospodářství politické rozdělení, regiony střední Evropa severní Evropa západní Evropa jižní Evropa jihovýchodní Evropa východní Evropa	OSV EGS MKV EV
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - popíše historický vývoj, rozšiřování, instituce a symboly EU - diskutuje o pozitivěch a negativěch vstupu ČR do EU	Evropská unie historický vývoj symboly instituce	

Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - charakterizuje rozlohu a polohu ČR v Evropě - posoudí význam ČR jako samostatného státního útvaru - zhodnotí historický vývoj státního území	Česká republika rozloha, poloha vývoj státního území symboly	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - na mapě vyhledá nejvýznamnější historická a současná sídla	Sídla obce a města	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - shrne a rozliší hlavní znaky jednotlivých geologických období - vysvětlí rozdíly ve vývoji České vysočiny a Západních Karpat - vyjmenuje typy reliéfu	Vznik a vývoj povrchu geologický vývoj typy reliéfu členitost povrchu	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - ukáže na mapě jednotlivé geomorfologické provincie, subprovincie, významné celky a oblasti	Geomorfologické členění	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - na mapě ukáže jednotlivé podnebné oblasti - vysvětlí faktory ovlivňující rozložení teplot a srážek v ČR	Podnebí teplota srážky podnebné oblasti	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - na mapě ukáže významné řeky, jezera, rybníky a přehrady; zdůvodní jejich význam a využití - zdůvodní význam vody pro život a nebezpečí s tím spojená (znečištění)	Vodstvo řeky, jezera, rybníky, přehrady význam vody znečištění	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - charakterizuje a ukáže na mapě půdní druhy a půdní typy - porovná jejich rozmístění, využití a význam pro hospodářství	Půdy půdní druhy půdní typy hospodářské využití	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - popíše a vysvětlí výškové vegetační stupně na území ČR - uvede typické zástupce flóry a fauny - na příkladech zdůvodní význam vlivu člověka na původní a současnou tvář krajiny	Rostlinstvo a živočišstvo vegetační stupně flóra a fauna	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - vyhledá na mapě chráněná území: národní parky, chráněné krajinné oblasti a maloplošná chráněná území - vysvětlí nutnost a význam ochrany přírody	Ochrana přírody kategorie chráněných území národní parky	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Životní prostředí	

republiky v evropském a světovém kontextu - zhodnotí kvalitu životního prostředí: ovzduší, voda, půda - na mapě vyhledá nejvíce ohrožené regiony		
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - zdůvodní a vysvětlí základní demografické pojmy a údaje: přirozený přírůstek, úbytek; věková, vzdělanostní, národnostní, náboženská struktura, migrace - na mapě najde a vysvětlí odlišnosti jednotlivých regionů	Obyvatelstvo demografické údaje přirozený přírůstek, úbytek věková, vzdělanostní, národnostní, náboženská struktura migrace	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - vyjmenuje nejdůležitější pěstované plodiny - porovná chov hospodářských zvířat - objasní vazbu potravinářského průmyslu na zemědělskou produkci	Zemědělství rostlinná výroba živočišná výroba potravinářský průmysl	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - vlastními slovy popíše vývoj hospodářství ve 20. století: období první republiky, vývoj po roce 1948 a po roce 1989 - charakterizuje průmyslová odvětví ČR a jejich význam - na mapě ukáže hlavní průmyslové oblasti	Průmysl vývoj hospodářství průmyslová odvětví průmyslové oblasti	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - charakterizuje druhy dopravy a porovná význam, jejich výhody a nevýhody - analyzuje problémy dopravy na území ČR	Doprava a spoje silniční železniční vodní letecká potrubní	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - posoudí význam služeb pro každodenní život - uvede příklady služeb - na mapě ukáže významné rekreační lokality	Služby a cestovní ruch hospodářský význam lokality cestovního ruchu	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - uvede hlavní vývozní a dovozní komodity - vysvětlí strukturu zahraničního obchodu ČR	Zahraniční obchod vývoz a dovoz struktura obchodu	
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - vyjmenuje a na mapě ukáže kraje ČR - charakterizuje jednotlivé kraje a vzájemně je porovnává - využívá znalosti získaných při studiu přírodních a hospodářských podmínek ČR	Kraje Praha Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královehradecký kraj Pardubický kraj kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Moravskoslezský kraj Zlínský kraj	
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo	Místní region	

školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - popisuje a zhodnotí postavení místního regionu v rámci ČR - vyjmenuje hlavní přírodní a socioekonomické znaky regionu - diskutuje o potenciálu a další budoucnosti místního regionu; nalézá řešení aktuální problematiky	zeměpisná poloha přírodní charakteristika socioekonomická charakteristika	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - při mimořádných i modelových situacích a událostech - zhodnotí kvalitu a faktory ohrožující místní krajinu	Terénní geografická výuka	

ročníkové výstupy - 9. Ročník	učivo - 9. ročník	PT
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - zhodnotí globalizační faktory v současném světě, diskutuje o výhledech do budoucna - charakterizuje výhody a nevýhody států v celosvětovém měřítku Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - na mapě ukáže hlavní centra světového obchodu - vysvětlí nutnost ekonomické spolupráce mezi státy světa	Globalizace současného světa ekonomická politická sociální kulturní ekologická	OSV EGS MKV EV
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - porovnává a rozděluje státy podle stupně jejich rozvoje - formuluje hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení	Rozdíly ve vyspělosti zemí	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků - na mapě ukáže vybrané národnostně jednotné, národnostně smíšené a přesídlenecké státy - vyjmenuje a ukáže příklady nezávislých, závislých, unitárních a federativních států - uvede typy politické moci v různých státech a způsob, jakým je tato moc prosazována - vyjmenuje základní mezinárodní organizace - vysvětlí jejich význam a zaměření - diskutuje o významu členství ČR v těchto organizacích	Integrace států podobné a odlišné znaky států kolonizace, dekolonizace mezinárodní organizace	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - vyhledá údaje o počtu obyvatelstva - popisuje rozmístění obyvatelstva na Zemi - na mapě ukáže problémové regiony - diskutuje o výhledech do budoucna - vysvětlí pojmy migrace, imigrace, emigrace - rozděluje obyvatelstvo podle ras, jazyků, náboženství a vzdělanosti	Obyvatelstvo rozmístění demografické údaje přírůstek, úbytek obyvatel věková, vzdělanostní, národnostní, náboženská a kulturní struktura migrace	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského	Sídla	

sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - porovná a zhodnotí hlavní znaky venkovských a městských sídel - na mapě ukáže hlavní oblasti osídlení	vesnice, města, velkoměsta urbanizace	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - charakterizuje význam zemědělství - vyjmenuje hlavní pěstované plodiny a hlavní oblasti zemědělské výroby - uvede příklady chovaných hospodářských zvířat a význam jejich chovu	Zemědělství rostlinná a živočišná výroba rozmístění zemědělské výroby	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - zhodnotí význam průmyslové výroby - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví, uvede příklady výrobků - na mapě ukáže hlavní oblasti soustředění průmyslové výroby a významné oblasti těžby nerostných surovin; posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví	Průmysl význam průmyslová odvětví rozmístění průmyslové výroby hlavní průmyslové oblasti světa zdroje nerostných surovin	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - popíše význam dopravy pro člověka - vyjmenuje druhy dopravy - charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy	Doprava význam druhy dopravy rozmístění	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo, uvede příklady ze svého okolí	Služby	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - uvede hlavní oblasti cestovního ruchu - vysvětlí důvody oblíbenosti jednotlivých lokalit	Cestovní ruch oblasti a významné lokality	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - vyjmenuje příklady největších ekologických globálních problémů - na příkladech hospodářské činnosti člověka dokazuje přímé a nepřímé působení člověka na krajinu a životní prostředí - navrhne, jakým způsobem lze bránit dalšímu poškození krajiny a vysvětlí negativní působení poškozeného životního prostředí na naše zdraví	Světové ekologické problémy	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - objasní pojmy krajina, životní prostředí - rozlišuje hlavní znaky přírodní a kulturní krajiny, vyjmenuje vnější a vnitřní krajinotvorné činitele - popíše vliv člověka na krajinu	Krajina a životní prostředí přírodní a kulturní krajina vliv člověka na krajinu	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uvede způsoby, kterými se lidé snaží chránit životní prostředí - vysvětlí koncepci trvale udržitelného rozvoje	Trvale udržitelný rozvoj	

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast	Umění a kultura								
Vzdělávací předmět	Hudební výchova								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nemáme specializovanou učebnu, žáci jsou vyučováni v kmenových třídách, využíváme vybavenosti školy audiovizuální technikou a hudebními nástroji.

Žáci (ZŠ při PL) mimo vyučování individuálně či skupinově navštěvují v rámci léčebných terapií také muzikoterapii, vedenou terapeutky léčebny. Mají možnost prezentace na kulturních akcích léčebny nebo oddělení.

Dle možností navštěvujeme výchovné koncerty organizované Městským kulturním centrem.

Výuku vedeme prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění a aktivnímu vnímání hudby a zpěvu, také k hudebnosti a rozvoji dovedností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových.

Žáci uplatňují své dovednosti formou sólového a sborového zpěvu, doprovody při zpěvu, pohybem při tanci, projevují také své vlastní zájmy a zaměření.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k obecnému porozumění a používání hudební terminologie, umožňuje jim prožitky z tohoto oboru lidské činnosti.
- rozvíjíme individualitu žáků prostřednictvím hudby

Kompetence k řešení problémů

- otvíráme žákům možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- vedeme k vyhledávání vazeb na základě podobnosti znaků a témat
- učíme žáky kriticky posuzovat umělecká díla i vlastní tvorbu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky přistupovat k hudebnímu umění jako ke způsobu dorozumívání mezi lidmi a národy
- zařazujeme aktivity k sebevyjádření prostřednictvím instrumentální činnosti

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečné možnosti příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v prostředí umění, estetiky
- vedeme žáky k tomu, aby uměli ocenit i snahu ostatních
- využíváme metody muzikoterapie k ovlivnění nálady ve skupině

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s hudebními díly a jejich autory, vytváříme potřeby návštěv koncertů a hudebních produkcí
- vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku (audiovizuální přístroje, hudební nástroje, ...)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k praktickému osvojování hudebních technik a ovládnutí nástrojů, k užívání grafických záznamů hudby
- vědomou a přirozenou motivací vedeme žáky k tvůrčím činnostem (zážitek z úspěchu)

Kompetence digitální

- využíváme dostupný hudební software k jednoduchým experimentům s hudbou
- využíváme výukové programy k výuce teoretické části hudební výchovy

ročníkové výstupy – 1.ročník	učivo - 1. ročník	PT
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - osvojí si asi 5 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu) - při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísí hrdník - dodržuje zásady hlasové hygieny	Vokální činnost, nácvik písní Vokální činnosti, nácvik písní osvojení si 10 nových písní správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) uvolňovací cviky seznámení se zásadami hlasové hygieny získávání a prohlubování intonačních a rytmických schopností sjednocení hlasového rozsahu (c1 – a1)	OSV MV MKV EGS
HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) - zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko -melodické motivy	zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - technicky správně používá k doprovodné hře jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru a některé tradiční hudební nástroje	Instrumentální činnosti používání jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře používání improvizovaných hudebních nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu	
HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy	Hudebně pohybové činnosti hudebně pohybové hry prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod pochod	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu - zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her	pochod se zpěvem ukolébavka různé druhy chůze s hudebním doprovodem pohybové reakce na hudbu improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie	Poslechové činnosti poslech hudebních skladeb různých žánrů výchova k toleranci různých žánrů fanfáry, ukolébavky, hymna ČR	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - v klidu vyslechne krátkou hudební ukázkou různých žánrů - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a instrumentální skladbu - podle zvuku a tvaru pozná 3 nejznámější hudební nástroje	rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a instrumentální hudby nejznámější hudební nástroje (housle, harmonika, basa, flétna, klavír)	

ročníkové výstupy – 2.ročník	učivo - 2. ročník	PT
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zazpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon - dle individuálních možností zpívá čistě a rytmicky správně v jednohlase s doprovodem i bez doprovodu (měkké nasazení, vyrovnávání vokálů, hlavový tón, opora bránice) - při zpěvu správně dýchá - vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje)	Vokální činnost, nácvik písní 10 písní kánon zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice pěvecké dýchání, hlasová hygiena sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1 funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé	OSV MV MKV EGS

	texty, trojzvuk hudební dialog, melodizace textu dynamika, tempo, reakce na dirigenta stoupání a klesání melodie	
HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami	Instrumentální činnosti rytmická cvičení, rytmičace textů	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - používá dětského instrumentáře a improvizovaných nástrojů jako vlastního doprovodu k rytmičaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu	práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji	
HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků	Hudebně pohybové činnosti práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami hra na tělo	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - aktivně se zapojuje do 3 hudebně pohybových her - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici	vzestupná a sestupná řada pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve ¾ taktu	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - v klidu vyslechne krátké hudební ukázky různých žánrů - podle zvuku a tvaru pozná 5 hudebních nástrojů	Poslechové činnosti práce s nejméně 4 poslechovými skladbami lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem, píseň pro děti, populární píseň pro děti poslech dětského sboru s doprovodem tolerance k různým hudebním žánrům seznámení se s dalšími hudebními nástroji, jejich pozorování a poslech (trubka, klarinet, kontrabas, kytara, buben) Seznámení s pojmy z hudební nauky	

ročníkové výstupy – 3.ročník	učivo - 3. ročník	PT
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - reaguje na gesta dirigenta, zazpívá ve skupině kánon - zapojuje se do vokální hry - uvědoměle používá rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny - zná a zazpívá nejméně 5 písní z paměti, rozlišuje tónorod	Vokální činnost, nácvik písní práce s minimálně 10 písněmi v dur i moll rozezpívání, hlasová hygiena další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza)	OSV MV MKV EGS
HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje jednotlivé kvality tónů	melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená motiv, předvětí, závětí průprava k dvojhlasu, kánon změny tempa a dynamiky rytmičace a melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků	Instrumentální činnosti rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových a osminových práce s Orffovým instrumentářem	

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - zapojí se do 3 hudebně pohybových her - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku, směr melodie a citový prožitek hudby - tančí 2 tance - taktuje 2/4 a 3/4 takt	Hudebně pohybové činnosti práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísunný krok tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) epizody ze života skladatelů poslouchané hudby	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - v klidu sleduje kratší vokální nebo instrumentální skladby různých žánrů - pozná 7 hudebních nástrojů - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) hudební nástroje (violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely)	
školní výstup - při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná taktovou čáru - píše správně do notové osnovy houslový klíč - čte a píše noty podle hodnot (nota celá, půlová, čtvrt'ová), noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu - píše (číst, vyhledávat) pomlku (celou, půlovou, čtvrt'ovou)	Seznámení s pojmy z hudební nauky dynamické značky taktová čára notová osnova, houslový klíč nota celá, půlová, čtvrt'ová, grafické ztvárnění těchto hodnot pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová)	

ročníkové výstupy – 4.ročník	učivo - 4. ročník	PT
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - zpívá staccato, legato, ovládá vázání tónů - zazpívá ve sboru zpaměti hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná zpaměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo	Vokální činnost, nácvik písní práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie sjednocování rozsahu c1 – d2 transpozice do zpěvní polohy prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) prodlužování výdechu osmitónová řada dur	OSV MV MKV EGS
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - zapojuje se do hudební hry s tónovou řadou - provádí melodizaci a rytmizaci textů, obměňuje hudební modely - orientuje se v notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu, podle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (zpěvem, hrou)	melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů orientace v notovém záznamu	
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti Hra na jednoduché Orffovy nástroje používání improvizovaných nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	Hudebně pohybové činnosti taktování na 2 a 3 doby	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci	

- zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - vyjádří pohybem výraz a náladu hudby, improvizuje při tanci - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	taneční improvizace hra na tělo	
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zazpívá z paměti hymnu ČR, ví, jak se při hymně chovat	Poslechové činnosti hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby - pozná 10 hudebních nástrojů	práce s nejméně 8 skladbami (Dvořák, Smetana, Janáček, W.A.Mozart, J.J.Ryba, J.S.Bach, ...) pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) rozlišení melodie a doprovodu epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby seznámení s hudebními nástroji: trubka, flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh, tympán, housle, viola, violoncello, kontrabas	
školní výstup - napíše správně výškově noty c1 – c2, dovede je najít v notovém záznamu a pojmenovat je - používá správných tvarů notového písma napíše a zazpívá stupnici - vyjmenuje tóny stupnice C dur	Seznámení s pojmy z hudební nauky noty c1– c2 pomocné linky procvičování notového písma nota půlová s tečkou, osminové noty noty na pomocných linkách stupnice (obecně) stupnice C dur	

ročníkové výstupy – 5.ročník	učivo - 5. ročník	PT
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti -zazpívá stupnici a kvintakord dur - zpívá jednohlas a dvojhlas na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v dur i moll a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zazpívá ve sboru z paměti hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, ovládá správné chování při hymně - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti, zpívá také ve skupině nebo sólo	Vokální činnost, nácvik písní práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně sjednocování hlasového rozsahu h -d2 počátky dvojhlasu, trojhlasý kánon pokus o polyfonní zpěv stupnice a kvintakord dur rytmická cvičení	OSV MV MKV EGS
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - v rámci svých individuálních dispozic provádí elementární hudební improvizace (jednoduchá přehledy, mezihry, dohry)	upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících	
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb i písní	Instrumentální činnosti doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování získaných dovedností z nižších ročníků	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - správně taktuje k hudební produkci na 4 doby	Hudebně pohybové činnosti taktování na 4 doby	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - zapojí se do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - dle svých možností improvizuje při tanci - vyjádří pohybem výraz a náladu hudby s využitím tanečních kroků	práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci procvičování pohybových prvků z nižších ročníků	

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - pozná 12 hudebních nástrojů - je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje	Poslechové činnosti práce s nejméně 8 poslechovými skladbami v dur i v moll další hudební nástroje (harfa, varhany) lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve a dnes) poslech: lidové kapely, menuet, swingová hudba 30. let, rocková hudba 60 let významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života skladatelů. Bach, Ryba, Mozart, Smetana, Dvořák...)	
školní výstup - ovládá čtení a psaní not v rozsahu c1 – c2 v houslovém klíči - rozumí značkám a zkratkám a cizím slovům běžně používaným v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci - používá notové písmo v žádoucích tvarech - je schopen libovolné realizace jednoduchého rytmického cvičení nebo části notového zápisu (nebo alespoň předvést rytmus říkadla nebo jednoduchého textu)	Seznámení s pojmy z hudební nauky předznamenání (obecně) ukázka posuvek v předznamenání psaní posuvek akord rytmická cvičení	

ročníkové výstupy – 6.ročník	učivo - 6. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - interpretuje lidové a umělé písně na základě svých rozsahových, intonačních a rytmických možností - orientuje se v notovém záznamu - rozpozná výšku tónu(vysoký, nízký), sílu tónu a povahu hraných akordů (dur, moll)	Vokální činnost pěvecký a mluvní projev rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti rozvíjení hudebního rytmu záznam vokální hudby orientace v notovém záznamu	OSV MV EGS
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - dle svých individuálních možností využívá při hudebních aktivitách Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře různé způsoby záznamu hudby	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - elementárním pohybem vyjádří tempo, povahu a náladu dané skladby	Hudebně pohybové činnosti jednoduché vyjádření hudby pohybem pohybový doprovod znějící hudby	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - aktivně vyslechne hudební ukázky různých žánrů - vlastními slovy charakterizuje hudební skladby - vytváří si vlastní úsudek a preference HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	

ročníkové výstupy – 7.ročník	učivo - 7. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokální činnost hlasová hygiena pěvecký a mluvní projev	OSV MV EGS

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - interpretuje lidové i umělé písně na základě svých rozsahových, intonačních a rytmických možností - správně artikuluje a při zpěvu využívá základy frázování - zapojuje při zpěvu správné dýchání	prvky pěvecké techniky (dýchání, elementární frázování) rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti rozvíjení hudebního rytmu záznam vokální hudby orientace v notovém záznamu	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - dle svých individuálních možností využívá při hudebních aktivitách Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře hra na hudební nástroje záznam hudby	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - elementárním pohybem vyjádří a doprovodí znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby – pantomima, improvizace	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - soustředěně vyslechne hudební ukázky - vlastními slovy charakterizuje a hodnotí hudební skladby - vytváří si vlastní úsudek a preference	Poslechové činnosti orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky a jejich význam) hudební dílo a jeho autor (historické souvislosti, inspirace, život aj.) hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	

ročníkové výstupy – 8.ročník	učivo - 8. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - interpretuje lidové i umělé písně na základě svých rozsahových, intonačních a rytmických možností - rozšiřuje si hlasový rozsah - orientuje se v notovém záznamu melodie - při zpěvu zapojuje správné dýchání	Vokální činnosti hlasová hygiena pěvecký a mluvní projev rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti rozvíjení hudebního rytmu záznam vokální hudby orientace v notovém záznamu	OSV MV EGS
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - využívá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů - dle svých individuálních možností využívá při hudebních aktivitách Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře různé způsoby záznamu hudby tvorba doprovodů s využitím počítače, notační programy	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby - elementárním pohybem vyjádří a doprovodí znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti pohybové vyjádření hudby pohybový doprovod znějící hudby	

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů - rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých období - slovně charakterizuje a hodnotí hudbu - vytváří si vlastní úsudek a preference HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky a jejich význam) hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry mezioborové přenesení hudebních znalostí hodnocení hudebních ukázek orientace v kulturním dění města a okolí	
--	--	--

ročníkové výstupy – 9.ročník	učivo - 9. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - rozšiřuje si hlasový rozsah - dokáže správně nasadit tón, správně dýchat - interpretuje lidové i umělé písně na základě svých rozsahových, intonačních a rytmických možností - orientuje se v notovém záznamu melodie	Vokální činnost pěvecký a mluvní projev prvky pěvecké techniky rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti rozvíjení hudebního rytmu záznam vokální hudby orientace v notovém záznamu	OSV MV EGS
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje - dle svých individuálních možností využívá při hudebních aktivitách Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti používání Orffových nástrojů různé způsoby záznamu hudby tvorba doprovodů s využitím počítače, notační programy	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - pohybově doprovází znějící hudbu (taneční kroky, taktování) - rozpozná jednoduché tance (polka, valčík)	Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod a pohybové vyjádření hudby orientace v prostoru	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů - rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých období - slovně charakterizuje a hodnotí hudbu - vytváří si vlastní úsudek a preference HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky a jejich význam) hudební dílo a jeho autor (historické souvislosti, inspirace, život aj.) hudební styly a žánry interpretace hudebních ukázek mezioborové přenesení hudebních znalostí orientace v kulturním dění města a okolí	

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast	Umění a kultura								
Vzdělávací předmět	Výtvarná výchova								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Nemáme specializovanou pracovnu, žáci jsou vyučováni v kmenových třídách.

Pro doplnění náplně vyučovacího předmětu navštěvují žáci ZŠ při PL v odpoledních hodinách v rámci arteterapie specializované dílny, kde pracují pod vedením terapeutů léčebny.

V průběhu celého období školní docházky probouzíme a rozvíjíme u žáků schopnosti výtvarného vyjadřování, tvořivost, základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost, pro práci s výtvarnými nástroji a materiály.

Pěstujeme estetické cítění a vkus, vytváříme kladný citový vztah k výtvarnému umění.

Učíme žáky pozorovat a vnímat krásu, hovořit o pocitech a dojmech, dáváme možnosti osobitého výtvarného vyjádření prožitku nebo představy.

Podněcujeme četbou, vyprávěním, hudbou i pozorováním tvarů a věcí kolem nás, k experimentování s materiály a technikami.

Kreslením, malováním a modelováním rozvíjíme tvarovou, barevnou i prostorovou představivost i jemnou motoriku, učíme žáky prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých a respektovat vzájemné odlišnosti.

Využíváme vědomostí získaných v ČJ a naukových předmětech a naopak vedeme k využívání dovedností výtvarných k začlenění do ostatních předmětů (ilustrace, nákresy apod.).

Žáci se dle možností podílejí na výzdobě třídy, školy, prezentují své výtvarné práce i v ostatních prostorách léčebny (např. v rámci Léčebenských slavností). Dle možností navštěvujeme výstavy výtvarných prací a děl v rámci města.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v oblasti výtvarné
- ukazujeme, že přehled v oblasti umění jim umožňuje prožitky
- pomocí praktických činností prohlubujeme a procvičujeme znalosti žáků z jiných předmětů (tematické činnosti a výrobky)

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky obhájit svůj vlastní názor při vnímání a posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- předkládáme dostatečné možnosti estetických prožitků a vedeme k uvědomění, že různí lidé vnímají stejnou věc různě
- podněcujeme žáka k vytrvalosti a odpovědnosti při práci

Kompetence komunikativní

- ukazujeme žákům příklady mimojazykového vyjadřování a dorozumívání se, vedeme k využívání této formy komunikace a učíme žáky vyslechnout názor druhých lidí
- vedeme žáky ke sdělování vlastních prožitků, zkušeností, pocitů a nálad různými výtvarnými aktivitami

Kompetence sociální a personální

- vysvětlujeme a budujeme základy chování na kulturních akcích, ukazujeme žákům potřebu spolupráce a komunikace v týmu, vytváří potřeby návštěv kulturních akcí
- podporujeme žáky ke vzájemné pomoci mezi sebou a tím i ocenění práce jiných

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům potřebu chránit a vážit si našich tradic, kulturního a historického dědictví, budujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům
- vedeme žáky k respektování cizího úsilí a práce druhých

Kompetence pracovní

- učíme žáky správně používat výtvarné potřeby a pečovat o ně
- seznamujeme žáky s druhy výtvarných technik, pomůcek a nástrojů a jejich praktickým používáním
- vedeme žáky ke správnému výběru výrobků, činností, pestrosti a přiměřenosti

Digitální kompetence

- ukazujeme možnosti digitálních technologií při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

výstupy 1. - 3. ročník	učivo - 1. - 3. ročník	PT
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - zvládne techniku vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami, ovládá základní dovednosti práce s tužkou (zejména lineární kresba, později rozvoj dovednosti zachycení objemu prostřednictvím stínování, vnímání objemu a plochy v odstínech černé, bílé a šedé)	Seznámení s prvky vizuálně obrazné vyjádření a využití v samostatné tvorbě – linie a tvary (vycházeno z geometrických tvarů), objemy (znázornění odstupňováním barevných odstínů – začátky, vyjádření objemu v kresbě stínováním), světlost (práce s barvou a barevnými odstíny), textury a jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statické a dynamické vyjádření	OSV EGS EV MKV MV
X-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje X-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Výtvarné techniky založené na smyslovém vnímání, uplatnění zkušeností, fantazii a tvořivosti; Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení (kresba, malba, plastika a její druhy, architektura, mediální tvorba), odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (v závislosti na subjektivní zkušenosti poznávání světa kolem nás, na věkových odlišnostech, subjektivním prožitku) – vliv kulturního prostředí, ve kterém vyrůstáme, proměny vnímání výsledků umělecké tvorby v rámci různých národů a kulturních společností (viz vyspělá evropská kultura/umění Východu/naivní umění afrických kmenů ...); využití jednodušších námětů pro samostatnou tvorbu žáků – např. ilustrace oblíbené pohádkové knížky, ilustrace dalších textů (básničky, koledy ...), uplatnění fantazie a tvořivosti v rámci volné kresby/malby, uplatnění zkušenosti se stavbou těla rostlin/živočichů/postav při kresbě/malbě/plastice	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně tvořil, vybral či upravil	Uplatnění zkušenosti se znalostí materiálního světa kolem nás (poznatky z prvouky, vlastivědy a dalších předmětů), využití vizuálně obrazných vyjádření pro zachycení příběhu, situace; Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – jeho konotace v rámci komunikace	

	se spolužáky, učitelem VV, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (hledání obsahu výtvarných děl, přisuzování na základě vlastních zkušeností); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření (tolerance k typologickým individuálním zvláštěnostem druhého jedince)	
X-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ X-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Seznámení se zásadami práce s malbou (práce se štětcem, s barevnými plochami, vytvářením jemných odstínů jedné barvy a barevných přechodů, míchání a prolínání barev) a kresbou (lineární kresba – základ i pro malbu, stínování – vytváření objemů na základě odstupňování odstínů šedé, vnímání světlých ploch a stínů, využití nákresu s rozložením zobrazovaného tvaru na geometrické obrazce – usnadnění kresby zvířat, postavy atd.), teorie barev – základní rozlišení teplých a studených barev, barvy neutrální, pastelové, monochromatická malba – dovednost pracovat pouze s různými odstíny jedné barvy) Zobrazení vlastních pocitů podle fantazie a smyslů na základě využití znalosti teorie barev (zachycení své nálady, barevné vyjádření postoje k zobrazovanému námětu atd.)	
X-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ X-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - zvládnutí prostorové tvorby (založené na rozvoji smyslového vnímání, zákonitostech perspektivy); rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řešení plochy, tvarů, barev)	Rozvržení předmětů a postav v prostoru (malba zátiší s květinami, zátiší s ovocem a zeleninou, zimní sporty, zachycení tělocvičny – postavy v pohybu), vhodný výběr barev (na základě zobrazované reality, barvy asociované s ročním obdobím, užití monochromatické malby motýla), rytmické řazení prvků podle tvarů a barev (s pomocí bramborových tiskátek vytvoření vlastního návrhu vzoru na zimní oblečení)	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Žáci se v rámci kresby učí pracovat s různými kresebnými nástroji (uhel, rudka, redispero a tuš), učí se postupu při studijní kresbě (založená na co nejrealističtější zachycení zobrazované skutečnosti), v omezené míře se učí pomocí kresby zachytit různé struktury materiálu (např. pletený vzorek u zimního oblečení, popraskaná kůra na stromech, letokruhy na dřevě atd.), způsoby stínování – kromě klasického stínování založeného na změnách tlaku ruky na kresebný nástroj také stínování s využitím šrafování	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Zvládnutí práce s různými materiály za účelem výtvarné tvorby (seznámení s pojmy koláž, frotáž, obtiskování přírodnin – struktury listů, obtisky prstů ruky a dlaní + následné dokreslování), nalepování novinových výstřižků, kousků barevných papírů – obrazová mozaika, obrazy poskládané z nalepených kousků látek (využití různých struktur), dolepení vaty za účelem navození dojmu napadaného sněhu atd. Modelace a seznamování s vlastnostmi materiálu tvorby – modelína (tvorba reliéfu, malých plastik zvířat, rostlin atd.), prostorová tvorba z papíru – trháni, stáčení, slepování	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně tvořil, vybral či upravil	Žáci se v průběhu seznamují s různými způsoby zachycení zobrazované skutečnosti v rámci různých uměleckých směrů, poznávají mimo jiné i způsob využití výtvarného umění v rámci užitého umění a designu (např. návrh šperků pro maminku, návrh designu vlastní školní tašky)	

	atd.), prolínání výtvarného umění a módy (kreativita návrhářů, hra se vzory, barvami a materiály – žáci znalosti uplatní při návrhu vzorů na oblečení)	
výstupy 4. - 5. ročník	učivo - 4. - 5. ročník	PT
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - získává důvěru ve vlastní vyjadřovací výtvarné schopnosti, sebevědomí při hodnocení výsledků své umělecké tvorby, dovede svou tvorbou působit na emoce druhých a podněcuje je tak k dialogu nad vlastním uměleckým dílem VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečné postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - postupně zdokonaluje všechny dosud vyzkoušené techniky (kresba/malba/prostorová tvorba), dovede je vhodně kombinovat ve vztahu k námětu tvorby, zpřesňuje své vizuální vnímání, je schopen rozlišit i drobnější detaily VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - uplatnění vlastního vnímání, zkušenosti, fantazie, zlepšení dovednosti vystihnout výtvarnými prostředky své pocity a nálady	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Uvedených výstupů dosaženo v rámci následujících aktivit: - výtvarné ztvárnění uměleckého prožitku (četba, hudební ukázka) - život lidí kolem mě – zachycení postav při každodenních činnostech, sportech i v rámci fantazijní tvorby - tvorba ilustrace (obal na knihu, koledy, písničky ...) - poznávání přírody formou studijní kresby/malby a na přírodních motivech založených grafických prací (studie listu, ovoce, zeleniny, těla rostlin – květiny, stromy, malba na kameny, kůru stromů ...) - výtvarné hrátky s liniemi, experimenty s barvami, kombinování a prolínání různých výtvarných technik, 3D modelace z papíru, modelíny a využití různých materiálů v rámci tvorby (dolepování detailů do kresby/malby)	OSV EGS EV MKV MV
X-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů -při tvorbě pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření X-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření (prohloubení dovedností při práci s barvami, využití znalostí o teorii barev, práce s barevnou plochou a její harmonické členění, v kresbě upevnění práce s linkou, zdokonalování zachycení objemu prostřednictvím stínování, kolorovaná kresba, příp. kresba s prvkem barevného detailu; upevnění dovedností porovnávání detailů celku ve vzájemném vztahu k sobě, rozvoj dovednosti zmenšení nebo zvětšení zobrazovaného motivu); rozlišování stavby těla člověka, rostlin a zvířat, postavení člověka při pohybu	
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - učí se řešit přiměřeně náročné plošné a prostorové úkoly, automatizace práce v rámci jednotlivých výtvarných technik, vědomí možností uplatnění principů výtvarného umění i mimo výsledky umělecké tvorby jako je obraz, architektura a socha/reliéf (v životě moderní společnosti) VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – dovede definovat výsledky umělecké výtvarné tvorby, chápe uplatnění postupů výtvarné tvorby ve filmu, fotografii, roli výtvarného umění v tiskovinách, televizi, elektronických médiích a v reklamě (je si vědom i záměrného zkrácení zobrazované skutečnosti za účelem dosažení cíle – prodeje produktu) proměny komunikačního obsahu – dokáže rozeznat a pojmenovat záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálních obrazných vyjádření	

	i děl výtvarného umění	
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - experimentuje s výtvarnými materiály a prostředky, technikami	Modelace prostorová tvorba, využití textilií, balicího papíru, filcu, mozaiky, papírové koláže ve výtvarném umění, uplatnění balicího papíru v tvorbě, dolepování trojrozměrných prvků do vlastních uměleckých děl, neviditelná kresba (využití kresby bílou transparentní svíčkou, překrytí vodovkami) atd., uplatnění dřevěk v umělecké tvorbě, návrh plakátu	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – dovednost odhalit v uměleckém díle jeho obsah a dále o něm otevřeně hovořit v komunikaci se spolužáky, učitelem, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), nutné dostatečně podnětné prostředí; dovednost vysvětlit výsledky tvorby (své i druhých) podle svých schopností a zaměření V kresbě a malbě: krajinomalba, portrét, postava (figura), zátiší, plastická tvorba (socha, reliéf, basreliéf) – modelování z modelíny, papíru, modelovací technika quilling, obtisky (přírodniny, různé materiály s výraznou strukturou – textilie, dřevo, ..., dlaně, prsty)	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - žáci se seznamují s nejznámějšími českými ilustrátory dětských knížek (specifikace způsobů tvorby těchto ilustrátorů), ilustrátoři světoví (založeno na četbě žáků – jakými knižními tituly se zabývají?), díla významných českých umělců vs. díla nejznámějších světových umělců	Poznání ilustrátorů: Z. Miler, O. Sekora, H. Zmatlíková, A. Born, R. Pilař, J. Čapek, Z. Smetana a další)	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - ocenění kvalit lidového umění, ruční tvorby v dnešním světě masové strojní výroby atd.	Vánoční zvyky a jejich projevy ve výtvarném umění (betlémy, listy s koledami atd.), zdobící techniky u kraslic o Velikonocích atd.	

ročníkové výstupy 6. - 9. ročník	učivo - 6. - 9. ročník	PT
X-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - hlavní prvky, se kterými pracují jednotlivé techniky, žáci vhodně užívají a kombinují za účelem dosažení požadovaného výsledku ve vlastní umělecké tvorbě - žáci dovedou s využitím výtvarných prostředků vyjádřit své subjektivní pocity, nálady, prožitky a výsledky smyslového vnímání	Nauka o barvách (rozlišení barev na teplé a studené tóny, žáci dobře znají neutrální barvy a pastelové barvy, dovedou pracovat s různými odstíny jedné barvy – monochromatická malba, dovedou barvy harmonicky kombinovat v barevných plochách, znalost zásad míchání barev a samostatné experimentování v této oblasti) Upevnění a zdokonalování práce s temperovými barvami (pastózní nános barvy), vodovými barvami (akvarel), suchými a olejovými pastely	OSV EGS EV MKV
- v rámci rozšířené teorie barev se seznamují s účinky barev a jejich vlivem na lidskou psychiku (využití např. při barevném Lüscherově testu) – uplatnění znalostí při subjektivně laděné umělecké tvorbě - žák v rámci volnosti ve výběru techniky dovede zvolit vhodně techniku ve vztahu k námětu za účelem dosažení požadovaného účinku, dovede techniky vhodně kombinovat - dovede samostatně nejen zvolit, ale také zhodnotit využití barev a dalších výrazových výtvarných prostředků v uměleckém díle	Zachycení citových prožitků, nálad, dojmů, fyzických a psychických stavů prostřednictvím kresby/malby – žáci dovedou pracovat s barvou za účelem docílení požadovaného účinku výtvarného díla na diváky, dovedou za kýženým účelem využívat znalost kompozičních pravidel, dovedou užívat symboly a jejich významy zakotvené v naší kultuře ve své výtvarné tvorbě	
- využívá kompoziční principy nejen při vlastní umělecké tvorbě (ví, jak s nimi nakládat za účelem dosažení požadovaného účinku – nakumulování předmětů v ploše uměleckého díla nebo naopak osamělost kompozičních prvků, rytmické řazení kompozičních prvků, znalosti o poměru zlatého řezu), dovede je popsat také při interpretaci uměleckých děl	Kompozice – nácvik v rámci studijní kresby/malby (zátiší, rozmístění postav v prostoru) - zvýšení citlivosti zrakového vnímání a zdokonalování dovednosti přenést předměty zachycené zrakovým vnímáním na papír; V rámci samostatné volné tvorby znalost zákonitostí rozmístění předmětů/figur v prostoru, žák citlivě vnímá vztahy mezi jednotlivými	

	objekty, dovede se zaměřit na celek i jeho jednotlivosti	
- žáci utváří jednoduché kompozice s využitím geometrických tvarů (včetně těch prostorových) - žáci dovedou objekty kolem nás (živé i neživé) přeměnit v zjednodušené formy složené z geometrických obrazců (uplatnění také při kresbě/malbě zvířat, postavy) – dovedou pracovat s prvky geometrického zjednodušení - experimentování s různými materiály, uplatňovaných v dvojrozměrné i trojrozměrné vizuální umělecké tvorbě	Jednoduché plošné kompozice využívající geometrické tvary - vycházeno ze znalostí principů kubismu	
	Experimentování při práci s prvky uměleckého ztvárnění – zvětšení X zmenšení zobrazovaného námětu, přiblížení, vrstvení tvarů a linií v prostoru; Práce s jasně stanovenou kompozicí i volně uskupování – volně postávající, padající předměty, dotváření předmětů) Proměny konstrukcí a předmětů – deformace tvarů – pokroucení formy, perspektivní zkratka, zkosení	
- hledání skrytých zákonitostí přírody a jejich využití ve vlastní studijní i volné umělecké tvorbě (kresba/malba/prostorová tvorba/užité umění), využívání poznatků z jiných učebních předmětů (přírodopis)	Stavba přírodnin – poznávání prostřednictvím studijní kresby, studie vnitřních struktur (list, kůra a letokruhy dřeva, lístky květů ...), stavba těl rostlin (byliny, houby), stromů (členění a propojení větví); využití struktur těchto živých organismů v další umělecké tvorbě (např. v užitém designu – využití přírodních motivů, motivů spojených se zvětšením buněčných struktur atd.)	
- práce se základním vyjadřovacím prostředkem – linií - zdokonalení prostorového znázornění objektu pomocí stínování - využívání znalostí v rámci perspektivy - využití kresby jako podpůrné techniky pro další umělecké techniky (role skicy, náčrtu) - využití kresby jako prostředku zaznamenání pomíjivého okamžiku, životní zkušenosti	Kresba – zdokonalení základní výtvarné techniky – práce s různými pomůckami a poznávání jejich kvalit/nevýhod (tužka, uhlí, rudka, perokresba); studijní kresba (práce s linkou, tvorba objemů stínováním), kresba krajiny, portrét, postava (statický/dynamický postoj), fantazijní kresba, kresebná koláž (téma To jsem já)	
- uplatnění znalostí z dějepisu a informatiky - studie různých druhů písma a jejich kreativní přetváření - vědomí důležité role písma v současné mediální tvorbě (reklama, tiskoviny, televize, film) - vlastní experimenty na poli tvorby písma – využití získaných znalostí o vývoji a typech písma, vlastní přetváření na základě subjektivity (např. na základě zájmů atd.) - fonty písma a jejich vztah k umělecké tematice	Grafika a uplatnění písma ve výtvarném umění (kaligrafie) – seznámení s vývojem písma a jeho současnými podobami (klínové písmo, obrázkové písmo – hieroglyfy, čínské písmo, runy, objevení latinky + další druhy písma používané v současném světě), různé fonty písma (využití znalostí z hodin informatiky) – písmo patkové a bezpatkové, nejznámější fonty (Arial, Times New Roman, Calibri, Cambria, ...), funkce písma v mediální tvorbě (tiskoviny, reklama); kompozice motivu písma v ploše (uplatnění při návrzích plakátů, návrhu na obálku knihy atd.), zjednodušení a stylizace	
- seznámení se základními pojmy, historie vývoje výtvarného umění a jeho role v designu věci denní potřeby - dovednost získané poznatky využít nejen v rámci vlastní umělecké tvorby, ale i jako prostředek pro interpretaci uměleckých děl	Design – nezastupitelná role výtvarného projevu v užitém umění (nábytek, předměty denní potřeby, šperky, móda atd.), role médií v současné designové tvorbě, práce s postupy jako je zjednodušení a stylizace, zdroje inspirace v oblasti designu (příroda, říše zvířat, lidské tělo, barvy a jejich účinky na lidskou psychiku, kombinace materiálů), práce s kontrastem, podobností, extravagance v designu; Návrh designu nábytku, návrh osobního symbolu, návrh motivu a řešení oblečení a módních doplňků, design elektroniky atd.	
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - dovede ať už ve formě konkrétní nebo symbolické tvorby podat informace o sobě samém (o svém vnímání, prožitcích, zkušenostech, náladách, pocitech) - dovede vyjádřit své zájmy a koníčky prostřednictvím výtvarného umění - uvědomuje si postavení svého těla v jeho statické i dynamické poloze	To jsem já – znalost proporcí lidské postavy a jejích proměn při pohybu, znalost proporcí obličejů – kresba/malba autoportrétu, portrét podle živého modelu, vytištěného obrázku, kresba portréty s využitím kresebné mřížky; moje koníčky – uvědomění vlastního já a všech okolností, které tvoří moji podstatu prostřednictvím obrazových koláží; Symbolizace a barevné vyjádření vlastních pocitů a nálad; Prostředí, ve kterém žiju – společnost lidí kolem mě (moje rodina, moji kamarádi a spolužáci), místo, kde žiju (kresba vlastního pokoje v barevných proměnách den/noc, náš byt/dům,	

	můj domácí mazlíček – zachycení zvířete ...)	
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - využití dosud získaných vědomostí a dovedností na poli výtvarného umění za účelem vyjádření svých fantazijních představ - hledá neobvyklé způsoby zachycení reality/fantazijních představ, dává svým výtvorům nový, netradiční komunikační obsah	Volné náměty na téma fantazie, zachycení vlastních představ, obsah snů, automatická kresba/malba, nadpřirozené bytosti, nové způsoby ztvárnění pohádkových bytostí, personifikace ročních období, živlů	
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - orientuje se na poli moderních způsobů využití uměleckých postupů (mediální tvorba), využití moderních technologií a elektroniky ve vizuálním umění - propojení s předmětem Informatika (zde probíhá také praktická tvorba žáků) - žáci dovedou porovnat výtvarné projevy primitivních civilizací (naivní umění využívající prvky zjednodušení, stylizace, symbolického znázornění) s projevy v rámci vyspělých technických civilizací, dovedou ocenit kvality uměleckého díla dodané ruční prací X zjednodušení umělecké činnosti prostřednictvím využití grafických programů na PC	Využití počítačové grafiky v rámci výtvarného umění (PC hry, použití grafických editorů), fotografie a její úpravy v grafických editorech (upozornění i na zkreslení skutečnosti ve prospěch cílů – viz reklama), videozáznam a fotografické sekvence, animace – výtvarné umění v pohybu, využití počítačových efektů ve filmu	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - využití dosud získaných informací o prostředcích umělecké tvorby při interpretaci vlastních děl i dalších uměleckých děl napříč historií - znalost principů jednotlivých historických epoch, které se podepisovaly i na formě uměleckých děl tehdejší doby (propojení i s dalšími druhy umění jako je hudba a literatura), odraz doby v umění - propojení znalostí získaných v rámci dějepisu, hudební výchovy a českého jazyka a literatury, občanské výchovy VV-p-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - dovede přiřadit vybrané výsledky výtvarné tvorby k základním uměleckým stylům	Nenásilné seznámení s vývojem výtvarného umění v průběhu dějin – znaky jednotlivých uměleckých období a směrů, proměny uměleckých směrů ve vztahu k proměně myšlení společnosti (vláda ve stylu demokracie/absolutismu/válečná období/nastolení vlády církve/boření zažitých principů na konci 19. století/touha po extravaganci a prolomení tabu v nejrůznějších -ismech na počátku 19. století); dovednost rozpoznat charakteristické znaky jednotlivých uměleckých směrů, přiřazení uměleckého díla jeho historické epoše; poznávání základních světových i našich národních památek	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Dovede interpretovat komunikační obsah vlastního díla i děl ostatních, dovede popsat vlastní myšlenky jako zdroj inspirace pro uměleckou tvorbu a výtvarný postup (proč jsem vytvořil to, co jsem vytvořil?), hledá různé způsoby interpretace, zejména v případě symbolické tvorby (hledá hlubší významy); vlastní umělecká tvorba i tvorba ostatních vede k otevřené komunikaci nad dílem – žáci se učí respektovat různorodé pohledy na zobrazovanou skutečnost, přijímají mnohočetnost pohledů na svět kolem nás, poznávají výtvarné umění jako prostředek vyjádření vlastních vnitřních procesů (prožitky, emoce, zkušenosti, sny a touhy ...)	

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví								
Vzdělávací předmět	Výchova ke zdraví								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace						1	1	1	+1

Charakteristika vzdělávacího předmětu:

Výchova ke zdraví je vyučována jako samostatný předmět na 2.stupni ZŠ v 6. – 9. roč.

Náplní tohoto předmětu jsou vzdělávací oblasti:

- Změny v životě člověka a jejich reflexe
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Hodnota a podpora zdraví
- Osobnostní rozvoj
- Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Obsah výuky přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, žáci se je učí využívat a aplikovat ve svém životě.

Vzdělávání vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky nejen k chápání, ale i k aktivnímu rozvoji prevence a ochrany zdraví, k propojování všech jeho složek
- vedeme žáky k vytváření si komplexnějších pohledů na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s člověkem jako biologickým jedincem, závislým v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování
- učíme žáky kriticky myslet
- učíme žáka najít cestu ke správnému řešení problémových situací

Kompetence komunikativní

- předkládáme žákům pravidla soužití mezi vrstevníky, partnery, členy rodiny a širší společnosti, vyžaduje jejich dodržování
- učíme žáky účinně se zapojovat do diskuse
- vytváříme příležitosti pro vhodnou komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vyjadřování vlastních názorů a posouzení různých způsobů chování z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci
- vedeme žáky k ohleduplnosti

Kompetence občanské

- rozvíjíme a podporujeme kamarádství, přátelství a projevy vzájemné pomoci ve škole, vedeme žáky k uvědomělému a odpovědnému chování v souvislosti s etikou a morálkou
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- zapojujeme žáky do činností podporujících zdraví, do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ovládání základních postupů první pomoci
- učíme žáky dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k prevenci možných zdravotních rizik, které souvisí s nadužíváním digitálních technologií
- učíme žáky vyhledávat, filtrovat data a kriticky hodnotit informace a digitální obsah
- učíme žáky rozpoznat možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt a komunikační obranu proti manipulaci a agresi

ročníkové výstupy - 6. – 7. ročník	učivo - 6. – 7. ročník	PT
VZ-9-I-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ - 9- 1 -11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - Vymezí pojmy kamarádství, přátelství - Rozlišuje užší i širší vztahy v rodině - Dovede vysvětlit význam jednotlivých rolí v rodině - Posoudí důležitost kamarádství, uvede příklady pravého kamarádství - Vyjmenuje základní pravidla chování a soužití v komunitě (škola, rodina, patra, zájmový kroužek) a vysvětlí jejich důležitost pro dobré mezilidské vztahy, uvede pozitivní i negativní příklady, které toto soužití mohou ovlivnit	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství	OSV MKV EV MV
VZ – 9 – I – 03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi	Hygiena a bezpečnost při pohybových	

<i>tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - vysvětlí pojem zdraví, nemoc - uvede jednotlivé složky zdraví, charakterizuje je a uvede příklady - vyjmenuje způsoby chování, aktivity podporující zdravý životní styl - vysvětlí důležitost osobní odpovědnosti za zdraví své a druhých - vyhledá a vyjmenuje programy podpory zdraví konané ve škole, ve městě	činnostech v různých prostředí, bezpečné užívání sportovních potřeb, náradí, první pomoc.	
VZ – 9 – 1 – 04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ – 9 – 1 – 02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. - Vysvětlí pojmy seberegulace a sebeorganizace - Uvede příklady zvládání problémových situací, možnost náviku a přípravy na ně - Uvede možnosti, kde hledat pomoc při problémech ve škole, v obci	Seberegulace a sebeorganizace – sebekontrola, zvládání problémových situací, hledání pomoci při problémech.	
VZ – 9 – 1 – 02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. VZ – 9 – 1 – 06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ – 9 – 1 – 11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - Rozlišuje a vysvětlí pojmy dětství, puberta a stárnutí - Dovede diskutovat o problémech ve dvojicích v jednotlivých etapách lidského života v rodině, ve škole - Dovede posoudit kultivované chování k opačnému pohlaví a prosazuje jej u ostatních	Dětství, puberta, dospívání Vztahy ve dvojicích – kamarádství, přátelství Vztahy a pravidla soužití v komunitě – rodina, škola, vrstevnická skupina.	
VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ – 9 – 1 – 09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ – 9 – 1 – 10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - Vysvětlí pojem zdraví a jak je ovlivňováno správnou, plněhodnotnou výživou - Pojmenuje a vysvětlí jednotlivé složky zdraví, charakterizuje je a uvede příklady - Vysvětlí důležitost osobní odpovědnosti za zdraví své a druhých - Vyjmenuje aktivity podporující zdravý životní styl - Posoudí svůj životní styl, uvede pozitiva a negativa, navrhne možné změny	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní hygieny, význam pohybu pro zdraví, otužování. Režim dne	

- Vyjmenuje některé protistresové techniky		
VZ – 9 – 1 – 02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. VZ – 9 – 1 – 08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem VZ – 9 – 1 – 09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ – 9 – 1 – 10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - Chápe osobnost člověka jako celkově harmonicky rozvinuté osobnosti - Vyjmenuje nečastější nemoci v současném světě, v republice, v rámci svých vrstevníků - Na příkladech uvede jakým způsobem se bránit běžným, civilizačním a jiným chorobám - Předvede některé relaxační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy - Aktivně se podílí a zapojuje na programech podpory zdraví v rámci školy a města	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	
VZ – 9 – 1 – 04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - Vyjmenuje druhy drog, popíše jejich účinky na organismus, závislost - Posoudí závislost pro dospívajícího jedince - Vyjmenuje nemoci spojené s užíváním drog - Vysvětlí negativní dopad drog na člověka a jeho zdraví i vztahy s okolím v závislosti na kriminalitě - Vysvětlí nebezpečí psychických nemocí pro člověka i jeho vztahy s ostatními - Posoudí nebezpečí nošení, přechovávání a neoprávněné užívání zbraní, nebezpečných látek a předmětů - Uvede příklady složitých situací, popíše možné způsoby jejich zvládnutí (rodina, škola, jedinec, přátelé) - Vysvětlí a chápe co je to přestupek, trestný čin a uvede příklady - Posoudí důležitost sankcí za tyto činy - Vyjmenuje jednotlivé formy násilí	Autodestruktivní závislosti – návykové látky (tabák, alkohol a jiné drogy), vliv reklamy	

VZ – 9 – 1 – 04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - Vyjmenuje a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu, školy - Popíše obsah evakuačního zavazadla	Ochrana života za mimořádných situací, živelné katastrofy.	
--	--	--

- Vysvětlí fci evakuačních a přijímacích středisek - Popíše činnost všech složek záchranného systému - ČR - Uvede jak lze předcházet vzniku vybraných mimořádných událostí -		
VZ – 9 – 1 – 11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ – 9 – 1 – 12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - Vysvětlí pojem šikana, sexuální zneužívání, násilí v rodině - Popíše změny v období dospívání s rozdíly v opačném pohlaví - Na příkladech uvede význam sexuality v životě jedince a vliv sexuality na zdravý vývoj jedince v období dospívání	Projevy násilí – šikana, sexuální zneužívání dětí, násilí v rodině.	

ročníkové výstupy - 8. – 9. ročník	učivo - 8. – 9. ročník	PT
VZ-9-I-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ – 9 – 1 – 02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. VZ – 9 – 1 – 11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ – 9 – 1 – 12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství	OSV MKV EV MV

- Vymezí pojmy kamarádství, přátelství - Rozlišuje užší i širší vztahy v rodině - Dovede vysvětlit význam jednotlivých rolí v rodině - Posoudí důležitost kamarádství, uvede příklady pravého kamarádství - Vyjmenuje základní pravidla chování a soužití v komunitě (škola, rodina, patra, zájmový kroužek) a vysvětlí jejich důležitost pro dobré mezilidské vztahy, uvede pozitivní i negativní příklady, které toto soužití mohou ovlivnit		
VZ – 9 – 1 – 05 <i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 06 <i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i> VZ – 9 – 1 – 10 <i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i> - Vymezí pojmy kamarádství, přátelství - Rozlišuje užší i širší vztahy v rodině - Dovede vysvětlit význam jednotlivých rolí v rodině - Posoudí důležitost kamarádství, uvede příklady pravého kamarádství - Vyjmenuje základní pravidla chování a soužití v komunitě (škola, rodina, patra, zájmový kroužek) a vysvětlí jejich důležitost pro dobré mezilidské vztahy, uvede pozitivní i negativní příklady, které toto soužití mohou ovlivnit	Tělesná s duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny.	
VZ – 9 – 1 – 04 <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 05 <i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 06 <i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i> VZ – 9 – 1 – 09 <i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i> VZ – 9 – 1 – 12 <i>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i> VZ – 9 – 1 – 16 <i>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i> - Hovoří a diskutuje o odlišných způsobech chování lidí z hlediska ochrany zdraví - Posiluje odolnost organismu, otužování, posilování imunity, bezpečné chování - Aktivně se podílí na programech na ochranu zdraví v rámci školy a města - Při nácviu modelových situací postupuje cílevědomě a uvědoměle, napomáhá slabším spolužákům	Ochrana před chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečná chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy), prevence, lékařská péče odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů	
VZ – 9 – 1 – 02 <i>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</i> VZ – 9 – 1 – 04 <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch</i>	Podpora zdraví a jejich formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost za zdraví.	

aktivní podpory zdraví VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - Aktivně se podílí na programech na ochranu zdraví v rámci školy a města - Diskutuje s učitелеm i vrstevníky o problematice zdraví - Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu prostředí z hlediska ovlivnění zdraví - Aktivně se podílí na programech podpory zdraví		
VZ – 9 – 1 – 03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ – 9 – 1 – 04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ – 9 – 1 – 09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ – 9 – 1 – 10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ – 9 – 1 – 12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - Aktivně se podílí na programech podpory zdraví - Diskutuje o nebezpečí nevhodného chování vzhledem k zdraví lidí - Uvede příklady svého způsobu podpory zdraví, co vše pro to dělá a je ochoten udělat - Respektuje dospívání a odpovědné sexuální chování sebe a svých vrstevníků - Dovede vysvětlit vztah sexuality k zdravému vývoji jedince	Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví.	
VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - Vysvětlí vliv stresu na zdraví jedince, uvede příklady na odstranění stresu	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresu, k posilování duševní odolnosti	
VZ – 9 – 1 – 05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ – 9 – 1 – 06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ – 9 – 1 – 08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	

VZ – 9 – 1 – 10 <i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i> - Uvede příklady civilizačních chorob, jejich rozšiřování a vlivu na zdraví populace - Diskutuje v kruhu spolužáků o příčinách stresu - Prakticky předvede techniky odstraňování stresu		
VZ – 9 – 1 – 04 <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 06 <i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i> VZ – 9 – 1 – 13 <i>uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým</i> - Vyjmenuje druhy drog, popíše jejich účinky na organismus, závislost - Posoudí závislost pro dospívajícího jedince - Vyjmenuje nemoci spojené s užíváním drog - Vysvětlí negativní dopad drog na člověka a jeho zdraví i vztahy s okolím v závislosti na kriminalitě - Vysvětlí nebezpečí psychických nemocí pro člověka i jeho vztahy s ostatními - Posoudí nebezpečí nošení, přechovávání a neoprávněné užívání zbraní, nebezpečných látek a předmětů - Uvede příklady složitých situací, popíše možné způsoby jejich zvládnutí (rodina, škola, jedinec, přátelé) - Vysvětlí a chápe co je to přestupek, trestný čin a uvede příklady - Posoudí důležitost sankcí za tyto činy - Vyjmenuje jednotlivé formy násilí	Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika, zneužívání návykových látek, patologické hráčství, trestná činnost, doping ve sportu.	
VZ – 9 – 1 – 06 <i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i> VZ – 9 – 1 – 11 <i>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i> VZ – 9 – 1 – 12 <i>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i> VZ – 9 – 1 – 16 <i>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i> - Vysvětlí pojmy individuální násilí, zneužívání, sexuální zneužívání, násilí v rodině - Popíše změny v období dospívání s rozdíly v opačném pohlaví - Na příkladech uvede význam sexuality v životě jedince a vliv sexuality na zdravý vývoj jedince v období dospívání - Prakticky předvede způsob nahlášení násilí na jedincích, uvede telefonní čísla a kontakty na odbornou pomoc	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – sexuální kriminalita, odborná pomoc.	
VZ – 9 – 1 – 04 <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 07 <i>dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i>	Zdravý způsob života a péče o zdraví. Výživa a zdraví. Poruchy příjmu potravy	

- Vysvětlí pojmy obezita, anorexie, bulimie a jak jsou ovlivňovány správnou, plnohodnotnou výživou - Pojmenuje a vysvětlí jednotlivé složky zdraví, charakterizuje je a uvede příklady - Vysvětlí důležitost osobní odpovědnosti za zdraví své a druhých - Vyjmenuje aktivity podporující zdravý životní styl - Posoudí svůj životní styl, uvede pozitiva a negativa, navrhne možné změny - Vyjmenuje některé protistresové techniky -		
VZ – 9 – 1 – 04 <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 05 <i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 13 <i>uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým</i> - Uvede na příkladech negativní a pozitivní způsoby života vzhledem k vlastnímu zdraví a zdraví druhých - Aktivně se účastní programů na podporu zdraví - Diskutuje se spolužáky a učitelem o patologických jevech ve společnosti, ve škole i mimo ni - Uvede konkrétní kontakty na odbornou pomoc	Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Kvalita vody, ovzduší a potravin, hluk, osvětlení, teplota Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince „myslet globálně – chovat se lokálně“	
VZ – 9 – 1 – 15 <i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobní bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i> - Prakticky předvede příklady PP při běžných úrazech - Zná kontakt na odbornou PP v nejbližším okolí	Úrazy – poskytnutí první pomoci Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy doma, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Základy PP	
VZ – 9 – 1 – 05 <i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i> VZ – 9 – 1 – 10 <i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i> - Zná chronické nepřenositelné nemoci, jejich příznaky a léčbu - Uvede příklady podpory kardiovaskulární soustavy vzhledem k posílení zdraví - Diskutuje se spolužáky o prevenci a léčbě těchto onemocnění	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami. Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění. Preventivní a léčebná péče.	

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Na detašovaném pracovišti ZŠ při PL Šternberk požadavky této oblasti nerealizujeme prostřednictvím samostatného vyučovacího předmětu (viz komentář k učebnímu plánu- vzdělávací oblast Člověk a zdraví).

Hospitalizovaní žáci jsou zohledněni z důvodů bezpečnosti a zdravotních aspektů, v rámci léčebného programu jsou dle individuálních potřeb a možností zařazeni do speciálního rehabilitačního programu, který kopíruje jejich zdravotní stav.

Tělesná výchova je určena a vytvářena pro všechny žáky. Umožňuje žákům aktivně využívat nebo ovlivňovat vlastní pohybové možnosti i zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Kladný vztah k pohybu lze rozvíjet v atmosféře porozumění a radostného prožitku. Důvěra k učiteli a splnitelnost konkrétních úkolů je velmi důležitá k povzbuzení žáka. Kladný vztah k tělesné výchově se projeví v jakékoli pohybové aktivitě i v běžném životě. Tělesná výchova plní funkci diagnostickou (poznávání pohybových možností a potřeb žáka), vzdělávací a rozvojovou (formování nových pohybových dovedností, utváření), organizačních a režimových návyků, kompenzační a zdravotně preventivní (souvisí s vlastním postižením, ovlivňování tělesné i psychické zátěže, korekce svalových dysbalancí), socializační – naplňování a utváření nových vztahů a rolí.

Organizace a forma výuky: - vyučovací hodina: hromadná, skupinová, individuální - vyučování probíhá: v tělocvičně, v kmenových třídách a dalších prostorách školy.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení - uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi dle jeho speciálních potřeb - uplatňujeme motivaci vycházející z významu pohybových činností pro prevenci zdraví, životní aktivity a ovlivňování postavy - uplatňujeme motivaci v souladu s individuálními pohybovými zájmy a předpoklady žáků - zapojujeme žáky do přípravy a vyhodnocování pohybových soutěží - podporujeme vzájemnou spolupráci v kolektivu - začleňujeme do výuky sociálně interakční formy, které umožňují zažít úspěch samostatně i v rámci týmu - vytváříme příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností - vytváříme příležitosti k osvojení a praktickému využití nástrojů pro ověření výkonnosti

Kompetence k řešení problému - vzbuzujeme zájem o sportovní aktivity - zadáváme přiměřeně obtížné úkoly - učíme předcházet problémům a konfliktním situacím, zapojujeme žáky do jejich řešení - pěstujeme u žáků zdravou soutěživost a ctižádost stále se zlepšovat

Kompetence komunikativní - upozorňujeme žáky na informační zdroje související s pohybem a zdravým životním stylem - při činnostech vyžadujících spolupráci kladně hodnotíme schopnost se domluvit ve skupině - ke sdělování vlastních zážitků a zkušeností - k předcházení konfliktních situací

Kompetence pracovní - podporujeme aktivní přístup žáka k činnosti - pěstujeme u žáků smysl pro povinnost, zodpovědnost za své chování a vytrvalost - vyžadujeme u žáků pravidelnou a automatickou přípravu i úklid sportovního náčiní a nářadí s přihlédnutím k jejich možnostem

Kompetence sociální a personální - vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - chceme žáky naučit základům týmové práce a schopnosti ocenit práci ostatních - vytváříme jednotlivé role ve skupině a snažíme se o to, aby je žáci uměli i střídát

Kompetence digitální - digitální technologie využíváme k poskytnutí zpětné vazby a sledování změn tělesné kondice a pohybového projevu, vedeme žáky k posouzení vlastního provedení osvojené pohybové dovednosti s využitím digitálních technologií.

V době vyučování kompenzujeme předmět průběžným zařazováním pohybových chvil mezi vyučovacími hodinami. Tyto aktivity zařazujeme operativně tehdy, kdy se u žáků projevuje únava.

V programu jsou vyrovnávací, kondiční a koordinační cviky, strečink.

Vyrovnávací cviky – cvičení je zaměřeno na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, podporu návyku správného držení těla.

Kondiční cvičení – zaměřujeme se na pohyblivost, obratnost a vytrvalost cvičením rovnováhy, cvičení s použitím malých a velkých míčů, švihadel.

Rytmická cvičení – jsou vhodnou součástí hodin HV, ČJ a cizího jazyka. U nižších ročníků zařazujeme rytmizaci pohybů podle hudebních doprovodů, jednoduchých říkadel a písní. U starších žáků zařazujeme základní taneční kroky, zaměřujeme se na estetický pohybový projev v přiměřeném tempu a žákům srozumitelném rytmu. Učíme žáky vnímat hudbu, výrazně tak podporujeme dobrý psychický stav a vývoj žáků.

Akrobatická cvičení – ve třídě s použitím karimatek. Pouze sedy, lehy, kleky, převaly stranou, kolébky stranou, vpřed a vzad, apod.

Drobné hry – za příznivého počasí využíváme prostory parku ke zdravotním vycházkám, prostory travnatého a antukového hřiště k pohybovým hrám (např. honičky), hrám s míčem – přehazování v kruhu, vybíjení v kruhu, procvičujeme hod horním obloukem, provozujeme soutěživé hry – přetahy, přetlaky aj.

Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví								
Vzdělávací obor	Tělesná výchova								
Vzdělávací předmět	Tělesná výchova								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Tělesná výchova je určena a vytvářena pro všechny žáky. Umožňuje žákům aktivně využívat nebo ovlivňovat vlastní pohybové možnosti i zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Kladný vztah k pohybu lze rozvíjet v atmosféře porozumění a radostného prožitku. Důvěra k učiteli a splnitelnost konkrétních úkolů je velmi důležitá k povzbuzení žáka. Kladný vztah k tělesné výchově se projeví v jakékoli pohybové aktivitě i v běžném životě.

Tělesná výchova plní funkci diagnostickou (poznávání pohybových možností a potřeb žáka), vzdělávací a rozvojovou (formování nových pohybových dovedností, utváření), organizačních a režimových návyků, kompenzační a zdravotně preventivní (souvisí s vlastním postižením, ovlivňování tělesné i psychické zátěže, korekce svalových dysbalancí), socializační – naplňování a utváření nových vztahů a rolí.

Organizace a forma výuky:

- **vyučovací hodina:** hromadná, skupinová, individuální
- **vyučování probíhá:** v tělocvičně, v kmenových třídách a dalších prostorách školy

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi dle jeho speciálních potřeb
- uplatňujeme motivaci vycházející z významu pohybových činností pro prevenci zdraví, životní aktivity a ovlivňování postavy
- uplatňujeme motivaci v souladu s individuálními pohybovými zájmy a předpoklady žáků
- zapojujeme žáky do přípravy a vyhodnocování pohybových soutěží
- podporujeme vzájemnou spolupráci v kolektivu
- začleňujeme do výuky sociálně interakční formy, které umožňují zažít úspěch samostatně i v rámci týmu
- vytváříme příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností
- vytváříme příležitosti k osvojení a praktickému využití nástrojů pro ověření výkonnosti

Kompetence k řešení problému

- vzbuzujeme zájem o sportovní aktivity
- zadáváme přiměřeně obtížné úkoly
- učíme předcházet problémům a konfliktním situacím, zapojujeme žáky do jejich řešení
- pěstujeme u žáků zdravou soutěživost a ctižádost stále se zlepšovat

Kompetence komunikativní

- upozorňujeme žáky na informační zdroje související s pohybem a zdravým životním stylem
- při činnostech vyžadujících spolupráci kladně hodnotíme schopnost se domluvit ve skupině
- ke sdělování vlastních zážitků a zkušeností
- k předcházení konfliktních situací

Kompetence pracovní

- podporujeme aktivní přístup žáka k činnosti
- pěstujeme u žáků smysl pro povinnost, zodpovědnost za své chování a vytrvalost
- vyžadujeme u žáků pravidelnou a automatickou přípravu i úklid sportovního náčiní a nářadí s přihlédnutím k jejich možnostem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- chceme žáky naučit základům týmové práce a schopnosti ocenit práci ostatních
- vytváříme jednotlivé role ve skupině a snažíme se o to, aby je žáci uměli i střídat

Kompetence digitální

- digitální technologie využíváme k poskytnutí zpětné vazby a sledování změn tělesné kondice a pohybového projevu
- vedeme žáky k posouzení vlastního provedení osvojené pohybové dovednosti s využitím digitálních technologií

výstupy 1. - 3. Ročník		učivo - 1. - 3. ročník	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• poznává význam pohybu pro zdraví • snaží se o zlepšení svých pohybových dovedností a fyzické kondice • je veden ke správnému držení těla a rozcvičení • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti v šatně, tělocvičně i na hřišti • aktivně se účastní přípravy a úklidu náradí, - náčiní a pomůcek		• význam pohybu pro zdraví • příprava organismu • zdravotně zaměřené činnosti • bezpečnost při pohybových činnostech • hygiena při TEV	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• seznamuje se s různými pohybovými aktivitami včetně netradičních • osvojuje si základní pravidla, pojmy a povely • zvládá atletickou a gymnastickou přípravu dle svých individuálních předpokladů • zdokonaluje manipulaci s míčem a spolupracuje při týmových činnostech • pohybem vyjadřuje rytmus • dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech • účastní se plaveckého výcviku a zvládá vybranou plaveckou techniku dle individuálních předpokladů		• základy atletiky • základy sportovních her • pohybové hry • základy gymnastiky • rytmická a kondiční cvičení • přípravné úpoly • výuka základního a zdokonalovacího plavání	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• učí se reagovat na smluvené povely a signály • rozumí užívanému názvosloví při osvojovaných činnostech • dodržuje pravidla pohybových činností • poznává přestupky proti pravidlům • účastní se měření výkonů a porovnává své výkony		• komunikace a organizace v TEV • zásady jednání a chování • pravidla pohybových činností • měření a posuzování pohybových dovedností	

výstupy 1. - 3. Ročník		učivo - 4. - 5. ročník	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• poznává význam pohybu pro zdraví • snaží se o zlepšení svých pohybových dovedností a fyzické kondice • seznamuje se s cviky na správné držení těla a posilování ochablých svalů • dokáže se samostatně rozcvičit, dbá na správné držení těla • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti v šatně, tělocvičně i na hřišti • aktivně se účastní přípravy a úklidu náradí, náčiní a pomůcek		• význam pohybu pro zdraví • příprava organismu • zdravotně zaměřené činnosti • bezpečnost při pohybových činnostech • hygiena při TEV	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			

• seznamuje se s různými pohybovými aktivitami včetně netradičních her • osvojuje si základní pravidla, pojmy a povely • zvládá atletickou a gymnastickou průpravu dle svých individuálních předpokladů • zdokonaluje manipulaci s míčem a spolupracuje při týmových činnostech • pohybem vyjadřuje rytmus • provádí jednoduchá cvičení s hudbou • dodržuje zjednodušená pravidla sportovních her a řídí se pravidly fair play • dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech	• základy atletiky • základy sportovních her • pohybové hry • základy gymnastiky • rytmická a kondiční cvičení • přípravné úpoly
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
• používá základní názvosloví, reaguje na povely a signály • rozumí užívanému názvosloví při osvojovaných činnostech • zná zjednodušená pravidla sportovních a pohybových her • poznává přestupky proti pravidlům • účastní se měření a zapisování výkonů a hodnotí své současné výkony a porovnává je • vyhledává informace o sportu, o akcích školních i v místě bydliště	• komunikace a organizace v TEV • zásady jednání a chování • pravidla pohybových činností • měření a posuzování pohybových dovedností • zdroje informací o sportovních akcích

výstupy 6. - 9. Ročník	učivo - 6. - 9. ročník
ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ZDRAVÍ	
• sestaví vhodné soubory cvičení pro rozevření, zahřátí, uvolnění a k regeneraci organismu • pohybové aktivity přizpůsobuje svým schopnostem a možnostem, rozpozná únavu, je schopen cvičení přerušit nebo ukončit • zlepšuje svou tělesnou zdatnost, udržuje se v kondici • zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití • zimní sporty zařadí jako vhodnou pohybovou činnost • bezpečně použije sportovní náradí a náčiní, při osvojovaných cvičích provede záchranu i dopomoc • dodržuje základní pravidla bezpečného pohybu a chování nejen v hodinách, ale i při mimoškolních sportovně zaměřených akcích • v případě úrazu jedná uvážlivě, poskytne 1. pomoc a v naléhavém případě přivolá pomoc odbornou • odůvodní potřebu pohybu pro své zdraví a popíše důsledky špatného životního stylu • vhodně reaguje a přizpůsobuje své pohybové aktivity na informace o znečištění ovzduší • chápe zdravotní důsledky užívání anabolik, rizikové faktory spojené s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, opiátů a jiných omamných látek	• význam pohybu pro zdraví • pohybový režim, délka a intenzita pohybu • správné držení těla • zvyšování kloubní pohyblivosti • strečink celého těla • správné zapojení dechu • celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) • rozvoj vytrvalosti • preventivní pohybová činnost • zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí • bezpečnost při sportovních akcích • správné chování ve vypjatých situacích: úraz vlastní, úraz spolužáka • improvizované ošetření poranění a odsun raněného • kouření a škodliviny • drogy, opiáty a jiné omamné látky • nevhodné klimatické a ekologické podmínky
ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	

• v souladu s osobními předpoklady správně technicky provede jednotlivé cviky a disciplíny • rozpozná chyby v provedené technice disciplíny a navrhne opravu • naučené pohybové dovednosti aplikuje ve sportovních disciplínách i hráč • při hře ovládá a uplatňuje základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy, respektuje složení družstva • při sportovních hrách a utkáních přijme a ovládá různé role, roli hráče v poli i roli kapitána, v roli rozhodčího vede a řídí utkání • vhodně komunikuje se svými spoluhráči i protihráči, ovládá své emoce • ovládá všeobecnou lyžařskou přípravu a základní lyžařské dovednosti	Atletika • rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti • technika atletických disciplín: běh rychlý, vytrvalý, štafetový, • skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem, vrh koulí Sportovní hry • průpravná cvičení a hry • herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra • vybíjená a přehazovaná, volejbal, basketbal, florbal, fotbal Další hry • softbal, badminton, ringo, frisbee Pohybové hry Gymnastika • gymnastické prvky, sestavy a řady • cvičení s náčiním a na nářadí • rozvoj síly a obratnosti • kruhový trénink a překážková dráha • cvičení na gymballech, bossa • cvičení s hudbou Gymnastické disciplíny • akrobacie, přeskok, hrazda, kruhy, kladina • skoky na trampolíně • šplh na tyči Úpoly • technika pádu, úpolové hry Lyžování a Snowboarding • technika sjíždění, základní oblouky • jízda na vleku a na lanovce • bezpečnost pohybu na horách
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
• užívá osvojené tělocvičné názvosloví i smluvené signály a povely a rozumí jim • komunikuje a spolupracuje se spoluhráči i vedoucím týmu s cílem uplatnit dohodnutou taktiku a zvítězit, vždy v duchu pravidel a fairplay • podílí se na měření a vyhodnocování výkonů, zpracovává a prezentuje výsledky • podílí se na organizaci pohybových činností v různém prostoru a uvědomuje si její význam ve smyslu efektivity výuky i prevence úrazu • používá účelně a bezpečně sportovní výstroj a výzbroj, dbá na jejich údržbu	• komunikace osvojovaných činností v tělocvičném názvosloví • organizace prostoru a pohybových činností • měření, zapisování a prezentace sportovních výsledků • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady fair-play

• zná a dodržuje pravidla osvojených pohybových činností • zná a dodržuje zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech • chápe celospolečenský význam sportu, orientuje se ve sportovním prostředí • ctí základní olympijské myšlenky	• historie Olympijských her, MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) • významné sportovní události roku • zásady jednání a chování při sportu v různém prostředí • údržba výstroje a výzbroje
--	---

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce								
Vzdělávací předmět	Pracovní činnosti								
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	1	1	1	1

Z důvodů prostorových omezení školy při PL (není dílna, pozemky) se jedná především na 2.stupni o teoretickou výuku.

V ZŠ jsou hospitalizovány děti, které jsou nebezpečné sami sobě nebo svému okolí, nemohou tedy pracovat s nástroji a náradím. Manuální činnosti pak absolvují individuálně pod odborným dozorem terapeutů ve speciálně vybavených terapeutických prostorách.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Do předmětu jsou zařazeny 2 okruhy - Práce s drobným materiálem a Konstrukční činnosti. Vzhledem k prostorovému omezení a charakteru školy nelze zařadit okruhy Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky při práci s různými materiály, učí se organizovat pracovní činnosti, pracovat v týmu, jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Přiměřeně věku žáků jsou také poskytovány informace ze sféry výkonu práce.

Předmět poskytuje žákům vytváření pozitivního vztahu k práci, vede k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce, k vytrvalosti, soustavnosti, k tvořivé práci a uplatňování vlastních nápadů. Žáci mají možnost seberealizace a chápou, že práce a technika jsou významnou součástí lidské kultury.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými materiály, jejich použitelností, předkládá dostatečné množství příkladů pro pochopení
- vedeme žáky k plánování činností při práci s různými materiály

Kompetence k řešení problémů

- dáváme žákům prostor pro vytváření postupů na základě jejich vlastní představivosti, pro zodpovědné rozhodování i volbu materiálů a jejich kombinaci
- rozvíjíme u žáků tvořivost a vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí k vlastní prezentaci žáků
- seznamujeme s přesným významem pojmů a se vztahem k práci s technickými materiály
- učíme žáky naslouchat a co nejlépe rozumět pojmům a obsahu sděleného

Kompetence sociální a personální

- vytváříme situace pro možnost zažití různých rolí při práci ve skupině, ve dvojici
- podporujeme u žáků zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- vytváříme prostor pro tvořivý přístup k práci, pro pochopení různých činností člověka a jejich vliv na životní prostředí
- učíme žáky chovat se odpovědně k životnímu prostředí, uvědomovat si cenu zdraví vlastního i zdraví druhých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů, minimalizuje při práci možnost rizik
- vytváříme prostor pro rozhodování o dalším vzdělávání a profesní orientaci
- rozvíjíme u žáků vědomí důležitosti práce a podněcujeme u nich chuť pracovat

Kompetence digitální

- pomáháme žákům vyhledávat nové technologie, pracovní postupy a pracovní uplatnění na trhu práce
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy

výstupy 1. - 3. Ročník	učivo - 1. - 3. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pozná papír a karton - rozliší ohebnost, vlácnost, pružnost a tvrdost materiálů - přiřadí vlastnosti k jednotlivým materiálům a pozná, kterými vlastnosti se od sebe liší - zvládne práci s jednoduchými pomůckami a nástroji - zná funkce a využití nástrojů a pracovních pomůcek - zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání, překládání - pozná výrobky lidových řemesel - umí přišít knoflík - udržuje pořádek, čistotu a zná pravidla bezpečné práce	- práce s papírem – trhání, lepení, mačkání, překládání, obkreslení šablon - práce s textilem – navlíkání jehly, uzal, šití – přední steh, stříhání - práce s přírodninami – sbírání, třídění, kombinování, dotváření - práce s modelovací hmotou – hnětení, válení, předávání, ubírání, ohýbání, dělení, hlazení, vyrývání, vykrajování - práce s drátem, korkem, umělou hmotou – stříhání, lepení	OSV EV MKV
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-3-2-01-zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - umí roztrždit a odlišit jednotlivé stavební prvky podle jejich funkce - umí podle slovního návodu vytvořit výrobek - umí podle obrazové předlohy sestavit plošnou stavebnici – puzzle - řeší situace podobné i s jinými stavebnicemi - dokáže dokončit započatou práci - udržuje pořádek, čistotu a uplatňuje pravidla bezpečnosti práce	- práce se stavebnicí - třídění, řazení, využití jednotlivých dílů stavebnice - rozlišení dílů podle funkčnosti a tvarů - skládání podle obrázkové předlohy - vytváření vlastních předmětů dle fantazie nebo předem stanovené funkce výrobku	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - zná základní potřeby a podmínky života rostlin - Pomáhá pečovat o květiny ve třídě - zná názvy pokojových květin ve třídě i doma - porovnává výsledky vlastního pozorování s výsledky pozorování ostatních spolužáků - provádí samostatně setí, zalévání, kypření a pletí rostlin	- ošetřování rostlin – setí, zalévání, kypření - poznávání názvů běžných pokojových rostlin - vytváření jednoduchého záznamu pozorování změn v přírodě - vytvoření jednoduché tabulky se záznamem změn v přírodě – průběh klíčení a růstu rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví pomazánku, zeleninový nebo ovocný salát, obložený talíř nebo jednohubky - umí připravit stůl pro běžné stolování - používá správně příbor - dodržuje základní společenská pravidla při stolování - zná základní vybavení kuchyně – nádobí, přístroje, příbor, ubrus, prostírání	- kuchyňský nábytek a kuchyňské nástroje (stůl, linka) - základní pravidla stolování – umístění příboru vedle jídelní soupravy - jednoduchá úprava stolu – ubrus, prostírání, doplňky, květiny, sví- cen, apod. - výroba jednoduchého pokrmu, recept, pracovní postup, dodržování technologie	

výstupy 4. - 5. ročník	učivo - 4. - 5. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - prakticky rozliší druhy papíru, umí je prakticky použít, užívá správně velikosti formátu papíru - zvládne vytvořit jednoduchý náčrt s jednoduchým a srozumitelným popisem - pozná jednotlivé stehy při šití a umí je správně volit při práci s textilem - umí používat vhodné nástroje a pracuje přesně a pečlivě - sbírá, třídí, suší a lisuje přírodniny, dotváří je podle své fantazie - zvládne vytvořit z modelovací hmoty (hlína, modurit, apod.) dekorační nebo užitkový předmět a dokončí jeho povrchovou úpravu (barvením) - při zdobení výrobků používá různé techniky a prvky lidových řemesel - vyrobí vlastní dekoraci k Vánocům a Velikonocům podle získaných vědomostí a dovedností o lidových řemeslech	- rozlišování a poznávání druhů papírů - rozlišení formátu papíru - tvorba náčrtu a popisu - použití šablony - práce s nůžkami, nožem, knoflíky, háčky, špachtlemi, hladítky, rydlem - stříhání, řezání, hlazení, rytí - stehy – křížkový, stonkový, obnitkovací - zhotovení jednoduché výšivky - práce s přírodninami – lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření - lidová řemesla – tradice – dekorace vánoční a velikonoční - modelovací hmota – učivo 1. období rozšířit o pečení, vaření, vypalování	OSV EV MKV
---	---	----------------------------------

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-5-2-01-provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - žák správně rozliší a v praxi použije jednotlivé typy stavebnic - vytváří samostatně jednoduché náčrty a realizuje podle nich finální výrobek - umí sestavit pracovní osnovu a časový plán práce - správně používá pro jednotlivé pracovní operace šroubovák, kleště, klíče - dokáže ošetřit drobná poranění – skřípnutí, píchnutí, oděrku - žák volí správné pracovní nástroje podle funkce a pracovní činnosti	- rozlišení stavebnic – plošné, prostorové, konstrukční - spojovací materiál – šrouby, matky, spojky, podložky - montážní nářadí – kleště, šroubovák, klíče - technika práce s montážním nářadím - práce s návodem – předlohou - sestavení pracovního postupu – osnovy - práce s náčrtem – tvorba, popis	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - žák zabezpečí při pěstování rostlin světlo, zálivku a přísun živin - umí půdu kypřit, uhrabat, rýt - zná nejdůležitější prvky pro výživu rostlin - pozná semena nejrozšířenější zeleniny – hrách, fazole, ředkvičky, cibule, mrkev, okurky - umí pečovat o pokojovou rostlinu, pravidelný zalévá a ošetřuje ji - vypěstuje novou rostlinu z řízku nebo oddenku - pozná jedovaté rostliny – rulík, vraní oko, lýkovec, jarní cibuloviny - zná toxické účinky manilského konopí a máku setého - chrání a zná chráněné rostliny	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda, druhy a její zpracování - výživa rostlin - osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti - pěstování rostlin ze semen na zahradě - okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina - pěstování pokojových rostlin – množení, řízkování - rostliny jedovaté, drogy a alergenní rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP53-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně - zajistí nákup základních potravin - zná způsoby uchování potravin – zamrazování, zavařování a sušení - přichystá stůl k narozeninám, připraví jednoduchou dekoraci k vánočnímu a velikonočnímu stolování - umí správně umístit příbor a sklenice - umí dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - ošetří drobná poranění (popáleninu) → ví, jak postupovat při úrazu elektrickým proudem	- nákup potravin - skladování potravin - uchovávání potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla stolování - příprava jednoduchého studeného pokrmu	

výstupy 6. - 9. Ročník	učivo - 6. - 9. ročník	PT
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které jsou důležité pro jeho práci	Bezpečnost a hygiena práce, ochrana zdraví při práci, první pomoc Provozní řád školní dílny	VDO OSV EV MKV
- vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je - uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem, kovy, plasty) ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, možnosti opracování a jeho oddělování - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty) - rozpozná základní druhy dřev, uvede jejich základní vlastnosti, jejich využití v praxi - rozliší několik základních druhů plastů, uvede jejich základní vlastnosti, využití v praxi - provádí jednoduché práce s materiály (dřevo, plast) dle pracovního postupu (řezání, pilování, rašplování, spojování, konečná úprava) ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, možnosti opracování a jeho oddělování - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty) ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (náčrt, výkres) - orientuje se v technické dokumentaci - čte z náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály - rozměry, tvary - nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály, použije základní rýsovací potřeby - pravítko, kružítko - provede okótování ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nářadí a nástroje před poškozením a pro delší životnost nástroje nebo nářadí - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály - v případě potřeby poskytne první pomoc - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	Technický výkres Pracovní nástroje a nářadí Pracovní operace měření řezání rašplování broušení pilování vrtání lepení spojování vruty povrchový nátěr Práce se dřevem a sololitem Práce s plasty Práce s kovy	
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu - se orientuje v daném návodu, náčrtu, plánu - vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je - dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem nebo programem ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví - použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce - rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu...) ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí včetně jejich funkčnosti a kvalitu materiálu (např. poškození, vady materiálu nebo částí stavebnice) - sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné - upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba...)	Bezpečnost a hygiena práce, ochrana zdraví při práci, první pomoc Samostatné zhotovování výrobků podle technické dokumentace Práce s ručním nářadím a nástroji Pracovní postupy a technologie Zhotovování drobných předmětů denní potřeby Sestavování funkčních modelů, strojů a zařízení Stavebnice s konstrukčními prvky	
---	--	--

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nářadí a nástroje před poškozením a pro delší životnost nástroje nebo nářadí - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály - v případě potřeby poskytne první pomoc - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě - se seznámí s různými podmínkami pro pěstování rostlin - pozná různé způsoby výživy rostlin - hnojení přírodními a umělými hnojivy, dbá na bezpečnost práce - umí využít květiny v interiéru - květinová vazba → zná základní pravidla aranžování suchých květin a plodů - umí samostatně pracovat při běžných činnostech na školní zahradě - dokáže vypracovat návrh osazení okrasné zahrady kolem domu – respektuje nároky rostlin	- základní ošetření pokojových rostlin - výživa a ochrana rostlin - péče o okrasné květiny a dřeviny - květiny v exteriéru a interiéru - řez květin, jednoduchá vazba - příprava suchých rostlin - založení skalky a její údržba - vyhledávání vhodných rostlin do vlastního osazovacího plánu	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví		
PŘÍPRAVA POKRMU		
ČSP- 9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dokáže používat základní kuchyňský inventář - bezpečně používá elektrické spotřebiče - umí samostatně připravit pokrm podle receptury - zná zásady zdravé výživy - zná základní druhy uchování ovoce a zeleniny – zavařování, sušení, zamrazování - dokáže připravit celý oběd ve spolupráci se spolužáky - nakoupí základní potraviny, na obalu dokáže vyčíst dobu spotřeby potravin - ví jak potraviny vhodně uskladnit - dokáže se orientovat v kuchařských knihách a časopisech - ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu ve společnosti - dokáže připravit slavnostní stůl – Velikonoce, Vánoce → - rozšiřuje si poznatky o tepelném zpracování potravin, dbá na hlediska zdravé výživy - se seznámí s tabulkami výživových a kalorických hodnot potravin, dokáže vybírat vhodné potraviny a naučí se nevhodné potraviny nahrazovat jinými	- základní způsoby tepelné úpravy potravin - příprava moučníků - výživná hodnota potravin a jejich stravitelnost - slavnostní stůl – Vánoce, Velikonoce, narozeniny - vaření podle receptur s využitím všech technologií tepelné úpravy - vhodný nákup – datum spotřeby - uchování potravin – sušení, konzervace - příprava celého oběda	
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - z nabídky vybere vhodné přístroje, zařízení a pomůcky vhodné pro konkrétní pozorování, měření či experiment - popíše vlastnosti přístrojů, zařízení a pomůcek a použije je pro vykonání konkrétního pozorování, měření, experimentu - vysvětlí jednotlivé kroky pracovního postupu dle dokumentace a realizuje jej - dodrží jednotlivé kroky pracovního postupu konkrétní laboratorní činnosti ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - dokumentuje svou práci prostřednictvím protokolu dle předem daných pokynů	Bezpečnost a hygiena práce, ochrana zdraví při práci, první pomoc Provozní řád laboratoře (učebny Př/Ch) Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky: - mikroskop – stavba - pojmenování základních laboratorních pomůcek - technologie PASCO Základní laboratorní postupy a metody: - tvorba protokolu	

- zformuluje výsledky a závěry své experimentální práce dle daného pracovního postupu ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - pro přípravu, postup a realizaci experimentální práce použije potřebnou dokumentaci - orientuje se v dané dokumentaci (seznam laboratorní techniky, postup práce...) - dodrží dané pracovní postupy a bezpečnostní pokyny ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - dodrží zásady bezpečnosti při práci s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech, pokusech a jiné experimentální práci - dodrží kázeň při práci s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji, pomůckami a dalším zařízením - vysvětlí při vybrané experimentální práci možné dopady na životní prostředí - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři - poskytne první pomoc při drobných poraněních, přivolá pomoc při závažnějších poraněních - v modelových situacích popíše a vyzkouší poskytnutí první pomoci, ke kterému může dojít v laboratoři	- mikroskopování - zhotovení mikroskopického preparátu - filtrace - krystalizace - chromatografie Pozorování přírody: - dalekohled - lupa	
---	--	--

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků – ZŠ při PL

Pravidla pro hodnocení žáků jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č.48/2005 Sb., v platném znění.

Obecné zásady pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků

- při hodnocení a klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu
- cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu
- účelem hodnocení není nacházet mezery ve vědomostech, hodnocení má mít motivační charakter
- při hodnocení je uplatňována přiměřená náročnost a pedagogický takt
- je přihlíženo k osobnostním a věkovým zvláštnostem žáka, charakteru postižení a aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka

Podklady k hodnocení

- osvojení výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- osvojení účinných metod samostatného studia
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost řešit problémové situace
- schopnost efektivního výkonu činností
- míra zodpovědnosti a tolerance
- schopnost účinné spolupráce
- změny v chování, postojích a dovednostech

Formy získávání podkladů k hodnocení

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- ústní zkoušení a písemný projev
- písemné práce (testy, diktáty, cvičení)
- úprava sešitů, domácí úkoly, referáty
- projektové a skupinové práce
- analýza výsledků činnosti žáka
- konzultace s ostatními učiteli školy, ev. učiteli kmenové školy žáka a odborníky pedopsychiatrického oddělení

Formy hodnocení žáků

V průběhu hospitalizace:

- klasifikace, bodové hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení žáků
- na konci klasifikačních období škol. roku zasíláme na kmenovou školu návrh klasifikace (pro žáky přijaté k hospitalizaci 8 týdnů před vydáním NK)

Při skončení hospitalizace:

- osobní záznam žáka - kombinace slovního hodnocení a hodnocení klasifikačním stupněm (v závislosti na délce pobytu)

Pravidla pro hodnocení žáka klasifikací

Při průběžné klasifikaci učitel

- respektuje způsob hodnocení a klasifikace používaný kmenovou školou
- zohledňuje závěry a doporučení psychologických vyšetření a odborníků
- přihlíží k věkovým zvláštnostem, charakteru postižení a aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka
- v období adaptace (minimálně v 1. týdnu hospitalizace) žáka neklasifikuje
- vždy klasifikuje jen probrané a procvičené učivo
- oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů
- umožní žákovi opravu neúspěšného hodnocení
- vede záznamy o klasifikaci v osobních přehledech klasifikace jednotlivých žáků (předkládány rodičům)
- pravidelně informuje o výukových výsledcích a chování žáka jeho ošetřujícího lékaře

Při určování výsledné klasifikace v jednotlivých předmětech

- se posoudí úroveň vědomostí, dovedností, postupů, práce s informacemi a komunikace
- je třeba před encyklopedickými znalostmi preferovat schopnosti logické úvahy, dedukce, syntézy, orientace v dané problematice, využívání informačních zdrojů
- stupeň prospěchu nesmí být průměrem známek za příslušné období
- učitel ohodnotí také žakovu píli, přístup ke vzdělávání, plnění školních povinností

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

- způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka
- učitel vždy respektuje doporučení a závěry odborných vyšetření
- žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti
- hodnocení je vždy zcela individuální, je posuzován individuální pokrok žáka
- při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků učitelé zdůrazňují motivační složku hodnocení
- při hodnocení je využíváno různých forem hodnocení (např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.)
- respektujeme způsob hodnocení a klasifikace používaný kmenovou školou
- učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka

Stupně klasifikace žáka v jednotlivých předmětech

- specifikaci jednotlivých klasifikačních stupňů a obsah slovního hodnocení uvádí školní řád

6.2 Hodnocení a klasifikace chování žáka

Třídní učitelé hodnotí žáky za jejich chování ve škole a po dobu jejich hospitalizace:

- slovně
- klasifikačním stupněm (pouze na návrhu klasifikace)

Slovní hodnocení chování

- chování žáka a plnění školních povinností hodnotí třídní učitel denně formou bodování, které je pak vyhodnocováno 1x týdně na velké komunitě dětského oddělení
- chování jednotlivých žáků vyhodnocujeme ve 14 - ti denních intervalech na poradách s odborníky pedopsychiatrického oddělení
- po skončení hospitalizace vyhodnocuje třídní učitel chování žáka v osobním záznamu zasílaném na kmenovou školu

Klasifikace chování žáka

- klasifikaci určuje třídní učitel po konzultaci s ostatními vyučujícími ve třídě
- při klasifikaci se přihlíží k věku a rozumové vyspělosti žáka
- zohledňujeme nežádoucí projevy chování vyplývající z diagnózy
- klasifikaci chování žáků hospitalizovaných pro poruchy chování a závažné psychiatrické diagnózy konzultuje třídní učitel s odborníky oddělení

Stupně klasifikace chování

- specifikovány ve školním řádu

6.3 Sebehodnocení žáka

Obecné zásady pro sebehodnocení žáků

- sebehodnocení je významná kompetence, kterou žák nabývá v procesu vzdělávání a výchovy
- sebehodnocení je jednou z forem účasti žáků na hodnotícím procesu
- sebehodnocení má motivovat žáka ke kladnému vztahu k učení a škole vůbec
- sebehodnocení má u žáka vytvářet schopnost reálného hodnocení vlastních schopností a postojů
- vytváří schopnost seriózní kritiky a sebekritiky

Formy vedení žáků k odpovědnému sebehodnocení

- žák hodnotí svůj aktuální výkon a porovnává s předchozími výsledky práce
- žák hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony spolužáků
- žák zjišťuje, zda dosáhl určitého cíle, případně v jaké míře
- hodnocení míry náročnosti zadávaného úkolu
- hodnocení úrovně plnění zadaných úkolů různé obtížnosti (srovnávání, ...)
- identifikování možných komplikací a indispozic (osobních, podmínek, ...)

Formy sebehodnocení žáků

- bezprostředně po výkonu (po zkoušení, po zpracování úkolu, dokončení činnosti, ...)
- na malé nebo velké komunitě
- při pohovorech s odborníky
- formou dotazníku - při přijetí a při skončení hospitalizace

6.4 Ověřování klíčových kompetencí – nastavení evaluace ŠVP

Oblasti hodnocení:

Školní vzdělávací program

Sledované jevy:

- soulad ŠVP s RVP
- soulad ŠVP s nastavenou koncepcí práce školy pro daný školní rok
- zařazení projektů (třídní, celoškolní, celoškolní dlouhodobé)
- úpravy ŠVP v hodnoceném školním roce

Kritéria:

- odpovídající začlenění oblastí vzdělávání požadovaných RVP ZV do ŠVP
- odpovídající zohlednění specifik pedagogické práce při realizaci ŠVP
- kvalita realizace ŠVP
- kvalita zpracování ŠVP

Nástroje:

- kontrola souladu ŠVP s RVP (vlastní, vnější)
- studium pedagogické dokumentace k realizaci ŠVP
- kontrola zpracování projektů
- připomínky učitelů k souladu ŠVP s podmínkami a možnostmi školy

Průběh vzdělávání žáků podle ŠVP

Sledované jevy:

- požadavky kmenových škol v porovnání se ŠVP
- zapracování požadavků kmenových škol do individuálních výchovně vzdělávacích plánů jednotlivých žáků
- stanovení individuálních cílů pedagogického působení pro jednotlivé žáky
- požadavky zdravotníků v porovnání se ŠVP
- kvalita výuky
- realizace projektů

Kritéria:

- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP
- kvalita přípravy na vyučování
- kvalita organizace vyučování a činností spojených s praktickou realizací ŠVP
- kvalita spolupráce se zdravotníky
- kvalita zpracování IVVP
- zavádění moderních vyučovacích metod do výuky

Nástroje:

- studium dokumentace třídního učitele
- kontrola, sledování a hodnocení vzdělávacího procesu

- každodenní operativní porady pedagogů - vzájemné předávání informací, diskuse k aktuální problematice
- pravidelné schůzky se zdravotníky – vzájemné předávání informací, hodnocení výsledků pedagogické činnosti v průběhu hospitalizace jednotlivých žáků
- vyhodnocení realizace projektů

Výsledky vzdělávání žáků – ročníky vzdělávané podle ŠVP

Sledované jevy

- výsledky vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným ŠVP

Kritéria

- podmínky pro vzdělávání žáků podle ŠVP
- dosažená úroveň klíčových kompetencí
- plnění cílů stanovených individuálním výchovně vzdělávacím plánem

Nástroje

- dokumentace třídního učitele
- vyhodnocení IVVP
- osobní záznam žáka pro kmenovou školu
- klasifikace žáka
- řízené rozhovory se žáky
- dotazníky sebehodnocení žáka
- zpětné zprávy z kmenových škol
- vlastní hodnocení učitele

6.5 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků – ZŠ pro žáky s PAS

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Pokud je žák z účasti v některém předmětu osvobozen (na doporučení odborného lékaře, psychologa, speciálně pedagogického centra), je na vysvědčení uvedeno „nehodnocen“.

V případě slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, vzhledem k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Při hodnocení práce v jednotlivých předmětech jsou uplatňována především tato kritéria:

- Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci speciální pedagog uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží pedagog k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlídnou k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Žákům se po celou dobu docházky do školy věnuje speciální pozornost a péče.
- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení negativní vliv.

- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Žáka s jakýmkoli postižením lze hodnotit slovně ve všech předmětech, do nichž se postižení promítá. O způsobu klasifikace žáka rozhoduje ředitel školy.
- Pro žáky s různými druhy postižení bude podle potřeby vypracován příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán ve spolupráci s příslušným SPC nebo individuální tematický plán zohledňující specifika postižení a psychické zvláštnosti žáka.
- Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči žáka.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získávají vyučující

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodní, poukáže na klady a nedostatky.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Všichni vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co žák umí a jak se snaží podat co nejlepší výkon.

Pozn.: další upřesňující zásady klasifikace žáků naší školy jsou uvedeny ve Školním řádu.